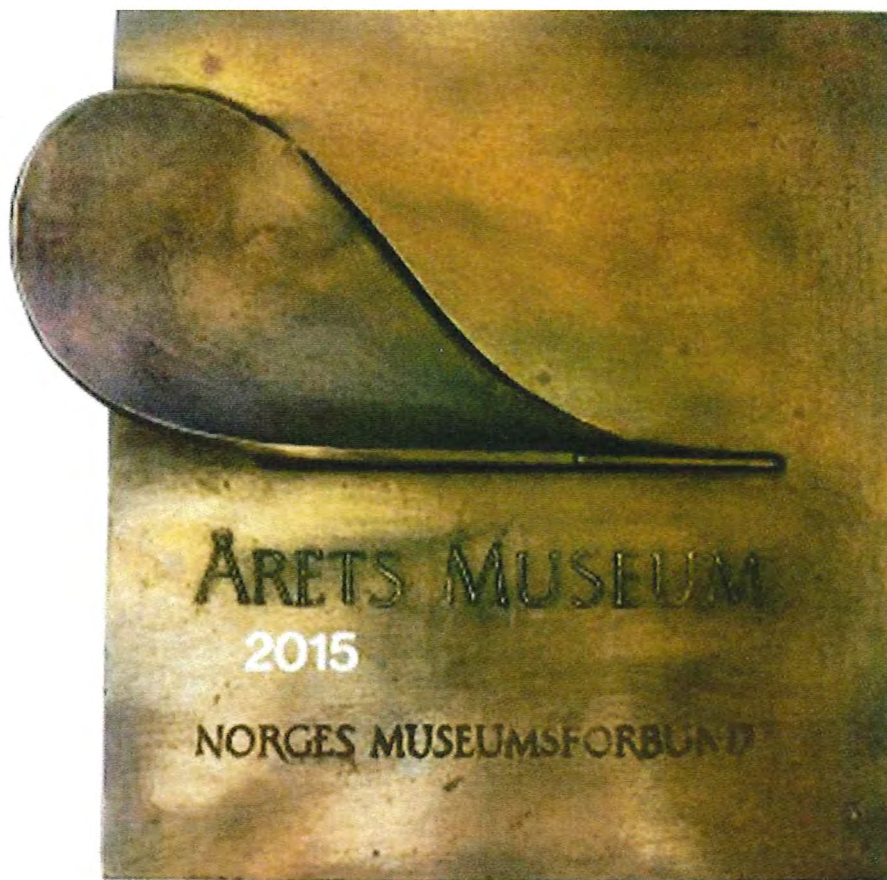

Nynorsk kultursentrum

Årsmelding og rekneskap 2015

Administrasjonen
Ivar Aasen-tunet
Olav H. Hauge-senteret
Vinje-senteret
Dei nynorske festspela
Ulvik poesifestival
Allkunne
Digitale tenester
Vinje-fondet

Innhald

Årsmelding frå styret

1 2015: prisen 3

- 1.1 Økonomisk resultat 4
- 1.2 Administrasjonen 4
- 1.3 Ivar Aasen-tunet 4
- 1.4 Olav H. Hauge-senteret 4
- 1.5 Vinje-senteret 4
- 1.6 Allkunne AS 5
- 1.7 Vinje-fondet 5
- 1.8 Gjester og brukarar 5
- 1.9 Samfunnsaktør 5
- 1.10 Samlingsforvaltning 5
- 1.11 Utstillingar og formidling 5
- 1.12 Publisering 6
- 1.13 Festivalar 6
- 1.14 Kulturprogram 6
- 1.15 Turnear 6
- 1.16 Kafé og utleige 6
- 1.17 Butikkar 6
- 1.18 Institusjonsbygging 6
- 1.19 Kommunikasjon 7
- 1.20 Årets museum 2015 7
- 1.21 Samla resultat 2000–2015 7

2 Visjon og strategi 7

- 2.1 Visjon 7
- 2.2 Føremålsparagraf 8
- 2.3 Verdier 8
- 2.4 Samfunnsoppdrag 8
- 2.5 Det rause museet 8
- 2.6 Situasjonen for nynorsk skriftkultur 8
- 2.7 Posisjonen vår 9
- 2.8 Mål 9
- 2.9 Ivar Aasen-tunet 9
- 2.10 Olav H. Hauge-senteret 9
- 2.11 Vinje-senteret 9
- 2.12 Strategiske val 9
- 2.13 Politikk for det 21. hundreåret 10
- 2.14 Institusjonell utvikling 10

3 Drift 10

- 3.1 Resultat 11
- 3.2 Inntektsprofil og kostnadsutvikling 11
- 3.3 Investeringsplan 11
- 3.4 Samfunnsrekneskap 11
- 3.5 Råd og styre 11
- 3.6 Datterselskap 11
- 3.7 Administrasjon 11
- 3.8 Vidare drift 12

4 Disponering av resultat 12

5 Rekneskap 13

- Resultatrekneskap 13
- Balanse 14
- Notar 16
- Revisjonsmelding 18

Administrasjonens årsrapport

1 Organisasjon 20

- 1.1 Råd 20
- 1.2 Styre 21
- 1.3 Medarbeidarar 22
- 1.4 Verneombod og internkontrollutval 22
- 1.5 Rekneskap og revisjon 23
- 1.6 Stiftingar og aksjeselskap 23
- 1.7 Personalforvaltning 23
- 1.8 Medlemskapar 23
- 1.9 Verv og representasjon 23
- 1.10 Råd og utval 24
- 1.11 Nasjonale nettverk 24
- 1.12 Internasjonale nettverk 24
- 1.13 Akademiske samarbeidspartnarar 24
- 1.14 Andre samarbeidspartnarar 25
- 1.15 Planar som styringsreiskap 25

2 Administrasjonen 25

- 2.1 Mål og strategi 25
- 2.2 Bygningar og uteområde 25
- 2.3 Forankring 26
- 2.4 Organisering 26
- 2.5 Innhald og drift 26
- 2.6 Årets nynorskbrukar 26

3 Aasen-tunet 26

- 3.1 Mål og strategi 27
- 3.2 Bygningar og uteområde 27
- 3.3 Forankring 27
- 3.4 Organisering 27
- 3.5 Innhald og drift 28

4 Hauge-senteret 28

- 4.1 Mål og strategi 28
- 4.2 Bygning og uteområde 28
- 4.3 Forankring 29
- 4.4 Organisering 29
- 4.5 Innhald og drift 29

5 Vinje-senteret 29

- 5.1 Mål og strategi 29

- 5.2 Bygning og uteområde 29
- 5.3 Forankring 29
- 5.4 Organisering 30
- 5.5 Innhald og drift 30

- 6 Allkunne AS 30**
- 6.1 Fagleg arbeid 30
- 6.2 Økonomi 30
- 6.3 Organisering 30

- 7 Vinje-fondet 31**
- 7.1 Mål og retningslinjer 31
- 7.2 Organisering 31
- 7.3 Søknader og tildelingar 31
- 7.4 Samla tildelingar 2000–2015 31

- 8 Samlingar, dokumentasjon og forskning 31**
- 8.1 Samlingsforvaltning 31
- 8.2 Samlingar i Aasen-tunet 32
- 8.3 Samlingar i Hauge-senteret 33
- 8.4 Samlingar i Vinje-senteret 33
- 8.5 Kunstsamling 33
- 8.6 Sikring og bevaring 33
- 8.7 Dokumentasjon og forskning 33

- 9 Utstillingar og formidling 35**
- 9.1 Basisutstillingar 36
- 9.2 Temautstillingar 36
- 9.3 Vandreutstillingar 36
- 9.4 Foredrag og samtalar 37
- 9.5 Bøker og andre skrifter 37
- 9.6 Fagleg representasjon 38
- 9.7 Publikumssøvis 38

- 10 Tilbod til born og unge 38**
- 10.1 Nye tilbod 38
- 10.2 Tunkatten Lurivar 39
- 10.3 Born og småbarnsfamiliar 39
- 10.4 Barnehagar 39
- 10.5 Skular 40
- 10.6 Den kulturelle skulesekken 40

- 11 Festivalar 41**
- 11.1 Dei nynorske festspela 41
- 11.2 Ulvik poesifestival 42

- 12 Kulturprogram 43**
- 12.1 Arrangement Aasen-tunet 43
- 12.2 Arrangement Hauge-senteret 43
- 12.4 Program andre stader 44

- 13 Kafé og utleige 44**
- 13.1 Kafédrift 44
- 13.2 Utleige 45

- 14 Butikkar 45**
- 14.1 Butikk Aasen-tunet 45
- 14.2 Butikk Hauge-senteret 46
- 14.3 Handlenett.no 46
- 14.4 Nye varer 47
- 14.5 Varelager 47

- 15 Nettstader 47**
- 15.1 Aasentunet.no 47
- 15.2 Festspela.no 48
- 15.3 Tunkatten.no 48
- 15.4 Haguesenteret.no 48
- 15.5 Poesifestivalen.no 48
- 15.6 Diktkammeret.no 48
- 15.7 Besøk og bruk 49

- 16 Kommunikasjon 49**
- 16.1 Mediedekning 50
- 16.2 Presse og kringkasting 50
- 16.3 Trykksaker 50
- 16.4 Annonsering 51
- 16.5 Sosiale medium og strøyming 51
- 16.6 Reiselivssamarbeid 51
- 16.7 Logo- og profilprogram 51

- 17 Gjester 51**
- 17.1 Gjesteprofil 52
- 17.2 Marknadsposisjon 52
- 17.3 Gjestundersøking 52
- 17.4 Opningstider 52
- 17.5 Billettsystem og prisar 53

- 18 Økonomi 53**
- 18.1 Konsern 53
- 18.2 Investeringsar 53
- 18.3 Driftsinntekter 54
- 18.4 Driftskostnader 54
- 18.6 Drifts- og prosjekttilskot 54
- 18.7 Samarbeidspartnarar 54

- 19 Retning 2018 55**
- 19.1 Strategisk utvikling og nye oppgåver 56
- 19.2 Utvikling av samarbeid og nettverk 58
- 19.3 Språk- og litteraturpolitisk aktør 58
- 19.4 Nynorskpolitikk for det 21. hundreåret 59

- Vedlegg 61**
- Statistikk 2000–2015 61
- Representasjon 2015 62
- Kulturprogram 2015 67
- Dei nynorske festspela 2015 79
- Temautstillingar 2000–2015 84
- Årets nynorskbrukar 2000–2015 85
- Bakside Festspelsongen*

Årsmelding frå styret

1 2015: prisen

2015 var året då vi fekk løn for strevet.

Norges Museumsforbund kåra Nynorsk kultursentrum til Årets museum 2015. I grunngevinga skreiv juryen at Nynorsk kultursentrum er «en uvanlig levende, ambisiøs og systematisk formidler og forvalter av immateriell kulturarv», at vi «gir det nynorske språket og litteraturen vitalitet og relevans» og at dette er «et museum med en bemerkelsesverdig offensiv og framtidsrettet strategi».

Vi nådde så godt som alle dei økonomiske måla, etablerte Hauge-senteret trygt i si daglege drift gjennom det første fulle driftsåret, og før årsskiftet var vi godt i gang med å leggje grunnlaget for den nye drifts-avdelinga Vinje-senteret for diktning og journalistikk. Ein intensjonsavtale med kommunane Vågå, Lom og Skjåk om Diktarhuset blei signert i august 2015.

Eit år arbeid som prosjekteregissør for varig drift av Norsk Ordbok og språksamlingane ved Universitetet i Oslo gav bort imot full utteljing. Språksamlingane blei flytta til Universitetet i Bergen med Høgskulen i Volda som alliansepartner. Med på flyttelasset blir også Nynorskordboka, Bokmålsordboka og vidare arbeid med Norsk Ordbok. I siste liten nådde vi også fram med brukarrettleiing for Norsk Ordbok, der Høgskulen i Volda er ansvarshavande.

Store, nye prosjekt og det vi elles utretta, gjorde miljøet rundt Nynorsk kultursentrum endå større i 2015. Vi gjennomførte 301 arrangement og tilstellingar i eigen regi i 34 kommunar, i samarbeid med 92 institusjonar, organisasjonar og private verksemdar.

Arbeidet med å skape store marknadsinntekter heldt fram og fekk anerkjenning frå statssekretær Bjørgulv Vinje Borgundvaag då han opna Dei nynorske festspela sommaren 2015.

Driftsinntektene auka med vel 0,1 million frå 2014 til 23,2 millionar. Driftskostnadene auka med 0,3 millionar eller 1 prosent til nær 22,6 millionar kroner.

Som før blei både det kulturfaglege og driftsfaglege arbeidet utført med tyngd. Omfattande fagleg arbeid og initiativ som samfunnsaktør, høge gjestetar og godt økonomisk resultat vitnar om at staben gjorde meir enn ein kunne vente.

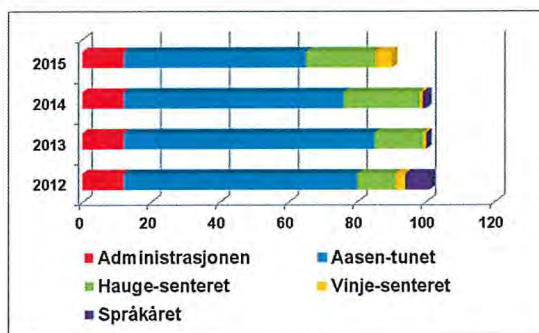
Styre og tilsette representerte ved 176 høve mot 132 året før.

Resultata i 2015 blei skapte av 18 fast tilsette og 42 andre betalte medarbeidarar, sju eksterne medlemmer i råd og utval og 30 frivillige i samspel med 59 medlemmer i råd og styre.

Vi hadde til saman 24 102 gjester, mot 29 679 året før. Nynorsk kultursentrum har i mange år vore eit av musea i landet med flest born og unge blant gjestene. I 2015 utgjorde born og unge 31 prosent av gjestene våre, mot 38 prosent året før.

Vi utvida verksemda i 2015, rekrutterte fleire nye medarbeidarar og løyste dei fleste oppgåvene vi prioriterte. Mykje kan enno gjerast betre, men vi nådde viktige mål ved systematisk arbeid ut frå visjon, føremål og strategi.

Figur 1. Driftsinntekter etter avdeling 2012–2015 Prosent

Vona vår ligg i grunntanken om at den beste ideen enno ikkje er tenkt.

1.1 Økonomisk resultat

Nynorsk kultursentrum har forretningskontor i Ørsta kommune og driv kulturnæring i Ørsta og Ulvik.

Slitesterkt, målretta og lojalt arbeid frå alle tilsette gav samla driftsinntekter på 23,2 millionar, mot 23,1 millionar året før.

Driftsresultatet blei svært godt også i 2015. Drifta gav eit overskot på 665 000, mot 921 000 året før.

Resultatet gjorde det mogleg å halde fram med å setje av midlar til vedlikehaldsfondet.

Marknadsinntektene utanom offentlege tilskot var på 5,1 millionar, mot 5,2 millionar året før, og utgjorde med det 22 prosent av alle inntekter. For kvar femte offentlege krone skaffa vi dermed ei krone sjølv. Det ordinære statstilskotet utgjorde 63 prosent av driftsinntektene, mot 64 prosent året før.

Stiftinga Nynorsk kultursentrum er no eit konsern med fleire driftsavdelingar, mange nettstader og fleire større prosjekt. Når Allkunne AS er rekna med, hadde Nynorsk kultursentrum konserninntekter på 25,8 millionar, mot 25,6 millionar året før.

1.2 Administrasjonen

Administrasjonen dekkjer fellesfunksjonar, samordnar verksemda og står opp under drifta i resten av institusjonen.

Dei viktigaste resultatane var flyttinga av språkamlingar og ordbokredaksjon med truleg minst fem arbeidsplassar frå Oslo til Vestlandet, dokumentasjonen *Skjønnlitterære debutantar på nynorsk og dialekt 1843–2014*, og *Språkfakta 2015. Ei forteljing om språk i Noreg og verda gjennom 850 tabellar*.

Driftsinntektene var på 2,7 millionar om året før, men med lågare kostnader. Med finansinntekter gav drifta dermed eit overskot på 299 000, mot 111 000 året før.

1.3 Ivar Aasen-tunet

Dette dokumentasjons- og opplevingssenteret for nynorsk skriftkultur er kjernen i verksemda vår.

Dei viktigaste resultatane var dokumentasjon og temautstilling om språk i norsk rek-

lame, manus til ny produksjon for Den kulturelle skulesekken og ny utgåve av ein eldre produksjon, utebibliotek for småbarnsfamiliar i sju kommunar på Sunnmøre og mange fleire brukarar av nettstadene.

Driftsinntektene minka med 3 prosent frå 14,9 millionar i 2014 til 14,5 millionar i 2015. Kostnadene auka med nær 0,2 millionar, og drifta gav eit overskot på 376 000, mot 863 000 året før.

Aasen-tunet hadde 19 051 gjester i 2015, mot 24 133 året før.

1.4 Olav H. Hauge-senteret

Dette er eit dokumentasjons- og formidlingssenter for Olav H. Hauge og lyrikk i mange former.

Dei viktigaste resultatane var at Hauge-senteret nådde så godt som alle måla for det første ordinære driftsåret, hadde premiere på den første produksjonen for Den kulturelle skulesekken og la grunnlaget for å overta Diktkammeret.no frå Dagbladet.

Med fullt driftsår, men utan poesifestival i 2015 minka driftsinntektene med 9 prosent frå 5,2 millionar inkludert Ulvik poesifestival i 2014 til 4,7 millionar i 2015. Drifta gav eit overskot på 47 000, men investeringar i rom for temautstillingar blei kostnadsførte direkte slik at resultatet blei -10 000.

Hauge-senteret hadde 5051 gjester i 2015, mot 5546 med Ulvik poesifestival året før.

1.5 Vinje-senteret

Vinje kommune og Nynorsk kultursentrum signerte i 2014 ein intensjonsavtale om å utvikle eit Vinje-senter for dikting, journalistikk og språkleg mangfald i ombygde Vinje skule.

Nynorsk kultursentrum tok i 2015 på seg å utvikle ein prosjektpå plan med skisseprosjekt og kostnadsoverslag innanfor eit samla budsjett på 525 000.

Kulturdepartementet var på synfaring i Vinje hausten 2015.

Disponible midlar i 2015 var 396 000 kroner. Av dette løyvde Vinje kommune 321 000 og Kulturrådet 75 000 via Vinje kommune.

Vi brukte 370 000 i 2015 og overførte 26 000 til 2016.

1.6 Allkunne AS

Arbeidet med å utvikle nynorsk kvalitetsinnhald på Internett og eit allment digitalt leksikon på nynorsk heldt fram i regi av det heileigde dotterselskapet Allkunne AS.

Selskapet tok i 2015 over Fylkesleksikon for Sogn og Fjordane frå NRK. Ved utgangen av året hadde Allkunne publisert 21 525 artiklar, mot 14 171 året før.

Driftsinntektene var på 2,5 millionar, og drifta gav eit underskot på 166 000. Ubrukte midlar på 219 000 frå tidlegare år blei overførte til 2016.

1.7 Vinje-fondet

Vinje-fondet skal styrkje bruken av nynorsk i media, og Nynorsk kultursentrum forvaltar midlane etter avtale med Kulturdepartementet.

Kulturdepartementet løyvde 577 416 til Vinje-fondet i 2015. Med overførte midlar frå tidlegare år løyvde fondet 830 000 til fire prosjekt, mot 300 000 til eitt prosjekt året før. Samla kostnad i 2015 var 819 000.

Ubrukte midlar på 80 000 kroner blei overførte til 2016.

1.8 Gjester og brukarar

Talet på gjester ved arrangement og utstillingar minka med 19 prosent frå 29 679 i 2014 til 24 102 i 2015. Årsakene er færre skulesekkturnear enn året før og Ulvik poesifestival, som blir arrangert annakvart år.

8053 eller 33 prosent av gjestene var born og unge, mot 11 647 året før. I få norske museum utgjør born og unge ein større del av gjestene enn hos oss.

Talet på unike brukarar på nettstadene medrekna Allkunne.no auka med 49 prosent frå 231 262 i 2014 til 345 973 i 2015. Talet på vise sider auka med 48 prosent frå 752 626 i 2014 til 1 110 579 i 2015.

I sosiale medium hadde vi alt i alt 14 124 følgjarar og likarar, mot 11 761 året før.

Nynorsk kultursentrum er blitt ein nasjonal kulturinstitusjon med solid lokal forankring. Vi var aktive med arrangement eller utstillingar i 34 kommunar i sju fylke, mot 46 kommunar i seks fylke året før. Seks kommune var nye.

1.9 Samfunnsaktør

Nynorsk kultursentrum gav i 2015 ei høyringsfråsegn, om framlegg til ny støtteordning for vekeaviser. Styret sende også innspel til arbeidet med språkløv i Kulturdepartementet.

Arbeidet med å berge språksamlingane og ordbokredaksjonar for framtida blei samordna gjennom ei ordbokgruppe som Nynorsk kultursentrum skipa hausten 2014. Etter kvart var representantar for sju høgskular og universitet og eitt forlag med utanfrå. Ordbokgruppa hadde sitt 15. og siste møte i desember 2015.

Prisen *Årets nynorskbrukar* blei delt ut for 16. gong og gjekk til forfattar og kunsthistorikar Jorunn Veiteberg for hennar ufråvikelege vilje til å gjere nynorsk til eit elegant og velforma bruksspråk på alle delar av kunstfeltet, i Noreg så vel som i andre land.

1.10 Samlingsforvaltning

Samlingane våre inneheldt 65 716 gjenstandar ved utgangen av 2015, mot 64 540 året før. Av dette 58 247 gjenstandar i Aasen-tunet og 7469 i Hauge-senteret.

40 prosent av samlingane var tilfredsstillande registrerte, mot 38 prosent året før.

23 større og mindre forskings-, dokumentasjons- og formidlingsprosjekt var i gang med tilknytting til samlingane våre. Fleire av desse resulterte i større publikasjonar i 2015.

1.11 Utstillingar og formidling

Vi hadde 9196 utstillingsgjester i 2015, mot 7447 året før.

Aasen-tunet opna temautstillinga *Språk til sals* i juni 2015, og Hauge-senteret opna på same tid temautstillinga *Nye sting i gamal duk*. I begge basisutstillingane var det noko nytt kvar opningsdag.

Tre temautstillinger blei viste i kulturinstitusjonar på tre stader, mot tre utstillinger på seks stader året før.

1.12 Publisering

Tilsette og tillitsvalde stod for 33 bøker, artiklar, skrifter og foredrag, mot 36 året før. Der var fem større utgivingar, mot fire året før.

1.13 Festivalar

Dei nynorske festspela blei arrangerte for 24. gong 25.–28.6.2015. Driftsinntektene gjekk ned frå 2,2 millionar i 2014 til 2,0 millionar i 2015. Dette gav eit underskot på 161 000, mot eit overskot på 227 000 året før.

Festspela hadde 4899 gjester på 42 arrangement, mot 6081 gjester på 50 arrangement året før. Om lag 167 utøvarar stod for det faglege og kunstnarlege innhaldet, mot 125 året før.

Temaet var *tillit*, og festspeldiktaren Gunnhild Øyehaug sette sitt særmerkte preg på programmet. Programmet viste den store breidda i kunst- og kulturuttrykk på nynorsk. Tre av ti arrangement var gratis.

Arbeidet med programmet til Ulvik poesifestival 2016 tok til våren 2015.

1.14 Kulturprogram

Vi gjennomførte 54 arrangement i eigen regi utanom festivalar, mot 55 året før. Aasen-tunet stod for 34 arrangement, Hauge-senteret for 20, mot 44 og 11 året før

2891 gjester var til stades på desse arrangementa, mot 2820 året før. I alt 194 utøvarar stod for innhaldet.

Aasen-tunet gav publikum mange arrangement om språk og litteratur. Med seminaret «Nynorske scener» fremja avdelinga samarbeid og kontakt mellom festivalar og andre institusjonar med nynorskprofil.

Hauge-senteret fann ein god årsrytme med arrangement kvar månad og markerte seg fagleg med eit seminar om poetisk tenking, tenkt som det første i ei rekkje.

Begge avdelingane hadde open dag 6.9. for å markere at Nynorsk kultursentrum var nominert til Årets museum 2015.

1.15 Turnear

4794 elevar og lærarar var med på 175 framsyningar av fire elevprogram i Den kulturelle skulesekken, mot 9526 gjester på 265 framsyningar året før.

Det var premiere på ein ny produksjon frå Hauge-senteret og nypremiere på ein fornya produksjon frå Aasen-tunet.

1.16 Kafé og utleige

Kafeen i Aasen-tunet hadde driftsinntekter på 0,8 millionar, som året før. Drifta gav eit underskot på 118 000, mot eit underskot på 110 000 året før.

Aasen-tunet hadde 3680 gjester på 87 arrangement i regi av eksterne arrangørar, mot 3594 gjester på 99 arrangement året før.

1.17 Butikkar

Butikkane i Aasen-tunet og Hauge-senteret hadde samla driftsinntekter på 1,6 millionar, mot 1,4 millionar året før. Dette gav eit underskot på 153 000, mot eit overskot på 51 000 året før. Underskotet skriv seg frå nedskriving av ukurans på 187 000.

Boksal stod for 47 prosent av omsetninga i butikkane, mot 43 prosent året før.

Nettbutikken Handlenett.no hadde ved utgangen av året 1312 kundeadresser, mot 849 ved førre årsskiftet.

1.18 Institusjonsbygging

Arbeidet med å utvide grunnlaget for verksemda i Nynorsk kultursentrum heldt fram i 2015.

Det fremste nye tiltaket er Vinje-senteret. Etter avtale med Vinje kommune tok Nynorsk kultursentrum på seg å lage ein komplett prosjektplan. Som ein del av dette arbeidet blei det halde 22 drøftings- og informasjonsmøte om prosjektet lokalt og nasjonalt.

Ordførarane i Vågå, Lom og Skjåk kommunar og styreleiaren i Nynorsk kultursentrum signert 24.8.2015 intensjonsavtale med Vågå, Lom og Skjåk kommunar om Diktarhuset i Lom. Alle dei tre kommunestyra hadde godkjent avtalen samrøystes. Det vidare arbeidet held fram i 2016.

Vi inviterte hausten 2015 språkmuseum over heile verda til å bli med i International network of language museums. Ved årsskiftet hadde 11 museum i like mange land i tre verdsdelar takka ja.

1.19 Kommunikasjon

Kommunikasjonskostnadene blei reduserte med 25 prosent frå 1,3 millionar i 2014 til 1,0 millionar i 2015. Kostnadene utgjorde 4,3 prosent av samla driftskostnader, mot 5,9 prosent året før.

Ulike sider av verksemda vår blei omtalt i 2884 registrerte artiklar og oppslag i norske massemedium, mot 2967 året før.

Det samla opplaget på trykksaker var 127 000 eksemplar, mot 140 700 året før.

1.20 Årets museum 2015

Norges Museumsforbund kåra Nynorsk kultursentrum til Årets museum 2015. Juryen grunn gav avgjerda slik:

«Nynorsk kultursentrum, med Ivar Aasen-tunet i Ørsta som hovedarena, er en pioner. Nasjonalt og internasjonalt står språk- og litteraturmuseet fram som en uvanlig levende, ambisiøs og systematisk formidler og forvalter av immateriell kulturarv. Museet gir det nynorske språket og litteraturen vitalitet og relevans – blant annet gjennom utstillinger, de årlige nynorske festspela og poesifestivalen i Ulvik annethvert år.

I disse dager meisler museet ut nye former for samarbeid både ved å knytte de norske litteraturmuseene sammen, og ved å bygge et globalt nettverk av språkmuseer. Det drives et omfattende arbeid med å samle og formidle språkarven digitalt, blant annet i form av oppslagsverket Allkunne. Nynorsk kultursentrum har inntatt en viktig rolle i dagsaktuelle språkpolitiske debatter. Samtidig evner de å utvide sitt nedslagsfelt: I fjor åpnet det nye Olav H. Hauge-senteret i Ulvik, og nå arbeides det med å opprette et nytt Vinje-senter i Telemark. Dette viser at vi har å gjøre med et museum med en bemerkelsesverdig offensiv og framtidsrettet strategi.»

Prisen var ein bronseplakett av Nils Aas.

1.21 Samla resultat 2000–2015

Til no har vi hatt vel 327 000 gjester på arrangement og utstillinger og 3 652 000 unike nettstadbrukarar. I alt har altså nær 4,0 millionar nytta tilboda våre.

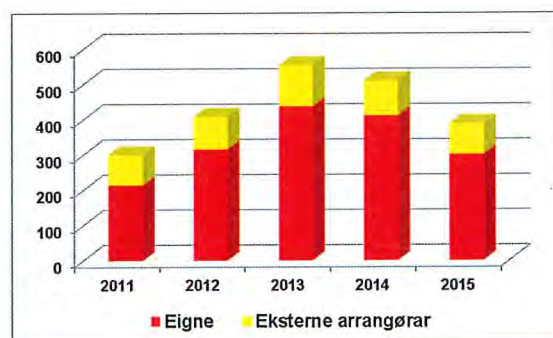
Etter 16 driftsår er dette gjort:

- 65 716 bøker, skrifter, foto, kunsthistoriske og tradisjonelle gjenstandar i samlingane
- 4672 arrangement og utstillinger i 152 kommunar i alle fylke med 10 747 utøvarar
- 31 temautstillinger er laga og har vore lånte ut 170 gonger til stader i 18 fylke
- 1521 turnéframsyningar av seks elevprogram i Den kulturelle skulesekken for 46 246 elevar og lærarar
- 349 talar og foredrag, 206 artiklar og 29 bøker og småskrifter

2 Visjon og strategi

Styret vedtok i 2007 eit visjonsdokument for Nynorsk kultursentrum. Etter drøfting i stab og råd vedtok styret i 2013 oppdatert strategiplan i dokumentet *Visjon og strategi 2013–2016*. Denne blei revidert i 2015.

Figur 2. Tal arrangement 2011–2015
Absolutte tal

2.1 Visjon

Nynorsk, sjølvsagt, når som helst og kor som helst. Vi vil eit samfunn der det er sjølvsagt å vere og bli verande nynorskbrukar, og der nynorsk kan brukast i alle situasjonar, også i alle former for litteratur.

2.2 Føremålsparagraf

Stiftinga Nynorsk kultursentrum er ei ideell stifting med hovudføremål å arbeide for nynorsk skriftkultur. Stiftinga skal kunne eige og drive språklege og litterære dokumentasjons- og opplevingssenter, festivalar, digitale tenester og forretningstiltak som er med og oppfyller dette føremålet.

2.3 Verdjar

Open, modig, overraskande. Verdiane viser kven vi er, kva vi vil vere og kva som pregar det daglege arbeidet vårt: Vi utfordrar fordomar om norsk språkpolitikk og om delar av samtidslitteraturen, vi vil overraske ved å sjå etter nye løysingar på gamle spørsmål, og vi skal vere til å stole på.

2.4 Samfunnsoppdrag

Kunnskap og opplevingar som gjer det lettare og kjekkare å vere nynorskbrukar. Driftsgrunnlaget vårt er å vere den viktigaste formidlaren av nynorsk identitet og sjølvtilitt.

Det vi gjer undervegs til visjonen, skal vere med og auke den allmenne toleransen og respekten for nynorskbrukarane. Dei som høyrer på oss, skal kjenne seg att i det vi seier, men også kunne bli overraske.

Språk er den nødvendige føresetnaden for all litteratur, frå sakprosa til lyrikk, og litteraturen pregar språket. Den nynorske grunntanken om kort avstand mellom tale og skrift inneber at språk kan demokratisere samfunn. Vi vil bruke kunnskap om språk og litteratur i fortid og samtid til å endre framtida slik at fleire blir og blir verande nynorskbrukarar.

2.5 Det rause museet

Museumsdrift er grunnlaget for den breie verksemda vår. Nynorsk kultursentrum ønskjer å vere det rause museet som gir publikum og gjester meir enn dei ventar.

Alle digitale tenester er gratis, på festivalar og arrangement skal det vere eit variert utval av arrangement som er gratis, og alle som vitjar oss, skal få enkle faglege tilbod som er utanom inngangsbilletten.

2.6 Situasjonen for nynorsk skriftkultur

Nyvinningane til fordel for nynorskbrukarane og nynorsk skriftkultur generelt er nesten alltid resultatet av samordna og målretta innsats frå mange hald.

Nynorsk skriftkultur har mange handlekraftige miljø og mange institusjonar, som alltid manglar pengar til å realisere dei beste ideane. Nynorskinstitusjonar samarbeider betre enn nokon gong og prøver å utnytte den nynorske marknadsmakta som finst. Også i framtida vil likevel nynorsk skriftkultur vere avhengig av målretta, offentleg støtte og favorisering.

Eit relevant mål for offentleg satsing på nynorskbrukarane er kor mykje statlege løyvingar til nasjonale og regionale nynorskinstitusjonar utgjer i prosent av det samla statsbudsjettet for Kulturdepartementet. Denne nynorskindeksen fall frå 2,7 prosent i 2014 til 2,6 prosent i 2015. Høgast var nynorskindeksen i åra 2005–2007 med 3,3 prosent.

Det blir tenkt annleis om språk både i Noreg og mange andre land no enn då ideen om Aasen-tunet blei forma i 1990. Det fleirspråklege har fått status, og den språklege toleransen er truleg større enn før. Likevel kjem motviljen mot nynorsk som før raskt til syne når det røyner på, særleg når nynorsk blir teken i bruk på nye område. Det er lettare å arbeide for visjonen vår no enn for ti år sidan, men nynorskbrukarane er ikkje blitt fleire i vår driftstid.

Posisjonen for lyrikk er i endring. Songlyrikken står som før sterkt blant publikum, og sterkare enn for tretti år sidan i academia. Festivalar, kulturhus, forfattardagar har sidan 1970-åra endra haldninga til kunstlyrikk i den forstand at ganske mange gjerne høyrer på lyrikklesingar, men salet av lyrikkbøker har ikkje auka. Lyrikk på nynorsk har høg status og er heva over motstanden mot nynorsk.

Den nynorske skriftkulturen er 150 år gamal og byggjer på ein tusenårslang skrifttradisjon. Eit mindretal av all verdas språk kan vise til noko liknande. Å forstå denne tradisjonen, og vere med og utvikle denne

skriftkulturen vidare, er den lange oppgåva for oss.

2.7 Posisjonen vår

Vi er det største litteraturmuseet i Noreg, det einaste senteret for lyrikk i mange former i Noreg, det einaste språkmuseet i Norden, det eldste språkmuseet i verda, og vi driv det einaste redigerte leksikonet på nynorsk.

Nynorsk kultursentrum blei stifta i 1993 for å etablere og drive Aasen-tunet. No er stiftinga organisert som eit konsern med tre driftsavdelingar, Allkunne og seks andre nettstader.

Fagleg, økonomisk og praktisk er det krevjande å drive ein nasjonal institusjon utanfor hovudstaden.

Vi er ein konsekvent tilhengjar av målretta samarbeid mellom institusjonar. Vi involverer oss der vi kan spele ei reell rolle og ha ein viss styringsrett, og vi ønskjer å vere ein institusjon å rekne med og stole på. Vi har svært vide samarbeidsflater og ønskjer å bli oppfatta som ein offensiv, påliteleg og løysingsorientert aktør.

Nynorsk kultursentrum er blitt ein solid organisasjon med sterk vilje til fellesskap. Kunnskap, fantasi og gjennomføringsevne er dei tre føresetnadene våre for å lykkast som den kunnskaps- og opplevingsverksemda vi er. Medarbeidarane har ein svært samansett kompetanse. Likevel er det alltid noko meir vi bør vite og noko meir vi bør kunne. Vi veit aldri nok, vi vil heile tida lære meir, og vi liker det. Alle tilsette skal kunne meir på sine fagfelt når dei sluttar enn då dei tok til.

Ei kunnskapsverksemd som vår må leve med at ambisjonane er høgare enn det vi faktisk maktar å gjennomføre. Svært mange oppgåver må løysast for at det skal bli sjølv-sagt for kven som helst å bruke nynorsk når som helst, kor som helst.

2.8 Mål

Nynorsk kultursentrum arbeider for tre mål:

1. Gjere det lettare å vere nynorskbrukar
2. Styrkje den kulturelle eigenidentiteten til nynorskbrukarane

3. Skape større allmenn forståing for nynorsk skriftkultur

2.9 Ivar Aasen-tunet

Mål 2016–2019: Bli førstevalet som museum og reisemål for publikum i regionen og doble gjestetallet i den sentrale sommarsesongen..

Slagord: Ivar Aasen-tunet – målet for alle.

2.10 Olav H. Hauge-senteret

Mål 2016–2019: Bli eit anerkjent formidlings-senter for diktaren Olav H. Hauge med Hauge-senteret.no som ein sentral nettstad for lyrikk i mange former.

Slagord: Olav H. Hauge-senteret – store opplevingar på små flater.

2.11 Vinje-senteret

Mål 2016–2019: Etablere Vinje-senteret som ny driftsavdeling saman med Litteraturdagane i Vinje.

2.12 Strategiske val

Nynorsk kultursentrum skal vere den institusjonen alle vender seg til som ønskjer informasjon og dokumentasjon av nynorsk språk og skriftkultur, nytenking om språkpolitiske strategiar eller ein kompetent og konstruktiv samarbeidspartnar.

Vi skal ha nasjonal spisskompetanse på dokumentasjon på nynorsk om nynorsk, med særleg vekt på kulturhistorie i vid tyding, det regionale og det biografiske, på lyrikk i mange former, og på livsverka til Ivar Aasen og Olav H. Hauge. Ei systematisk, fagleg gjennomtenkt og utoverretta samlingsforvalting er grunnlaget for heile verksemda.

Vi skal vere tilgjengelege, synlege og til nytte for nynorskbrukarane og for andre som ønskjer å bruke tenestene og kunnskapen vår. Vi vil ikkje ha noko skarpt skilje mellom formidling og fagleg arbeid, eller mellom dokumentasjon og oppleving.

Nynorsk kultursentrum skal vere til nytte og løyse problem for både publikum og styresmakter. Det skal vere ei god investering å satse på oss.

Styresmakter, kollegaer, samarbeidspartar og publikum ventar at vi utviklar ny og påliteleg kunnskap om språk og litteratur, at vi overraskar i både synspunkt og tilbod, og at alt vi gjer, er prega av kvalitet.

Vi skal vere ein av dei mest aktive og utoverretta kulturinstitusjonane i Noreg. Språkleg toleranse og dialog med mange land og kulturar skal prege verksemda vår, frå arrangement og utstillingar til dokumentasjon og publikumstenester.

2.13 Politikk for det 21. hundreåret

Mykje står att for å skape røyndom av den systematiske styrkinga av nynorsk skriftkultur som Stortinget føresette i 2004, stadfesta i språkmeldinga *Mål og meining* som Stortinget i hovudsak slutta seg til i 2009.

Det er offisiell politikk å følgje *prinsippet nynorsk*, som Nynorsk kultursentrum første gongen formulerte i 2005. Prinsippet inneber at nynorsk alltid skal reknast med der norsk språk blir tematisert, og at det skal grunngivast viss omsynet til nynorsk ikkje er relevant.

Det trengst ein nynorsk tiltakspakke, mykje større og øyremerkte nynorsktiltak, og mange fleire tiltak i dei nynorske kjerneområda, særleg på Austlandet.

Til 200-årsdagen for Ivar Aasens fødsel 5.8.2013 tok Nynorsk kultursentrum initiativ til den såkalla hundreårserklæringa «Nynorskpolitikk for det 21. hundreåret» frå Noreg Mållag og Nynorsk kultursentrum. Frå 2015 ligg denne ved strategiplanen.

2.14 Institusjonell utvikling

Nynorsk kultursentrum er ei kunnskapsbedrift og ein lærande organisasjon med sterk vilje til fellesskap, systematisk resultatvurdering og svært utoverretta arbeid. Alle større prosjekt er gjennomførte innanfor budsjett, og vi er gjeldfrie.

Vi er det vi gjer. Vi vil vere ein kulturinstitusjon i dialog med mange land og kulturar. Anno 2015 er vi ein av dei nynorskinstitusjonane som har høve til å tenkje stort og nytt. Språk er den viktigaste infrastrukturen i samfunnet, formar kvardagen for alle og

gjer oss til eit kvardagsmuseum. Vi skal vere der språkbrukarane og lesarane er. Vi vil vere med og prege framtida på grunnlag av hundreårserklæringa.

Nynorsk kultursentrum ønskjer å bli ein større organisasjon, og det er strategisk føremålstenleg for oss å få fotfeste fleire stader i landet. Vi er no organiserte slik at det etter måten er lett å integrere nye einingar i drifta.

Etablerte tiltak må ha passert sine milepalar før nye større tiltak blir ein del av porteføljen. Alle nye tiltak vi set i verk eller går inn i, skal styrkje og ikkje svekke drifta av etablerte tiltak. Dei neste åra arbeider vi også særleg med desse oppgåvene:

1. Etablere og drive Internatonal network of language museums.
2. Realisere planane for Jon Fosse-arkivet.
3. Utvikle eit internasjonalt prosjekt om den norske røynsla med løysing av kulturelle konflikhtar utan vald.
4. Følgje opp intensjonsavtale om Diktarhuset i Lom til forpliktande vedtak og gjennomføring.
5. Styrkje driftsgrunnlaget for Aasen-tunet mellom anna ved å planleggje nybygg.

3 Drift

Med driftsinntekter på 23 216 000 var 2015 prega av at Hauge-senteret nådde nesten alle måla sine for det første fulle driftsåret. Nynorsk kultursentrum nådde endå vidare ut også dette året.

Arbeidet med å utvikle Vinje-senteret for dikting og journalistikk som ei ny driftsavdeling på linje med Aasen-tunet og Hauge-senteret blei sikra gjennom midlar frå Kulturrådet og Vinje kommune. Arbeidet for større eigeninntekter heldt fram.

Eit fleire år langt arbeid for å styrkje driftskapitalen viser att. Med driftsresultatet for 2015 tok institusjonen eit nytt steg i retning målet om at eigenkapitalen bør vere fire millionar kroner ved utgangen av 2017.

3.1 Resultat

Drifta gav eit overskot på 665 017 etter finansinntekter, mot 921 077 året før. Drifta var styrt i retning av eit resultat som kunne sikre avsetjing og grunnlag for eit vedlikehald vi reknar med vil auke i åra som kjem.

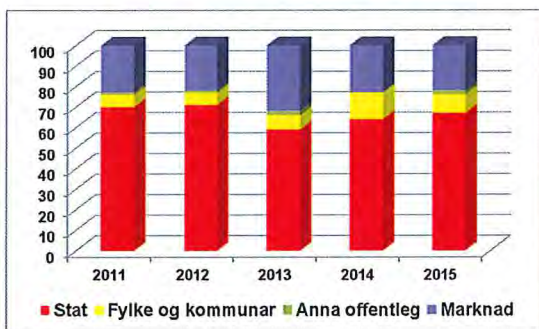
3.2 Inntektsprofil og kostnadsutvikling

Offentlege tilskot utgjer sikre inntekter som gjer det mogleg for oss å skape større marknadsinntekter. Over tid har kvar krone meir offentlege tilskot også gitt ei krone meir i marknadsinntekter.

Dei offentlege tilskota var på 18 503 000, mot 17 820 000 året før. Desse tilskota utgjorde 78 prosent av inntektene, mot 77 prosent året før (figur 3). Marknadsinntektene var på 5 055 000, mot 5 267 000 året før. Det utgjorde 22 prosent av inntektene, mot 23 prosent året før.

Vi har heile tida lagt til grunn at løn og honorar skal utgjere godt under 60 prosent av samla kostnader. I 2015 stod løn og honorar for 52 prosent av samla kostnader, mot 50 prosent året før.

Figur 3. Inntektsprofil 2011–2015 utan Allkunne Prosent

3.3 Investeringsar

I 2015 investerte vi 368 000 i to større prosjekt, mot 5,1 millionar i tre større prosjekt året før.

Ombygging av gjenstandsmagasinet og butikkklageret i Aasen-tunet kosta 266 000, og vidareutvikling av butikk og basisutstilling i Hauge-senteret kosta 102 000. Av dette var 333 000 eigenfinansiert; eit mindre tilskot frå Kulturrådet blir utbetalt i 2016. Prosjekta blei gjennomførte innanfor fastsette budsjett.

Dei vedlikehaldsoppgåvene vi meinte var nødvendige, blei gjennomførte i 2015.

Avskrivingskostnadene auka frå 430 000 i 2014 til 476 000 i 2015.

3.4 Samfunnsrekneskap

Den økonomiske verdien av verksemda vår er stor. Nynorsk kultursentrum skapte verdiar for mange også i 2015.

Vi betalte 2 759 000 i forskotstrekk og 1 422 000 i arbeidsgivaravgift, til saman 4 181 000, mot 3,9 millionar året før. Dette utgjorde 18 prosent av samla kostnader, som året før. Til Ørsta kommune betalte vi 12 000 i eigedomsskatt.

Vi betalte 11 764 000 i bruttoløn og sosiale kostnader, mot 10,9 millionar året før.

Honorar til utøvarar ved kulturarrangement, festivalar og elevprogram utgjorde 1 581 000, mot 2,0 millionar året før.

3.5 Råd og styre

Rådet handsama 25 saker på to vanlege møte og eit telefonmøte, mot 18 saker på to møte året før. Utanom tilsynsfunksjonen var dei viktigaste sakene visjon og strategi, språksamlingane og Norsk Ordbok, Vinje-senteret, Diktkammeret.no, immateriell kulturarv og strategi for nynorskforsking.

Styret handsama 85 saker på fire møte og hadde styreseminar i Vinje, mot 99 saker på åtte møte året før. Utanom dei faste sakene budsjett, søknader om tilskot, rekneskap og årsmelding arbeidde styret særleg med visjon og strategi, utvikling av Vinje-senteret, framtida for språksamlingane og Norsk Ordbok, høyringsfråsegner og fleire langtidsplanar.

3.6 Dotterselskap

Nynorsk kultursentrum eig 100 prosent av aksjane i dotterselskapet Allkunne AS. Aksjekapitalen er på 100 000. Føremålet er å utvikle og drive digitale kunnskapsbasar på nynorsk.

3.7 Administrasjon

Nynorsk kultursentrum hadde 20 medarbeidarar i 18 faste stillingar og arbeidsavtalar

med 40 andre betalte medarbeidarar, og 30 frivillige hjelpte til. I alt blei det utført 17,58 årsverk, mot 20,12 året før. I tillegg var 7 eksterne medlemmer med i to råd og utval.

Den helse-, miljø- og tryggleiksplanen som blei vedteken i 2013, blei følgd opp i 2015. Sjukefråværet utgjorde 4,3 prosent av samla arbeidstid, mot 3,0 prosent året før.

Nynorsk kultursentrum førte også i 2015 ein målretta likestillingspolitikk. Fire av sju styremedlemmer var kvinner, og i rådet var ti av 23 medlemmer kvinner. Vestmannalaget såg seg ikkje i stand til å oppnemne representasjon 2015–2016. I den utvida leiar-gruppa sat tre menn og to kvinner, og i dei faste stillingane sat det ved utgangen av 2015 ti kvinner og åtte menn.

Ved tilsetjingar prioriterer Nynorsk kultursentrum formelle og reelle kvalifikasjonar. Over tid skal det vere balanse mellom tal på kvinner og menn i staben, på same måten som vi ønskjer variasjon i alder, geografi, bakgrunn og fagprofil.

Alle krav i lov om forbod mot diskriminering på grunn av nedsett funksjonsevne gjeld ikkje for verksemda vår, men vi gjer alt vi kan for å oppfylle dei relevante krava. I 2014 fullførte vi ei omlegging til meir universelt tilgjengelege nettstader.

Verksemda vår er i hovudsak vanleg kontordrift, og fell difor innanfor det lova om

forureining tillèt. Verksemda følgde alle miljøregelverk i 2015. Sjøppel frå kontordrifta har vore sortert i papir og ikkje-papir, dessutan spesialavfall. Nynorsk kultursentrum leverte i 2015 ingen produkt som skaper vesentlege miljøproblem.

3.8 Vidare drift

Grunnfondskapitalen er på 270 000 kroner og står på renteberande konto. Vidare drift er lagd til grunn for rekneskapen for 2015.

Oppstillinga nedanfor gir eit rett bilete av utvikling, resultat og stilling for Nynorsk kultursentrum. Tala er i 1000 kroner.

	2013	2014	2015
Driftsinntekter	24 211	23 087	23 216
Resultat	1261	921	665
Eigenkapital	2310	2851	3366

4 Disponering av resultat

Av årsoverskotet på 665 017 kroner blir 515 017 kroner lagd til eigenkapitalen. Etter dette hadde stiftinga ved årsskiftet ein eigenkapital på 3 366 359 kroner.

Vidare blir 150 000 sette av til vedlikehaldsfondet som etter dette er på 300 000 kroner.

Hovdebygda, 31. desember 2015 / 25. februar 2016

Lodve Solholm, leiar

Grete Riise, nestleiar

Georg Arnestad

Sigrun Høgetveit Berg

Jon Østbø

Brit Bildøen

Stina Aasen Lødemel

Ottar Grepstad, direktør

Resultatrekneskap

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2015	2014
Sal av varer		3 080 813	3 056 838
Tilskot frå Kulturdep. o.a.	1	18 503 479	17 819 828
Billettsal		788 639	1 059 492
Sponsorinntekter og annonser		476 800	520 035
Andre inntekter		366 144	630 828
Sum driftsinntekter		<u>23 215 875</u>	<u>23 087 022</u>
Varekostnad		1 382 421	1 123 109
Lønskostnader m.m.	4	11 764 072	10 891 908
Ordinære avskrivningar	6	475 676	429 898
Leigekostnader		464 153	430 300
Utstyr og driftsmateriell, straum		1 147 665	1 169 035
Reparasjonar og vedlikehald		394 121	449 013
Reise/opphald		1 248 573	1 248 463
Honorar	4	2 534 275	2 798 646
Marknadsføring		994 308	1 332 370
Ymse kontorkostnader/porto m.m.		1 421 417	1 641 596
Andre driftskostnader		853 601	750 790
Sum driftskostnader		<u>22 680 283</u>	<u>22 265 128</u>
Driftsresultat		<u>535 592</u>	<u>821 894</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		132 441	100 399
Rentekostnader		3 016	1 216
Resultat av finanspostar		<u>129 425</u>	<u>99 183</u>
Ordinært resultat		<u>665 017</u>	<u>921 077</u>
Årsoverskot		<u>665 017</u>	<u>921 077</u>
Overføringar			
Avsett til forpliktingar	5	150 000	400 000
Overføringar annan eigenkapital	5	515 017	521 077
Sum overføringar		<u>665 017</u>	<u>921 077</u>

Balanse

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Eigedelar	Note	2015	2014
Anleggsmiddel			
Varige driftsmiddel			
Utekafè, -scene, stabbur og ny veg	6	2 477 645	2 461 421
Inventar og utstyr	6	784 068	956 172
Sum varige driftsmiddel		<u>3 261 714</u>	<u>3 417 593</u>
Finansielle driftsmiddel			
Aksjar i dotterselskap	7	50 000	50 000
Sum finansielle anleggsmiddel		<u>50 000</u>	<u>50 000</u>
Sum anleggsmiddel		<u>3 311 714</u>	<u>3 467 593</u>
Omløpsmiddel			
Varelager	3	929 950	851 082
Krav			
Kundar	2	189 182	1 251 555
Andre krav	2, 7	377 083	355 040
Sum krav		<u>566 265</u>	<u>1 606 595</u>
Bank, kasse (bundne midlar: 450.019)		2 947 616	1 869 117
Sum omløpsmiddel		<u>4 443 831</u>	<u>4 326 794</u>
Sum eigedelar		<u>7 755 545</u>	<u>7 794 387</u>

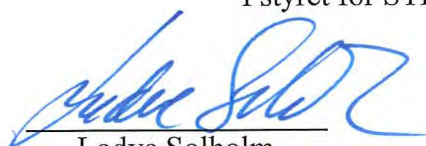
Balanse

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

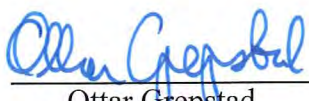
Eigenkapital og gjeld	Note	2015	2014
Innskoten eigenkapital			
Grunnfond	5	270 000	270 000
Sum innskoten eigenkapital		<u>270 000</u>	<u>270 000</u>
Opptent eigenkapital			
Annan eigenkapital		3 096 359	2 581 342
Sum opptent eigenkapital		<u>3 096 359</u>	<u>2 581 342</u>
Sum eigenkapital		<u>3 366 359</u>	<u>2 851 342</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Avsetjing til forpliktingar	5	750 000	700 000
Leverandørgjeld	7	595 054	1 283 353
Trekk og offentlege avgifter		860 042	817 642
Påkomne kostnader		1 485 702	1 301 749
Periodiserte tilskot		698 388	840 301
Sum kortsiktig gjeld		<u>4 389 186</u>	<u>4 943 045</u>
Sum gjeld		<u>4 389 186</u>	<u>4 943 045</u>
Sum eigenkapital og gjeld		<u>7 755 545</u>	<u>7 794 387</u>

(1) Som revisor i stiftinga kan vi stadfeste at tilskotet frå Kulturdepartementet er nytta i samsvar med føresetnadene i tildelingsbrevet frå departementet.

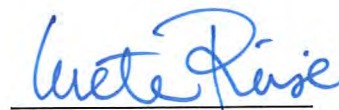
I styret for STI Nynorsk kultursentrum, Hovdebygda 25.2.16

Lodve Solholm
leiar

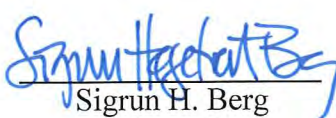
Ottar Grepstad
direktør

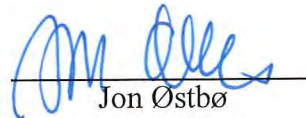
Grete Riise
nestleiar

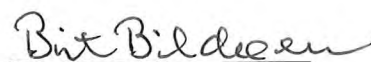
Georg Arnestad
styremedlem

Sigrun H. Berg
styremedlem

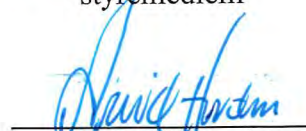
Jon Østbø
styremedlem

Brit Bildøen
styremedlem

Stina Aasen Lødemel
styremedlem

(1) Arvid Hovden
statsautorisert revisor

NOTAR for 2015

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Rekneskapsprinsipp

Årsrekneskapen er sett opp i samsvar med rekneskapslova av 1998. Rekneskapsprinsippa vert skildra nedanfor.

Hovudregel for vurdering og klassifisering av eigedelar og gjeld

Eigedelar som er bestemt til varig eige eller bruk, er klassifiserte som anleggsmiddel.

Andre eigedelar er klassifiserte som omløpsmiddel. Krav som skal tilbakebetalast innan eitt år, er klassifiserte som omløpsmiddel. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterium lagt til grunn.

Anleggsmiddel vert vurderte til kostpris, men vert nedskrivne til verkeleg verdi når verdifallet er venta ikkje å vere forbigåande. Anleggsmiddel med avgrensa økonomisk levetid vert avskrivne planmessig. Langsiktig gjeld vert balanseført til nominell sum på etableringstidspunktet.

Omløpsmiddel vert vurderte til lågaste av kostpris og verkeleg verdi. Kortsiktig gjeld vert balanseført til nominell sum på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld vert ikkje oppskriven som følge av renteendring.

Inntektsføringsprinsipp

Off. tilskot til drifta vert inntektsførde i same periode som desse er meint å dekkje frå tilskotsgivar. Prosjektinntekter vert periodiserte til inntekt i takt med gjennomføring av prosjekta. Utbetalte tilskot for prosjekt, som ikkje er oppstarta, vert såleis balanseførde som forplikting. Andre inntekter vert inntektsførde ved opptening for tenester og på leveringstidspunktet for selde varer.

Note 1

Offentlege tilskot

	2015	2014
Kulturdepartementet	15 581 758	14 725 363
Tilskot frå Møre og Romsdal fylkeskommune	131 000	133 225
Tilskot frå Hordaland fylkeskommune	761 000	720 000
Tilskot frå Ørsta og Volda kommunar	150 000	150 000
Tilskot frå Ulvik kommune	1 050 000	1 930 000
Tilskot frå Vinje kommune	378 290	0
Tilskot Norsk kulturråd	34 932	60 000
Andre offentlege tilskot	75 000	0
Andre tilskot	341 500	101 240
Sum tilskot	18 503 479	17 819 828

Note 2

Andre krav

Krava er verdsette til pålydande og forfell innan 1 år.

Note 3

Varelager

Varelageret er vurdert til lågaste verdi av kostpris og verkeleg verdi.

Note 4

Lønskostnad, tal på tilsette m.m.

	2015	2014
Lønskostnad	8 601 158	8 312 489
Folketrygdavgift	1 445 535	1 344 182
Oppg.pl. honorar	761 021	596 305
Pensjonsyttingar	801 429	488 912
Andre ytingar	154 930	150 020
	11 764 072	10 891 908
Gjennomsnittleg tal på tilsette (årsverk)	18,1	20,1

NOTAR for 2015

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Ytingar til leiande personar	Dagleg leiar	Styreleiar	Styre- medlemmer
Løn, honorar og liknande	926 143	108 000	136 154

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2015 utgjer kr 29.200,- u/mva. Honorar for revisjonsrelaterte tilleggstenester utgjer kr 16.000,- u/mva.

Stiftinga har pensjonsordningar i Statens pensjonskasse. Ordningane gir rett til definerte framtidige ytingar. Desse er i hovudsak avhengige av tal oppteningsår, lønsnivå ved oppnådd pensjonsalder og storleiken på ytingar frå folketrygda. 21 tilsette (inkl. deltidsstillingar) er med på denne ordninga. Pensjonsordninga fyller krava til OTP.

Note 5

Eigenkapital	2015	2014
Grunnfond 31.12.	270 000	270 000
Annan eigenkapital 1.1	2 581 342	2 060 265
Årsresultat	665 017	921 077
Avsett til forpliktingar	-150 000	-400 000
Sum annan eigenkapital 31.12	3 096 359	2 581 342
Sum eigenkapital 31.12.	3 366 359	2 851 342

Av årets resultat er kr 150.000 avsett til eit definert prosjekt, jfr årsmeldinga punkt 4.

Note 6

Tilskot til inventar/utstilling og bygg	Inventar/ utstilling	Amfi/ute- kafé/utescene/ stabbur/veg	Bygg	Sum
Kostpris 01.01.	16 023 418	6 975 651	43 800 000	66 799 070
+ Tilgang	123 530	296 266	0	419 796
- Avgang	0	0	0	0
- Tilskot Det kongelege kulturdepartement	0	0	0	0
- Andre tilskot og eigenfinansiering	0	-100 000	0	-100 000
- Tilskot - akkumulerte tal per 31.12	-13 261 541	-3 814 500	-43 800 000	-60 876 041
Akk. avskrivingar 31.12.	-2 101 339	-879 772	0	-2 981 112
Bokført verdi 31.12	784 068	2 477 645	0	3 261 714
Avskrivingar i år	295 635	180 042	0	475 676
Avskrivingssats	10-33%	4-10%		

Stiftinga har i 2002 fått vederlagsfri heimsoverføring frå Staten på den faste eigedomen. Dette byggjer på ein føresetnad om at nybygget ikkje skal omsettast. Dette er i samsvar med § 9 i vedtektene for stiftinga, der det heiter at "den rørelege og urørlege eigedomen til stiftinga kan ikkje avhendast, med mindre det følgjer av gjenstandens art eller føremålet med å tileigne seg gjenstanden". Som følge av dette er verdien oppført til kostpris kr 0,- for stiftinga, men slik at byggjekostnaden er vist i oppstillinga ovanfor og med tilsvarande sum som tilskot.

I 2015 har stiftinga bygd om lokala i Ivar Aasen tunet. Byggjekostnaden er vist som ein del av tilgangen i oppstillinga ovanfor. Kr 100.000 er midlar dekkja av tidlegare års avsetjingar.

Note 7

Aksjar i dotterselskap

Stiftinga eig 100 % av aksjane i Allkunne AS som har forretningskontor i Ørsta kommune.

Årsrekneskapen for 2015 syner eit underskot på kr 166.371 og sum eigenkapital på kr 318.276 per 31.12.2015. STI Nynorsk kultursentrum har eit netto kortsiktig krav på kr 41.344 per 31.12.2015 mot dotterselskapet. Aksjane er bokførte til kostpris.

Til styret i
Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Medlemmer i Den norske Revisorforening
Autorisert rekneskapsførarselskap
Org.nr. 987 832 916 MVA
E-post: firmapost@h-v.no
www.h-v.no

Side 1 av 2

REVISOR SI MELDING

Utsegn om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Stiftinga Nynorsk kultursentrum, som viser eit overskot på kr 665.017,-. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2015, resultatrekneskap for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, samt ei skildring av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta og andre noteopplysningar.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar er ansvarlege for å utarbeide årsrekneskapen og for at han gir eit rettvise bilete i samsvar med reglane i rekneskapslova og god rekneskapsskikk i Noreg og for slik intern kontroll, som styret og dagleg leiar finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følgje av misgjerdar eller feil.

Revisor sine oppgåver og plikter

Oppgåva vår er, på grunnlag av revisjonen vår, å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna *International Standards on Auditing*. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå forsvarleg sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane er avhengige av revisor sitt skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misgjerdar eller feil. Ved ei slik risikovurdering tek revisor omsyn til den interne kontrollen, som er relevant for eininga si utarbeiding av ein årsrekneskap, som gir eit rettvise bilete. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar, som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av stiftinga sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er føremålstenlege og om rekneskapsestimata, som er utarbeidd av leiinga, er rimelege, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkelege og føremålstenlege som grunnlag for konklusjonen vår.

HOVUDKONTOR ØRSTA:	AVDELINGSKONTOR EID:
Torvmyrane 11, Postb. 203, 6151 Ørsta Tlf.: 70 04 59 00	Lotevegen 21, Postb. 315, 6772 Nordfjordeid Tlf.: 57 88 64 16

Konklusjon

Vi meiner at årsrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvise bilete av den finansielle stillinga til Stiftinga Nynorsk Kultursentrum per 31. desember 2015 og av resultatet for rekneskapsåret, som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med reglane i rekneskapslova og god rekneskapsskikk i Noreg.

Utsegn om andre tilhøve**Konklusjon om årsmeldinga**

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik han er skildra ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegg til bruk av overskotet, er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik han er skildra ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller avgrensa revisjon av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av stiftinga sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Konklusjon om utdelingar og forvaltning

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen, som skildra over, og kontrollhandlingar vi har funne naudsynte i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, meiner vi stiftinga er forvalta i samsvar med lov, stiftinga sitt føremål og vedtektene elles.

Ørsta, den 25.2.2015

Arvid Hovden
statsautorisert revisor

Administrasjonens årsrapport

1 Organisasjon

Ved utgangen av 2015 eig og driv Nynorsk kultursentrum desse tiltaka:

- Ivar Aasen-tunet
- Olav H. Hauge-senteret
- Dei nynorske festspela
- Ulvik poesifestival
- Nettstadene Aasentunet.no, Haguesenteret.no, Festspela.no, Poesifestivalen.no, Tunkatten.no og Handlenett.no
- Allkunne AS og nettstaden Allkunne.no

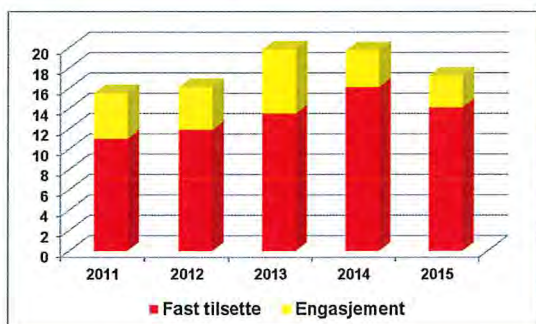
I tillegg forvaltar stiftinga Vinje-fondet på oppdrag frå Kulturdepartementet.

Nynorsk kultursentrum har vore ein av fire medlemmer i Samyrkelaget Norske Barneblad sidan 2008.

I 2015 hadde vi 60 lønte medarbeidarar, mot 82 året før. I tillegg var 30 frivillige med og gjennomførte ein festival, og fem eksterne medlemmer var med i eitt utval. Det blei utført i alt 17,58 årsverk, mot 20,12 året før (figur 4).

Vi følgde opp medlemskapar i 22 institusjonar og organisasjonar, og tilsette hadde verv i 22 styre, råd og utval. Vi leidde arbeidet i to nasjonale nettverk, tok initiativet til eit tredje internasjonalt nettverk og hadde som før om åra jamleg kontakt med godt over 60 institusjonar, organisasjonar og verksemdar.

Figur 4. Betalte årsverk 2011–2015

1.1 Råd

24 stiftarar står bak Nynorsk kultursentrum.

Kvar stiftar utnemner for minst to år om gongen ein medlem og ein varamedlem til rådet i Nynorsk kultursentrum.

Arbeidsoppgåvene for rådet er desse:

1. Sjå til at stiftinga arbeider i samsvar med føremålet
2. Velje to styremedlemer og ein varamedlem til styret i Nynorsk kultursentrum
3. Velje revisor for Nynorsk kultursentrum
4. Drøfte faglege spørsmål og aktuelle saker etter behov og eventuelt vedta fråsegner om saker som gjeld arbeidsområdet for stiftinga, utan å binde styret.

Rådet har vedteke at rådsmedlemer ikkje bør sitje lenger enn åtte år, og har oppmoda stiftarane om å sikre god balanse mellom kjønna.

Mona H. Hellesnes var rådsordførar, og sekretær var Ottar Grepstad.

Rådet hadde desse medlemene i 2015 (utnemningsperiode i parentes):

Kommunar og fylkeskommunar

Hordaland fylkeskommune: Mona H. Hellesnes (2012–15), vara Jon Askeland (2012–15)

Møre og Romsdal fylke: Torleiv Rogne (2012–15), vara Jan Magne Dahle (2012–15)

Rogaland fylkeskommune: Jarle Braut (2007–15), vara Brit L. Kvassheim (2012–15)

Sogn og Fjordane fylkeskommune: Nils P. Støyva (2012–15), vara Hege Lothe (2012–15)

Telemark fylkeskommune: Jørund A. Ruud (2014–2016), vara Geir Berge Nordtveit (2014–2016)

Ulvik herad: Hans Petter Thorbjørnsen (2012–15), vara Stig Yngve Røkenes (2012–15)

Vinje kommune: Signe Marie Kittelsaa (2014–2016), vara Arnfinn Algarheim (2014–) / Anders Sandvik (september 2015–2016)

Volda kommune: Rebecca Christina Riise (2012–15), vara Hilde Osdal (2009–15)

Ørsta kommune: Jostein O. Mo (2008–15), vara Hjørdis Almelid Vikenes (2008–15)

Forsknings- og utdanningsinstitusjonar

Høgskulen i Volda: Per Halse (2014–15), vara Marie Nedregotten Sørbø (2014–15)

Høgskulen i Sogn og Fjordane: Eli Bjørhusdal (2012–15), vara Gunnar Yttri (2012–15)

Møreforsking: Lars J. Halvorsen (2015–16), vara Kjersti Straume (2015–16)

Møre Folkehøgskule: May Kristin Bolli (2013–16), vara Einar Opsvik (2013–16)

Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet: Hanne Siri Sund (2012–15), vara Gunnar Foss (2012–15)

Universitetet i Bergen: Ann-Kristin Helland Gujord (2015–16), vara Endre Brunstad (2015–16)

Universitetet i Oslo: Oddrun Grønvik (2015–16), vara Gudleik Grimstad (2015–16)

Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet: Øystein Vangsnes (2010–15), vara Åse Mette Johansen (2014–15)

Kulturinstitusjonar

Litteraturselskapet Det Norske Samlaget: Edmund Austigard (2015–16), vara Ragnfrid Trohaug (2015–16)

Det Norske Teatret: Carl Morten Amundsen (2012–15), vara Astrid Driva Rødsand (2012–15)

Sunnmøre Museum: Jørgen Holte (2011–16), vara Cecilie Rørstad (2015–16)

Målrørsle

Noregs Mållag: Vidar Lund (2014–15), vara Bente Riise (2012–15)

Noregs Ungdomslag: Marit Krogsæter (2014–15), vara Endre Kleiveland (2014–15)

Landssamanslutninga av nynorskkommunar: Solfrid Borge (2013–15), vara Gunnar Strøm (2013–15)

Vestmannalaget: Inga oppnemning 2015–16

1.2 Styre

Styret har sju medlemmer og fire varamedlemmer. Rådsordførar kan møte som observatør på alle styremøta. Sekretær var Ottar Grepstad.

Staten v/Kulturdepartementet utnemner fire medlemmer og to varamedlemmer i nummerert rekkjefølgje, rådet vel to medlemmer og éin varamedlem, og dei tilsette vel éin medlem og éin varamedlem.

Styret valde 25.2.2014 Lodve Solholm som ny styreleiar 2014–15.

Styret i 2015 var:

Oppnemnde av Kulturdepartementet 12.2.2014–31.12.2017

Lodve Solholm, Ålesund (utnemnd første gongen 2014)

Brit Bildøen, Oslo (utnemnd første gongen 2014)

1. varamedlem: Hege Myklebust, Stord (utnemnd første gongen 2014)

2. varamedlem: Jens Helleland Ådnanes, Bergen (utnemnd første gongen 2014)

Oppnemnde av Kultur- og kyrkjedepartementet 1.1.2012–31.12.2015

Georg Arnestad, Sogndal (utnemnd første gongen 2008)

Sigrun Høgetveit Berg, Tromsø (utnemnd første gongen 2008)

Vald av rådet 1.1.2012–31.12.2015

Jon Østbø, Oslo (vald første gongen 2012)

Valde av rådet 1.1.2014–31.12.2015

Grete Riise, Bergen (vald første gongen 2010)

Varamedlem for rådsvalde styremedlemmer: Karen Longva Buset, Ørsta (vald første gongen 2014)

Vald av dei tilsette 1.1.2014–31.12.2015

Stina Aasen Lødemel, Ørsta (vald første gongen 2014)

Varamedlem Ingrid I. Opedal, Volda (vald første gongen 2014)

1.3 Medarbeidarar

Nynorsk kultursentrum hadde arbeidsavtale med 60 medarbeidarar, mot 82 året før.

Desse utførte 17,24 betalte årsverk mot 19,72 året før. Av dette stod dei fast tilsette for 14,12 årsverk, mot 16,10 året før. Frivillige utførte i tillegg 0,20 årsverk, mot 0,40 året før, og ein medarbeidar i arbeidspraksis 0,14 årsverk.

Desse 20 medarbeidarane var fast tilsette eller i vikariat:

Ottar Grepstad, direktør

Geir S. Netland, dagleg leiar Hauge-senteret
Gaute Øvereng, dagleg leiar Aasen-tunet
Mona-Iren Auganæs, bibliotekar (omsorgspermisjon frå 1.6.)

Jorid Lekve Eide, salssekretær (omsorgspermisjon frå 31.8.)

Siri Beate Gjerde, bibliotekar (vikar frå 1.6.)

Stein Arnold Hevrøy, dokumentasjonsansvarleg (frå 1.10.)

Milan Ilic, kafé- og kjøkkenleiar

Liv Astrid Skåre Langnes, formidlar

Laila Walseth Lid, kommunikasjonsrådgivar

Guro Ljone, formidlar Hauge-senteret (omsorgspermisjon frå 21.9.)

Stina Aasen Lødemel, salssekretær 40 prosent

Sigbjørn Denton Mork, driftsansvarleg

Ingrid I. Opedal, tunvert

Per Magnus Finnanger Sandmark, formidlar (vikar frå 1.9.)

Janne Driveklepp Semb, økonomisekretær 60 prosent (frå 5.9.)

Elisabeth Tveite, salssekretær (vikar frå 1.9.)

Åshild Widerøe, programansvarleg

Anders Aanes, dokumentasjonsleiar

Oddny Nupen Aarflot, administrasjonssekretær 80 prosent

I gjennomsnitt arbeidde kvar fast tilsett 42 timar pluss- og overtid i 2015, mot 66 timar året før.

Desse 28 var tilsette i engasjementsstillingar og utførte 2,36 timeverk, mot 2,22 årsverk av 35 medarbeidarar året før:

Eleonore Cappello

Danica Dordevic

Indre Duleviciute

Astrid Aakre Eikrem

Johanne Ortilie Espe

Kristina Ilic

Susanne Hoggen Kippersund

Jorun Aarflot Kornberg

Ingrid Krogsæter

Jonas Krøvel

Sunniva Morgane Leber

Synne Marie Lillenes

Eivind Myklebust

Åsmund Hjorthol Opedal

Halvdan Orning

Biljana Pandilovska

Hallvard Widerøe Rotevatn

Sunniva Widerøe Rotevatn

Ingrid L. Saure

Anja Haugland Svingen

Yvonne S. Viken

Ragnhild Vikestrand

Ingeborg Widerøe

Vebjørn Øvereng

Aslaug Marit Øyehaug

Tale Burgess Øyehaug

Torkel Aarflot

Martin Årseth

Desse 12 var engasjerte til elevfram-
syningar og utførte 0,78 årsverk, mot 1,00
årsverk av 13 medarbeidarar året før:

Fredrik Brimsø

Aase Norunn Digernes

Runar Gudnason

Guro Kristin Grønbech

Maria Halseth

Karoline Isaksen

Silje Kristine Jacobsen

Idun Losnegård

Grim Moberg

Richard Olsen

Silje Silden

Marita Bett Aakre

Ein medarbeidar i arbeidspraksis utførte
0,14 årsverk frå september.

30 frivillige utførte 0,20 årsverk, mot 0,40
årsverk av 94 frivillige som året før.

1.4 Verneombod og internkontrollutval

Milan Ilic var verneombod med Guro Ljone
vara. Direktør og verneombod hadde regel-
messige møte gjennom året.

Eit internkontrollutval blei oppretta i 2013. Her møter direktør, verneombod og styremedlem vald av dei tilsette. Utvalet hadde fem møte i 2015. Det blei gjennomført brannøvingar og fysisk vernerunde i begge avdelingane.

1.5 Rekneskap og revisjon

Rekneskapen blei ført av Voldaregnskap i Volda.

Revisor var Hovden & Vatne Statsautoriserte Revisorar AS v/Arvid Hovden.

1.6 Stiftingar og aksjeselskap

Nynorsk kultursentrum eig aksjar for 100 000 kr i Allkunne AS.

1.7 Personalforvaltning

Nynorsk kultursentrum og Forskarforbundet har avtale om eit lokalt lønssystem som gjeld for alle tilsette, og som byggjer på alternativ B i museumsovereinskomsten i Virke. Dette er supplert med særavtalen «Lokalt arbeidsreglement for Nynorsk kultursentrum» frå 1.11.2014.

Nynorsk kultursentrum har frå 2009 hatt signert samarbeidsavtale om eit meir inkluderande arbeidsliv med Arbeids- og velferdsetaten. På denne måten systematiserer vi arbeidet med å sikre eit godt arbeidsmiljø betre.

1.8 Medlemskapar

Nynorsk kultursentrum var i 2015 medlem i desse 22 institusjonane og organisasjonane:

- Nynorsk Forum (frå 1997)
- BIBSYS (frå 2000)
- Norges Museumsforbund (frå 2000)
- Musea i Møre og Romsdal (frå 2000)
- Norsk Kulturhusnettverk (frå 2000)
- Ørsta reiselivslag (frå 2000)
- ICOM Norge (frå 2003)
- Landslaget for lokal- og privatarkiv (frå 2003)
- Norsk Bibliotekforening (frå 2004)
- Norsk kulturarv (frå 2004)
- Norske Festivaler (frå 2005)
- Destinasjon Ålesund & Sunnmøre (frå 2005)

- Virke (frå 2008)
- Norsk Barneblad (frå 2008)
- Litteraturnettverket (frå 2008)
- Virke-nettverk for reiseliv (frå 2011)
- Virke-nettverk for museumsdirektører (frå 2010)
- Hanen, nettverk for bygde- og gardsturisme (frå 2010)
- Destinasjon Hardanger Fjord (frå 2012)
- Ulvik næringslag (frå 2012)
- Festivalforum Søre Sunnmøre (frå 2014)
- NCE Tourism (frå 2014)

1.9 Verv og representasjon

Tilsette hadde verv og representasjonsoppgåver i 22 styre, råd og utval, mot 23 året før:

- Nynorsk Forum: Ottar Grepstad (leiar, 1997–)
- Forum for nynorsk i skulen: Ottar Grepstad (2005–)
- Språkrådet: Ottar Grepstad, styremedlem 2006–10, styreleiar 2010–15
- Musea i Møre og Romsdal: Gaute Øvereng, styremedlem (2011–)
- Ørsta Reiselivslag: Gaute Øvereng (varamedlem 2011–)
- Fehn-forum: Gaute Øvereng (leiar, 2011–), Ottar Grepstad (2008–)
- Litteraturnettverket: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Anders Aanes, Geir S. Netland, Stein A. Hevrøy
- Interimstyre Jon Fosse-arkivet: Ottar Grepstad (2008–)
- Frukostforum i Volda: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng (2009–)
- Norsk Barneblad (2015–16): rådsmedlem Audhild Gregoriusdotter Rotevatn, med personleg varamedlem Sigrun Høgetveit Berg, og rådsmedlem Laila W. Lid med personleg varamedlem Jorid Lekve Eide
- Norsk Barneblad: Audhild Gregoriusdotter Rotevatn (vararådsordførar 2009–12, ordførar 2013–16)
- Norsk Barneblad: Gaute Øvereng (varamedlem styret 2009–16)
- Nynorskfylket.no: Ottar Grepstad (2012–)
- Nettverk for nynorskforskning (2013–): Ottar Grepstad, observatør

- Fagråd for Forskingssenter for skriftkultur ved Høgskulen i Volda: Georg Arnestad (2013–15)
- Styre i Ulvik næringslag: Geir S. Netland (2013–)
- Cittaslow-råd, oppnemnd av Ulvik herad: Geir S. Netland (frå 2014)
- Nasjonal komité for 200-årsjubileet for A.O. Vinje i 2018: Ottar Grepstad (2014–2018)
- Styringsgruppe Vinje-senteret 2014–15: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng
- Ordbokgruppa: Ottar Grepstad (2014–15)
- Regionalt forum for kriseberedskap og restverdireddning i Møre og Romsdal: Anders Aanes (frå 2015)
- Museumsforum i Hordaland: Geir S. Netland (frå 2015)
- Felles samlingsforvaltningsplan for musea i Hordaland: Stein A. Hevrøy (frå 2015)

1.10 Råd og utval

I 2015 var to utval i arbeid med til saman åtte eksterne medlemmer.

Programrådet for Ulvik poesifestival 2013–2017 hadde desse medlemene: Geir S. Netland (leiar), Brit Aksnes, Sindre Ekrheim, Ruth Lillegraven, Endre Ruset og Eirik Vassenden. Programrådet hadde to møte i 2015.

Fagrådet for Vinje-fondet 2015–2016 hadde desse medlemene: Audhild Gregori-usdotter Rotevatn (leiar), Magni Hjertenæs Flyum og Ivar Myklebust Longvastøl. Fagrådet hadde eitt møte i 2015.

1.11 Nasjonale nettverk

Nynorsk kultursentrum hadde nøkkelroller i tre nasjonale nettverk i 2015.

Nynorsk Forum er eit samarbeidsorgan som i 2015 hadde 20 nasjonale, nynorske institusjonar, organisasjonar og bedrifter som medlemmer. Forumet arbeider særleg med erfaringsutveksling, kompetanseutvikling og samordning av tiltak, ikkje minst prioriteringar i dei årlege statsbudsjetta.

Vi leidde også i 2015 arbeidet. Nynorsk Forum hadde tre møte og handsama i alt 25

saker, mot 27 året før. Utanom informasjonsutveksling og samordning var hovudsaka nynorskprioriteringar i statsbudsjettet og digitale tenester.

Fehn-forum er eit nettverk for dei seks musea som har byggverk skapte av Sverre Fehn. Desse ligg i Horten, Oslo, Hamar, Alvdal, Ørsta og Fjærland. Musea møtest til vanleg minst ein gong i året. Føremålet er å sikre erfaringsutveksling for førebyggjande tiltak, utvikle kompetanse, samarbeide om marknadsføring og eventuelt utvikle felles produkt. Forumet hadde ingen møte i 2015.

I samsvar med avtale med ABM-utvikling etablerte Nynorsk kultursentrum 7.11.2008 *Litteraturnettverket*. Dette skal utvikle aktive og aktuelle samfunnsinstitusjonar som legg vekt på kritisk refleksjon og skapande innsikt, og som gjennom samarbeid styrkjer litteraturens plass i Noreg. Ved årsskiftet var 29 driftseiningar ved 14 litt-rære museum med.

Medlemene vedtok samrøystes på samling hausten 2014 at nettverket skal halde fram.

Nettverket hadde to møte, i Asker og Bergen.

Litteraturnettverket sette i 2015 i gang arbeid med forskings- og dokumentasjonsprosjektet *Museum som minnepolitiske aktørar* under leiing av Ottar Grepstad. Prosjektet hadde eit fellesmøte i 2015.

1.12 Internasjonale nettverk

Nynorsk kultursentrum inviterte i oktober 2015 språkmuseum over heile verda til å bli med i *International network of language museums*. Ved årsskiftet hadde 11 museum frå like mange land i tre verdsdelar takka ja.

Nettverket blir formelt skipa i Milano i juli 2016.

1.13 Akademiske samarbeidspartnarar

Forskingssenter for skriftkultur ved Høgskulen i Volda blei oppretta 1.1.2013. Nynorsk kultursentrum samarbeider systematisk med forskingssenteret, mellom anna om årleg fagdag for masterstudentane i nynorsk

skriftkultur. Frå 1.1.2016 blir forskningssenteret fullt ut integrert i Ivar Aasen-instituttet.

Nynorsksenteret – Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa – rettar seg først og fremst inn mot lærarar, Nynorsk kultursentrum mot elevane. Med åra har denne arbeidsdelinga kome under press gjennom oppdragsbrev fra Utdanningsdirektoratet til senteret. I 2015 samarbeidde vi mellom anna om Nynorsk barnebokveke.

1.14 Andre samarbeidspartnarar

Nynorsk kultursentrum representerer ein komplett abm-institusjon som driv både arkiv, bibliotek, museum, festival og nettstad, og som har drive ulike nettverk like sidan 1997. Vi blei ei konsolidert eining alt i 2000 då vi tok over ansvaret for det som truleg er det eldste personmuseet i landet, Ivar Aasen-museet.

Nynorsk kultursentrum har mange ulike brukarar av våre tenester og vår kompetanse, og vi samarbeider på ulike måtar med svært mange institusjonar og miljø. Det kjem jamt fleire førespurnader utanfrå om samarbeid, råd og hjelp. Vi er ikkje i den situasjonen at vi må by oss fram, men tvert om i aukande grad velje kritisk kva vi kan og bør engasjere oss i av initiativ og førespurnader utanfrå.

Dei fleste tiltaka Nynorsk kultursentrum gjennomfører, involverer såleis ulike samarbeidspartnarar. Årleg har vi jamleg og målretta kontakt med godt over 60 institusjonar, organisasjonar og verksemdar som er spreidde i mange fylke landet over. Vi er med i både lokale, regionale, nasjonale og internasjonale nettverk.

Denne utoverretta verksemda kravde svært mykje arbeids- og reisetid i 2015.

1.15 Planar som styringsreiskap

Nynorsk kultursentrum har utvikla og reviderer regelmessig desse ti langtidsplanane som styringsdokument for verksemda (siste vedtak i parentes):

- Visjon og strategi (2015)
- Sikring og bevaring (2015)
- Samling og dokumentasjon (2014)

- Utstilling og formidling (2013)
- Digitale tenester (2014)
- Dei nynorske festspela (2013)
- Kulturprogram (første gong 2009)
- Kommunikasjon (2015)
- Butikk (2015)
- Kafé (2014)

Alle planane blir drøfta og godkjende av styret, dei fleste med tre års mellomrom.

2 Administrasjonen

Avdelinga Administrasjonen hadde inntekter på 2 6750 000, mot 2 737 000 i 2014. Med finansinntekter gav drifta eit overskot på 290 000, mot 110 000 året før.

Dei viktigaste resultata i 2015 var flytting av språksamlingane og ordbøker frå Oslo til Vestlandet, Språkfakta 2015 og fleire andre dokumentasjonsprosjekt.

Styret og tilsette la hausten 2015 ein tre-årig strategi for oppfølging av prisen *Årets museum 2015* med særleg vekt på tida fram til prisen blir delt ut neste gong i september 2016.

2.1 Mål og strategi

Administrasjonen har vore i drift frå 1.1.2011 med direktøren som leiar og dekkjer museumsfaglege og driftsfaglege fellesfunksjonar. Avdelinga leier arbeidet med samfunnsrolla til Nynorsk kultursentrum.

Avdelinga skal sikre ein slitesterk og personuavhengig organisasjon med kort veg til overordna og avgjerder, og godt handlingsrom for sjølvstendig arbeid.

Administrasjonen førebur alle møte i styre og råd, samordnar verksemda i drifts-avdelingane, arbeider særleg med strategi og organisering, utvikling av nye tiltak og leier det språkpolitiske arbeidet i institusjonen.

2.2 Bygningar og uteområde

Ansvaret for å forvalte bygningar og uteområde ligg til dei ulike driftsavdelingane.

2.3 Forankring

Administrasjonen gir den nasjonale og internasjonale forankringa av verksemda i Nynorsk kultursentrum.

2.4 Organisering

Administrasjonen hadde ved utgangen av året ein fast tilsett, direktøren. I tillegg er 25 prosent av stillingane administrasjonssekretær og kommunikasjonsrådgivar knytt til denne funksjonen, likeins 20 prosent av deltidsstillinga økonomisekretær frå 1.9.2015.

Direktøren oppretta hausten 2011 ei leiargruppe der dei to daglege leiarane også er med. Frå hausten 2014 blei det også innført utvida leiarnøte med dagleg leiar i Allkunne og kommunikasjonsrådgivaren.

Administrasjonen brukte i 2015 mykje tid på grunnlagsarbeid for den nye avdelinga Vinje-senteret.

2.5 Innhald og drift

Avdelinga la grunnlaget for å etablere International network of language museums i 2016. Likeins tok avdelinga på seg ansvaret med å leie forskings- og dokumentasjonsprosjektet «Museum som minnepolitiske aktørar» 2015–2018.

Vi nådde måla for arbeidet med å flytte språksamlingane og Norsk Ordbok frå Universitetet i Oslo til ein allianse av Universitetet i Bergen og Høgskulen i Volda. Kunnskapsdepartementet flytta 6 millionar frå ramma til Universitetet i Oslo til Universitetet i Bergen, og redaksjonen for Nynorskordboka og Bokmålsordboka blei flytta til Vestlandet. Der skal også arbeidet med Norsk Ordbok halde fram. I desember gav Kulturdepartementet Høgskulen i Volda i oppdrag å skrive brukarrettleiing for den trykte utgåva av Norsk Ordbok, og store referansesamlingar blir overførte frå Oslo til Bergen..

Avdelinga samarbeidde om arrangement med eksterne aktørar, som 198. fødedag for A.O. Vinje i Vinje og Ivar Aasen-kveld på Stord i regi av Det norske oljeselskap.

Sentrale kulturfaglege bidrag i 2015 var bøkene *A world of languages and written culture*, *Bibliografi over Ivar Aasens publiserte*

skrifter (3. utgåva), *Skjønnlitterære debutantar på nynorsk og dialekt 1843–2014* og *Språkfakta 2015. Ei forteljing om språk i Noreg og verda gjennom 850 tabellar*.

Jon Fosse fekk Nordisk råds litteraturpris i oktober 2015. Få veker etter tok vi opp att arbeidet med å realisere planen om Jon Fosse-arkivet på grunnlag av ein omfattande forprosjektrapport frå 2008.

På førespurnad tok Nynorsk kultursentrum i 2015 på seg å leie det nasjonale arbeidet med å feire 150-årsdagen til Peter Hognestad i 2016. Eit første arbeidsmøte blei halde på Bryne i november.

Administrasjonen samordna arbeidet med å følgje opp prisen Årets Museum 2015.

2.6 Årets nynorskbrukar

Prisen «Årets nynorskbrukar» blei i 2015 delt ut for 16. gong.

Prisen gjekk til forfattaren og kunsthistorikaren *Jorunn Veiteberg* for hennar ufråvikelege vilje til å gjere nynorsk til eit elegant og velforma bruksspråk på alle delar av kunstfeltet, i Noreg så vel som i andre land.

Prisen var på 100 000, diplom og eit grafisk blad av Arne Nøst og blei overrekket av styreleiar Lodve Solholm under opningshøgtida for Dei nynorske festspela 25.6.

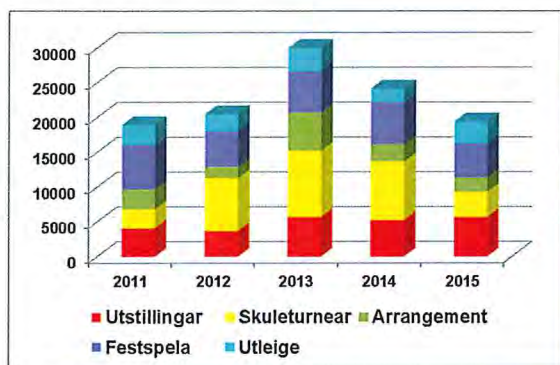
3 Ivar Aasen-tunet

Driftsinntektene til Aasen-tunet minka med 2 prosent frå 14 852 000 i 2014 til 154 530 000 i 2015. Drifta gav eit overskot på 376 000, mot 863 000 året før.

Dei viktigaste resultatane var utebibliotek i sju kommunar på Sunnmøre, ein fornya produksjon for Den kulturelle skulesekken og ferdig manuskript til ein annan, og ombygging av gjenstandsmagasin og butikk-lager. Aasen-tunet utvikla ny kunnskap om reklamespråket i ei ny temautstilling, hadde utøvarar på skulesekkturnear i alle dei fire vestlandsfylka og utvida det litterære tilbodet på nettstaden med fleire nolevande forfattarar.

Aasen-tunet hadde 19 051 gjester, mot 24 133 året før. Festspela hadde 4899 gjester, kulturprogrammet samla 2075 gjester, utstillingane 5672 og utleigearrangement utanom festivalen 2799 gjester, medan 3606 gjesta framsyningar på skulesekkturnear (figur 5).

Figur 5. Gjesteprofil Aasen-tunet 2011-2015
Absolutte tal

3.1 Mål og strategi

Ivar Aasen-tunet er eit nasjonalt dokumentasjons- og opplevingssenter for nynorsk skriftkultur. Dette er det eldste språkmuseet i verda og det einaste språkmuseet i Norden. Rekna i tal tilsette er Aasen-tunet det største litterære museet i landet.

Aasen-tunet er både arkiv, bibliotek og museum, produserer utstillingar og utviklar eit breitt kulturprogram, driv Dei nynorske festspela og fleire nettstader, har kafé og butikk som ein svært viktig del av publikums-tilbodet, som også femner om mange andre tenester.

Dokumentasjonssenteret har to hovudoppgåver: ta vare på relevant dokumentasjon for ettertida, og aktivisere slik dokumentasjon i kulturskapande verksemd. Dette dokumentasjonssenteret har eit digitalt tyngdepunkt i Aasentunet.no.

Basisutstillinga er på 350 m² og fortel om språk i verda, Ivar Aasens liv og verk, aktuelle emne frå nynorsk skriftkultur og innhald ei eiga avdeling for born. Utstillinga blei fornya i 2007 og i 2013–14. Kvar dag blir det vist noko nytt i basisutstillinga.

Aasen-tunet ønskjer å bli oppfatta som ein uunnverleg formidlar av nynorsk identitet og sjølvtilitt.

3.2 Bygningar og uteområde

Nynorsk kultursentrum eig fem bygningar og eit 30 mål stort uteområde i Aasen-tunet. Dette kulturlandskapet er sterkt knytt til den nynorske kulturhistoria og byr på ein autentisitet som gjer sterkt inntrykk på mange.

Hovudbygningen frå 2000 i Aasen-tunet er heidra med A.C. Houens fonds diplom for framifrå byggjekunst. Dette er ein av dei vakraste og mest særmerkte bygningane i landet, med krevjande tekniske anlegg.

Jamleg vedlikehald og dagleg tilsyn blei prioritert høgt også i 2015, både av bygningar og uteområde. Vinteren 2015 blei den store bøka i Gamletunet teken ned for å sikre den eldste bygningen i tunet, Stabburet frå 1700-talet.

Hausten 2015 blei gjenstandsmagasin og butikklager i hovudbygningen fysisk skilt med ny brannmurvegg. I tillegg blei det installert mobile reolar i gjenstandsmagasinet, som dermed rommar meir enn før.

3.3 Forankring

Både Volda og Ørsta er vertskommunar, og vi har heile tida lagt stor vekt på nær kontakt med desse. Aasen-tunet samarbeider både med kommunar, skular og næringsliv i begge vertskommunane, og det er tydeleg at mange ser på Aasen-tunet som ein viktig institusjon.

Nasjonalt har verksemda i Aasen-tunet vunne tillit og respekt, og Aasen-tunet har lenge vore ein nasjonal institusjon. Institusjonen er blitt ein stad å vende seg til med fagspørsmål, lån av utstillingar, erfaringsutveksling og språk- og litteraturpolitisk dokumentasjon.

Hausten 2015 presenterte Aasen-tunet arbeid og oppnådde resultat for Volda kommunestyre.

3.4 Organisering

Aasen-tunet hadde ved utgangen av 2015 12 fast tilsette i 11 stillingar – dagleg leiar, fire kulturfaglege og sju driftsfaglege medarbeidarar.

Hausten 2015 blei det tilsett ein økonomisekretær i ei ny 60 prosent stilling.

3.5 Innhald og drift

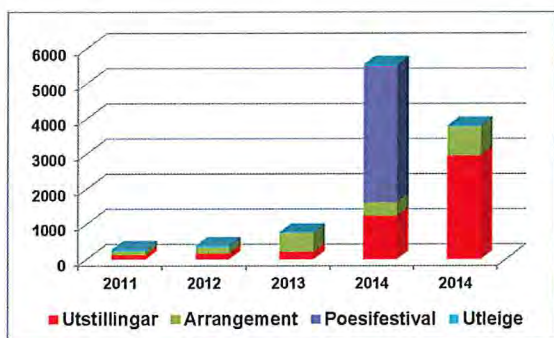
Verksemnda er utdjupa i kap. 8–18.

4 Olav H. Hauge-senteret

Utan poesifestival i 2015 minka driftsinntektene for Hauge-senteret med 9 prosent frå 5 180 000 i 2014 til 4 732 000 i 2015.

Drifta gav eit resultat på 47 000, men investeringar i rom for temautstilling blei kostnadsførte i 2015 slik at det endelege resultatet blei eit underskot på 10 000. I 2014 blei resultatet eit underskot 54 000 året etter at 374 000 til basisutstillinga var kostnadsført.

Figur 6. Gjesteprofil Hauge-senteret 2011–2015
Absolutte tal

Dei viktigaste resultatane var å gjennomføre eit første fullt driftsår og nå alle måla for det året. Avdelinga hadde premiere på den første produksjonen i Den kulturelle skulesekken og etablerte eit samla kulturprogram som publikum tok godt imot. Hauge-senteret gjennomførte eit første seminar i rekkja om poetisk tenking og la grunnlaget for å ta over Diktkammeret.no i 2016.

Hauge-senteret hadde 5051 gjester mot 5546 året før medrekna poesifestivalen. Kulturprogrammet samla 816 gjester, utleigearrangement 86, medan 2958 gjesta utstillingane (figur 6).

4.1 Mål og strategi

Hauge-senteret er eit dokumentasjons- og formidlingssenter for Olav H. Hauge sitt liv og verk, og eit senter for lyrikk i mange for-

mer. Hauge-senteret er det første lyrikksenteret i landet og det einaste litterære museet for denne litterære sjangeren. Eit langsiktig mål er å gjere Haguesenteret.no til den viktigaste nettstaden for lyrikk.

Basisutstillinga *Indre syn, ytre blick* utgjer 145 m² i seks store og små rom over to etasjar. Utstillinga fortel om Olav H. Hagues liv og verk, viser lyrikk i mange former på tvers av språkgrenser med lyrikkbibliotek og lyrikkverkstad. I 2. etasje er 60 prosent av boksamlinga etter Olav H. Hauge utstilt. Haguesenteret forvaltar denne boksamlinga etter avtale med Olav H. Hauge-stiftinga.

Hauge-senteret produserer temautstillingar, gjennomfører eit breitt kulturprogram om kunst- og songlyrikk, driv Ulvik poesifestival, nettstaden Haguesenteret.no og eigen museumsbutikk, og utviklar elevprogram i og utanfor Den kulturelle skulesekken.

Viktige strategiske grep er opne arrangement om lag ein gong i månaden. Kvar sesong skal det vere minst eitt forfattarmøte, eitt musikkarrangement og eitt familiearrangement.

Hauge-senteret er avhengig av godt samarbeid med lokalt næringsliv, særleg hotellnæringa. Driftsselskapet for Brakanes hotell og konferansesenter var konkurs ved årsskiftet og ikkje først in gang att i mars, med dei negative følgjer det hadde.

4.2 Bygning og uteområde

Hauge-senteret held til i det gamle herads-uset på Brakanes og betaler leige for delar av huset i samsvar med leigeavtale med Ulvik herad frå 2014.

Senteret disponerer til saman 287 m² av huset. 145 m² blir nytta til utstillingar og anna formidling, medan resten blir brukt til butikk, resepsjon, kontor, arkiv og lager.

I tillegg deler Hauge-senteret eit fellesareal på 190 m² med Ulvik herad, medrekna heradsstyresalen som vi bruker til møte og arrangement.

Vi investerte 103 000 i rom for temautstillingar.

Som ein del av leigeavtalen disponerer også Hauge-senteret plassen framfor heradshuset. I 2015 blei det laga ein plan for tiltak som vil gjere dette området til ein del av det amla tilbodet ved Hauge-senteret.

4.3 Forankring

Hauge-senteret har god kontakt og godt samarbeid med Ulvik herad. Satsinga frå heradet på oppbygging av senteret og årlege løyvingar til drifta og poesifestivalen er nødvendige føresetnader for drift og vidare utvikling.

Det er også etablert samarbeid med Hordaland fylkeskommune. Hauge-senteret blir behandla som museum på lik linje med andre konsoliderte museumsinstitusjonar i fylket og er ein del av museumsplanen for Hordaland.

Hauge-senteret samarbeider også med Venelaget Olav H. Hauge og Olav H. Hauge-stiftinga, som begge har mykje av æra for at Hauge-senteret no er realisert. Hauge-senteret forvaltar også boksamlinga etter Olav H. Hauge i tråd med samarbeid- og deponiavtale frå 2014.

Ulvik herad blei i 2015 utnemnd til den ferde Cittaslow-kommunen i Noreg. Hauge-senteret er representert i Cittaslow-rådet. Dagleg leiar ved Hauge-senteret sit også i styret for Ulvik næringslag.

Ein samarbeidsavtale med Hardanger og Voss museum frå 2013 om Diktardagen og lyrikkprisen Diktartavla blei fornya 2015–2019. Prisen er ei steinhelle med innskrift som blir lagd ned på Diktarstien i Utne. Vinnaren i 2015 var Kjartan Hatløy.

Ulvik herad har prioritert vidare støtte til Hauge-senteret i drøftingane om ei eventuell kommunesamanslåing med Eidfjord og Granvin.

4.4 Organisering

Som året før hadde Hauge-senteret i 2015 fire faste heiltidsstillingar, dessutan og tre deltidstilsette.

Programrådet for Ulvik poesifestival med fem eksterne medlemmer hadde to møte i

2015, eit på Nordisk samtidspoesifestival på Hamar i mars og eit i Ulvik i november.

4.5 Innhald og drift

Verksemda er utdjupa i kap. 8–18.

5 Vinje-senteret

I 2015 gjekk arbeidet med Vinje-senteret over i ein ny fase.

Med tilskot på 75 000 frå Kulturrådet og 321 000 frå Vinje kommune blei utviklingsprosjektet 2014–2015 gjennomført innanfor fastsett budsjett. Arbeidet held fram og blir slutført vinteren 2016.

5.1 Mål og strategi

Målet er å etablere Vinje-senteret som ny driftsavdeling i Nynorsk kultursentrum snarast råd, helst frå 2016. Dette er avhengig av finansieringsgrunnlag frå stat, fylkeskommune og kommune saman med ein overtakings- og driftsavtale med Vinje kommune.

Strategien er å leggje grunnlaget for dette gjennom ein omfattande prosjektplan som blir lagd fram 29.2.2016.

5.2 Bygning og uteområde

Vinje kommunestyre la gjennom vedtak i februar 2014 til grunn at Vinje-senteret blir lagt til Vinje skule etter ombygging, med Vinjar samfunnshus vegg-i-vegg som sambruk ved større arrangement.

5.3 Forankring

Abeidet byggjer på intensjonsavtale mellom Vinje kommune og Nynorsk kultursentrum frå februar 2014.

Arbeidet med prosjektplanen har vore tufta på ein omfattande møteserie med nasjonale, regionale og lokale instansar, organisasjonar og enkeltpersonar. Berre i 2015 gjennomførte vi 22 møte om prosjektet. Ikkje noko prosjekt i regi har Nynorsk kultursentrum har vore betre forankra en dette.

Saka har vore drøfta på to møte med Telemark fylkeskommune og fire møte med

Kulturdepartementet; eitt av dei som synfaring i Vinje 22.10.2015.

5.4 Organisering

Arbeidet har vore samordna gjennom ei prosjektgruppe under leiing av Vinje kommune. Det var ingen formelle møte i gruppa i 2015, men tett kontakt mellom kommunen og Nynorsk kultursentrum.

Nynorsk kultursentrum etablerte også direkte kontakt med politisk leiing og fylkeskulturavdelinga i Telemark fylkeskommune frå hausten 2015.

Prosjektet blei drøfta på alle styre- og rådsmøte i 2015, og ved fleire høve i leiargruppa.

5.5 Innhald og drift

Fagleg profil, arbeidsmåtar, samarbeid og driftsform blir forma gjennom prosjektplanen.

6 Allkunne AS

Allkunne voks meir enn nokon gong i innhald i 2015. Leksikonet publiserte over 7500 nye artiklar, og tok over Fylkesleksikon for Sogn og Fjordane vederlagsfritt frå NRK med om lag 7000 artiklar og 14 000 bilete.

Talet på unike brukarar auka med 38 prosent frå 98 035 i 2014 til 135 642 i 2015. Likeins auka talet på følgjarar i sosiale medium med 37 prosent frå 3977 i 2014 til 5438 i 2015.

Både i innhald og bruk er Allkunne.no den største av dei sju nettstadene Nynorsk kultursentrum eig.

Allkunne er det einaste norske leksikonet som honorerer alle redaksjonelle medarbeidarar og forfattarar.

6.1 Fagleg arbeid

Å publisere heile Fylkesleksikon for Sogn og Fjordane var det store faglege løftet i 2015. Nettstaden fekk også ny profil og utsjånad, med betre søkefunksjon og integrert søk i Nynorskordboka.

Ved utgangen av året hadde Allkunne publisert 21 525 artiklar, mot 14 171 ved utgangen av 2013. 2708 artiklar var originalskrivne for Allkunne, medan 18 817 var frå Caplex eller Fylkesleksikon for Sogn og Fjordane.

Allkunne.no hadde 335 018 sidevisingar i 2015, mot 222 627 året før. Den mest lesne artikkelen var «Ivar Aasen».

Talet på unike brukarar auka med 38 prosent frå 98 035 i 2014 til 135 642 i 2015. Leksikonet hadde ved utgangen av året 3389 likarar på Facebook og 2049 følgjarar på Twitter, mot 2102 og 1875 året før.

Allkunne blei i 2015 godkjend som digitalt hjelpemiddel ved eksamen i vidaregåande skule.

6.2 Økonomi

Driftsinntektene var på 2 528 100, mot 2 481 000 året før. Drifta gav eit underskot på 166 000, mot eit overskot på 21 000 året før.

Kulturdepartementet løyvde eit tilskot på 2 528 000 til Allkunne som eit språkpolitisk tiltak. Ubrukte midlar på 219 000 kroner frå tidlegare år blei overførte til 2016.

Honorar til forfattarar, fagkonsulentar, omsetjarar, språkrettarar og redaksjon utgjorde 749 000, mot 823 000 året før.

6.3 Organisering

Allkunne AS er eit heileigd dotterselskap i Nynorsk kultursentrum.

Styret i Allkunne AS fall på personnivå saman med styret i Nynorsk kultursentrum.

Allkunne hadde to tilsette: dagleg leiar Audhild Gregoriusdotter Rotevatn og redaksjonssekretær Stina Aasen Lødemel (60 prosent).

I redaksjonen sat Audhild Gregoriusdotter Rotevatn, leiar Mariann Schjeide i Norsk Bibliotekforening, geolog Stein Bondevik, historikar Silje Een de Amoriza, lektor Vibeke Lauritsen og førsteamanuensis Svein Tuastad.

Redaksjonen arbeidde særleg med redaksjonell utvikling, vurdering av manuskript,

innhaldsutvikling og strategiske prioriteringar.

7 Vinje-fondet

Vinje-fondet fekk 577 416 i tilskot frå Kulturdepartementet mot 566 650 året før.

Styret i Nynorsk kultursentrum løyvde 780 000 til fire prosjekt, mot 300 000 til eitt prosjekt året før.

Samla kostnader var 828 000, mot 318 000 året før. Av dette utgjorde administrasjonskostnadene 48 000, eller 6 prosent.

7.1 Mål og retningslinjer

Vinje-fondet skal styrkje nynorsk journalistikk og anna publisistisk verksemd på nynorsk, og medverke til større rekruttering av nynorskbrukande journalistar.

Fondet skal gjere det lettare å vere nynorskbrukar, vere med og gjere nynorsk til eit sjølvstøtt språk i alle typar media, og stimulere utgivarar og redaktørar til å engasjere og tilsetje fleire nynorskbrukarar i ulike media.

7.2 Organisering

Styret i Nynorsk kultursentrum svarar for bruken av midlane.

Styret avgjer tildelingar på grunnlag av innstilling frå eit fagråd, som legg til grunn ei tilråding frå administrasjonen.

7.3 Søknader og tildelingar

Vinje-fondet fekk åtte søknader med ein samla søknadssum på 2 970 000. Desse tre prosjekta fekk støtte:

Vest-Telemark Blad	470 000
Framtida.no: forskingsjournalistikk	230 000
Mellom bakkar og berg	80 000

Styret vedtok også at tiltak for språkkrøkt bør vere eit av dei prioriterte områda i 2016.

Ubrukte midlar på 1500 kroner i 2015 blei overførte til 2016.

7.4 Samla tildelingar 2010–2015

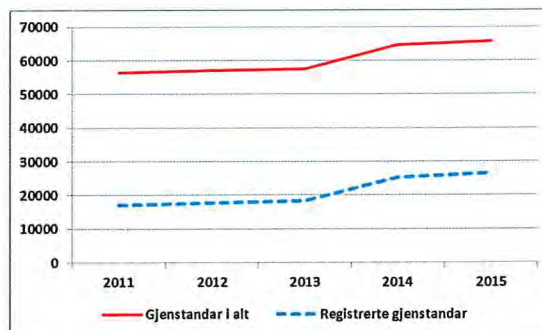
Frå og med 2010 hadde Vinje-fondet til og med 2015 løyvt 3 500 000 kroner til 15 prosjekt. Søknader med samla sum på 7,1 millionar har vore vurderte.

Det tiltaket som har fått mest midlar, er Nynorsk avissenter i Førde. I 2015 fekk denne institusjonen for første gong ordinært driftstilskot frå Kulturdepartementet.

8 Samlingar, dokumentasjon og forskning

Samlingane våre inneheldt 65 716 gjenstandar ved utgangen av 2015, mot 64 540 året før (figur 7). Av dette var 58 247 gjenstandar i Aasen-tunet og 7469 i Hauge-senteret. Talet på registrerte gjenstandar auka med 1244 i 2015. Summane inneheld stipulerte tal for digitale foto.

Figur 7. Gjenstandar og registrering 2011–2015
Absolutte tal

40 prosent av samlingane var tilfredsstillande registrerte, mot 38 prosent året før.

23 prosjekt var i arbeid med tilknytning til samlingane våre. Desse resulterte i fem større publikasjonar i 2015.

8.1 Samlingsforvaltning

Omgrepet *gjenstandar* er brukt om tilvekst av trykte skrifter, arkivmateriale, audiovisuelle medium, tradisjonelle gjenstandar, kunsthistoriske gjenstandar og fotografi (også digitale).

Samlingane av kulturhistoriske og kunsthistoriske gjenstandar er handterlege. Vi har

store mengder digitale foto, og det står att å avklare kor mange av desse som skal takast inn i samlingane. Difor bruker vi no stipulerte tal for denne delen av samlingane. Bruksfoto for marknadsføring er ikkje rekna med.

Samlinga av kulturhistoriske gjenstandar i Aasen-tunet auka netto med 251 gjenstandar, mot 235 året før. 331 trykte skrifter og 8 av-medium utgjorde tilveksten, medan vi kasserte 88 bøker.

Samlinga av kulturhistoriske gjenstandar i Hauge-senteret auka med 993 registrerte objekt i 2015. Det meste var avisklipp, og materialet var ikkje ordna før.

Biblioteket i Aasen-tunet kjøpte i 2015 inn 182 trykte skrifter, cd-ar, dvd-ar og abonnerte på 58 tidsskrift og årbøker. Frå bibliotek, privatpersonar, forlag, institusjonar og organisasjonar fekk vi 153 trykte skrifter i gåve. I tillegg blei om lag 20 titlar frå gåver frå tidlegare år registrerte i BIBSYS i 2015.

Biblioteket hadde 337 utlån i 2015 mot 582 året før. Samlingane våre blei brukte både av tilsette og eksterne brukarar, og i tillegg lånte vi ut og sende kopiar til andre bibliotek. Omlegginga frå BIBSYS biblioteksystem til ALMA blei gradvis innført i løpet av hausten, og tatt i bruk i desember 2015.

Bibliotekdelen av samlingane er blitt registrert i BIBSYS-basen sidan 2001. Med 284 nye titlar som blei katalogiserte, hadde vi i alt 18 371 titlar i BIBSYS per 31.12.2015. Boksamlinga etter Olav H. Hauge utgjør 6237 skrifter som er katalogiserte i Micromarc.

Tradisjonelle gjenstandar blir registrerte i dataprogrammet Primus. Aasen-samlinga er for lengst registrert, og i Aasen-tunet har arbeidet med å leggje inn fotografi, kunst, og tradisjonelle gjenstandar teke til. Dette arbeidet skyt fart no når gjenstandsmagasinet er ombygt med ny innreiring.

Når gjenstandane er registrerte, blir dei plasserte i syrefrie øskjer i gjenstandsmagasinet. Den delen av Aasen-samlinga som ligg i magasin, er også blitt plassert i slike øskjer no.

Arbeidet med å ordne historisk arkiv og anna arkivmateriale skullenta til i 2015, men blei utsett til 2016.

Av plassgrunnar fører vi ein svært restriktiv tilvekstpolitikk for større bokgaver og arkivmateriale. I 2015 gav Ottar Grepstad alt bakgrunnsmateriale frå arbeidet med Språkfakta 1998–2015 til Aasen-tunet. Dette er ordna etter kapittel i *Språkfakta 2015*.

Etter drøfting i rådet vedtok styret i 2015 kriterium for prioriterte forfattarar i samlingane. Dette inneber at desse vi kan ha flest mogleg verk i førsteutgåver av desse forfatarane.

Alle samlingane, både dei vi eig og dei som er deponerte hos oss, er dokumenterte i *Samlings- og bevaringsplan nr. 4 2015-2018*.

8.2 Samlingar i Aasen-tunet

Utanom den tilveksten som er nemnd ovanfor, var dette dei prioriterte samlingane i Aasen-tunet ved utgangen av 2015:

Ivar Aasen-samlinga: 226 registrerte gjenstandar og om lag 2400 bøker og skrifter. Denne har vore deponert av eigaren Sunnmøre Museum. Styret i Sunnmøre Museum vedtok i møte 27.1.2014 å overføre «eigedomsretten til gjenstandssamlinga frå Ivar Aasen-museet og boksamlinga etter Ivar Aasen, til Nynorsk kultursentrum. Med overføringa følgjer dei pliktene som står i avtalen frå 1941.»

Gjenstand IAAM-0147 frå Aasen-samlinga blei send til konservering ved den felles konserveringstenesta for fylket på Romsdalsmuseet. Der kom gjenstanden bort. Styra ved begge musea handsama saka. Gjenstanden var ein av fleire pengepungar etter Ivar Aasen.

Reidar Djupedal-samlinga: Samlinga på 34 500 band inneheld bøker, særprent, småtrykk og periodika frå ulike fagområde, mest språk- og litteraturvitskap, på minst 15 ulike språk. I tillegg kjem 22 kartongar med aviser, blad og avisklipp.

Sivert Aarflot-arkivet: Over 2000 originaldokument i 43 arkivboksar, deponert av Sivert Aarflot-museet.

Delar av *Norsk boksamling* (Anton Aure-samlinga: om lag 5000 band med bøker og skrifter utgitt 1936–1979 (Aure-samlinga del II), og 2200 årgangar av 147 ulike aviser, blad og tidsskrift frå perioden 1877–1972. Samlinga er deponert av Det Norske Samlaget.

Arkiv for norsk målreising (Peder Hovdans arkiv): 153 arkivboksar med avisklipp og noko anna materiale i ganske ordna former, og ein stor og svært innhaldsrik handskriven protokoll som gjennom 50 år dokumenterer bruken av nynorsk i kommunar, skulekrinsar og kyrkjesokn fram til om lag 1950. Arkivet er deponert av Det Norske Samlaget.

Noregs Mållags avisklipparkiv 1983–2005: 155 kassetar og permar.

Jon Fosse-arkivet: 20 ønskjer grovsortert materiale frå og med 1979. Arkivet er deponert av Jon Fosse og blir supplert over tid.

Artikkelarkivet: Den systematiske tilveksten i dette arkivet blei avvikla frå og med 1.1.2010, men relevante dokument vi kjem over, blir lagde til.

Historisk saksarkiv: Dette inneheld mellom anna arkivalia om Aasen-museet frå 1898, det nye Aasen-tunet frå 1990, Dei nynorske festspela frå 1990, og komplett arkiv etter Ivar Aasen-året 1996 og Språkåret 2013.

8.3 Samlingar i Hauge-senteret

Utanom den tilveksten som er nemnd ovanfor, var dette dei prioriterte samlingane i Hauge-senteret ved utgangen av 2015:

Olav H. Hagues boksamling: 6237 bøker og tidsskrift. Samlinga er registrert i Micromarc av Ulvik folkeboksamling, kontrollert ved plassering i Hauge-senteret i 2014 og deponert av eigaren Olav H. Hauge-stiftinga. Bøkene som blir viste i basisutstillinga, er sette opp mest mogleg slik dei stod hos Olav H. Hauge kring 1990.

Brev 1970–1975: Samlinga inneheld alle dei 134 breva og postkorta som Olav H. Hauge og Bodil Cappelen skreiv til kvarandre 1970–75. Cappelen gav samlinga i gåve til Hauge-senteret via Ulvik herad i 2011.

Hauge-materiale: Sidan opninga i 2011 har Hauge-senteret fått inn ein del Hauge-relatert materiale, til dømes bøker, notatbøker, fotografi og kopiar av brev skrivne av Hauge. Arbeidet med å registrere dette blei sett i gang i 2013. Ved utgangen av 2015 var 993 gjenstandar registrerte. Det meste er avisutklipp som blir registrerte med tittel, materialtype, sjanger, årstal, og eventuelle tilleggsopplysningar.

Hauge-foto: Samlinga inneheld store delar av Bodil Cappelens private fotosamling, gitt av henne i gåve i 2012. Ved utgangen av 2015 var 105 av desse bileta registrerte og digitaliserte. Mesteparten er fotografi frå 1970- og 80-åra som ikkje har vore offentleggjorde før. I tillegg er der ein heil del originalar av tidlegare publiserte bilete.

8.4 Samlingar i Vinje-senteret

Erik Gjestvang frå Skien gav i 2014 ei stor og verdfull boksamling til Vinje kommune. I avtalen med kommunen heiter det at samlinga «skal inngå i Vinje-senteret frå den tid det er etablert».

Samlinga utgjer bort imot 300 hyllemeter. Vinje kommune registrerte nesten heile samlinga i Micromarc i 2015. Ved utgangen av året var 8133 prioriterte titlar registrerte.

8.4 Kunstsamling

Nynorsk kultursentrum byggjer år for år varsamt opp ei kunstsamling. I 2015 kjøpte vi eit kunstverk, og vi fekk eitt kunstverk i deponi.

8.5 Sikring og bevaring

Arbeidet blei følgt opp på grunnlag av *Sikrings- og bevaringsplan nr. 4 2013–2015*. Prioriterte sikrings- og bevaringstiltak blei gjennomførte.

8.6 Dokumentasjon og forskning

Nynorsk kultursentrum arbeidde i 2015 med 23 eigne dokumentasjons- og forskningstiltak, tre fleire enn året før.

Grunnlaget for arbeidet var *Samlings- og dokumentasjonsplan nr. 4 2015–2018*. Styret godkjende 12.12.2014 planen med eit klart

mål om å prioritere registrering og katalogisering i planperioden.

Eit anna haldepunkt jar vore *masterstudiet i nynorsk skriftkultur* ved Forskingssenter for skriftkultur, Høgskulen i Volda. Studiet blei oppretta hausten 2002, og frå og med 2012 har vi arrangert fagdag for masterstudentane. Frå 1.1.2016 blir forskingssenteret integrert fullt ut i Ivar Aasen-instituttet ved Høgskulen i Volda.

Desse større og mindre prosjekta var i arbeid:

Lista yver Ivar Aasen-boksamlingi (frå 1946). Denne lista blei laga av fakultetsbibliotekar Kaare Haukaas. Lista er digitalisert og klar for publisering.

Språkfakta (frå 1998). Denne dokumentasjonen av Ottar Grepstad er truleg den mest omfattande og pålitelege statistiske dokumentasjonen av ein skriftkultur som nokon gong er blitt laga. Arbeidet har resultert i publikasjonane *Språkfakta Sogn og Fjordane 1616–2012* (2012), *Språkfakta 2010* (e-bok 2010), *Nynorsk faktabok 1998* og *Nynorsk faktabok 2005*, dessutan «Lommefakta om språk» i *Ivar Aasen-almanakken 2010–11*. I 2015 kom *Språkfakta 2015*. Ei forteljing om språk i Noreg og verda med analysar og kominentarar til 867 tabellar. Den digitale publikasjonen var på 1700 sider.

Eit språk blir til (frå 1998). Dette er ein krønike over utviklinga av nynorsk skriftkultur like frå 1646 til i dag. Dokumentasjonen blir oppdatert ved kvart årsskifte og publisert på Allkunne.no med to inngangar – år for år, dag for dag.

Litteratur (frå 2001). Dette er den mest omfattande dokumentasjonen på Internett av tekstar på nynorsk og dialekt frå fleire hundreår. Med løyve frå forfattarar eller etterkomarane deira blei ei rekkje litterære samtidstekstar publiserte på Aasentunet.no. Arbeidet fekk støtte frå Kulturrådet, og prosjektet blei avslutta i 2015.

Nynorske dikt og songar (frå 2001). Arbeidet med å samle inn diktarane sine siste versjon av klassiske dikt og songar heldt fram

og blir no etter kvart publiserte på nettstaden. For songane sin del tek vi også med tilrådd versjon i moderne rettskriving.

Artikkelarkivet (frå 2001). Dette arkivet inneheld avis- og medieklipp på papir, mest om enkeltpersonar, men også noko om institusjonar og hendingar. Frå og med 1.1.2011 blir arkivet ikkje bygt systematisk ut vidare, men får tilfeldig tilvekst.

Ivar Aasen-bibliografi (frå 2002). Denne blir utvikla i tre delar. I 2013 kom *Bibliografi over Ivar Aasens publiserte skrifter*, utgitt i 2. utgåva 2014 og 3. utgåva 2015. I 2014 kom *Bibliografi over skrifter om Ivar Aasen*. Då kom også arbeidet i gang med *Bibliografi over brev og manuskript etter Ivar Aasen*.

Det nynorske Noregskartet (frå 2002). Ein geografisk-kronologisk database som syner korleis nynorsken blei teken i bruk på ulike område. Arbeidet held fram og er integrert i arbeidet med *Språkfakta*.

Versjonar, variantar og tradering av «Nordmannen» (frå 2002). I dette prosjektet gjer vi greie for historia om denne mykje brukte allsongen, mellom anna ut frå originalkjelder som finst berre i Aasen-tunet. Delar av materialet blei brukt i *Historia om Ivar Aasen* (2013).

Historia om Ivar Aasen-museet (frå 2003). Vidare dokumentasjon blei samla inn også i 2015.

Digitalisering av Fedraheimen (frå 2005). I samarbeid med Norsk Ordbok 2014 publiserer dei 14 årgangane av Fedraheimen 1877–1891 i latinsk fulltekst på Internett. Noko liknande har ikkje vore gjort med norske aviser tidlegare. Den samla tekstmengda er på om lag 25 millionar teikn, fordelt på meir enn 8000 artiklar. Ved utgangen av 2015 var årgangane 1877–1887 ferdig publiserte.

A world of languages and written culture (frå 2008): Etter forarbeid i 2008–2009 blei ein omfattande dokumentasjon av museum for språk og skriftkultur verda rundt teke opp att i 2014. Den amla dokumentasjonen av 59 språkmuseum m.m. blei publisert i skriftet *A world of languages and written culture* i 2015.

Historia om Ivar Aasen (frå 2009). Gjennom årlege foredrag under Dei nynorske festspela 2009–13 la vi fram ny kunnskap om og fleire perspektiv på Ivar Aasens liv og verk. Desse foredraga var ein del av grunnlaget for biografien *Historia om Ivar Aasen* som Ottar Grepstad gav ut i 2013 med ny og utvida utgåve i 2014.

Olav H. Hauge-relatert materiale (frå 2010). Forprosjektleiar Guro Ljone fullførte i 2011 ein omfattande dokumentasjon av *Olav H. Hauge-relatert materiale* som blir oppdatert jamleg og er til stor nytte i det vidare arbeidet.

Digitalisering av avisårgangar (frå 2011). I samarbeid med Senter for digitalisering av kulturven i Ålesund skanna vi i 2011 svært mykje avismateriale – alle årgangane av *Fedraheimen* 1877–91, dessutan årgangar av *Nynorsk Vekeblad*, *Dølen*, *Den 17de Mai*, *Nordmannen*, *Vestmannen* og *For Bygd og By*. Det blir arbeidd med å få publisert dette materialet på Aasentunet.no i 2016.

Språksansen (frå 2011). Dette er store og små historier dag for dag om all verdas språk. Stoffet blei i 2013 publisert i ei førebels utgåve som dag-for-dag-oppslag på Språkåret.no og som bok i utvida form – *Språksansen. Kalender for all verdas språk*. I 2014 publiserte Allkunne.no framstillinga dag for dag, og stoffet blir oppdatert årleg.

Brev til Ivar Aasen (frå 2011). 209 brev skrivne til Ivar Aasen er transkriberte. Dette er noko under halvparten av alle breva til Ivar Aasen som ligg i Nasjonalbiblioteket. Ved utgangen av 2015 var 173 av desse publiserte på Aasentunet.no.

Ivar Aasens bøker (frå 2012). I mai 2012 skanna vi eit utval bøker frå Ivar Aasen-boksamlinga. Nokre av desse er tilgjengelege i den digitale stasjonen «Skrivebordet» i basisutstillinga frå 2013.

Hauge-arkivalia (frå 2012). Hauge-senteret arbeider systematisk med å få oversyn over arkivmateriale ved andre institusjonar, særleg det som ligg i Spesialsamlingane ved Universitetsbiblioteket i Bergen. I 2012 digitaliserte vi nær 1600 sider frå kladdebøker og manusbunkar frå dette materialet. Her

finst tidlege versjonar av kjende dikt, upubliserte dikt, notatar og kladdar. Kladdebøkene er til hjelp i datering av enkelt dikt. Dokumenta er frå 1920-talet fram til 1980-talet.

Hauge-bibliografi (frå 2012). Arbeidet med denne tok til i 2012. Vi arbeider i første omgang systematisk med oversyn over alle Hauge-dikt som blei publiserte i periodika før 1946, både eigne dikt og gjendiktingar.

Nynorsk litteraturhistorie (frå 2014). Behovet for eit slikt verk omtalte vi for første gong i årstale nr. 9 i 2009. Arbeidet blei teke opp att i 2013 og i meir utvida form i 2014. Som ein del av dette arbeidet blei ein dokumentasjon av skjønnlitterære debutantar publisert i 2015.

Skjønnlitterære debutantar på nynorsk og dialekt (frå 2014). Ein første dokumentasjon i enkelt format blei publisert i *Nynorsk faktabok* 2005. I 2014 blei arbeidet teke oppatt, og skriftet *Skjønnlitterære debutantar på nynorsk og dialekt 1843–2014* blei publisert i 2015.

Museum som minnepolitiske aktørar (frå 2014). Som leiar i Litteraturnettverket tok vi i 2014 initiativet til eit felles dokumentasjons- og forskingsprosjekt for litterære museum med førsteamanuensis Olaf Aagedal som fagleg mentor. Med støtte frå Norsk kulturråd blir prosjektet gjennomført 2015–2018 under vår leiing, og med deltaking frå både Aasen-tunet og Hauge-seteret.

9 Utstillingar og formidling

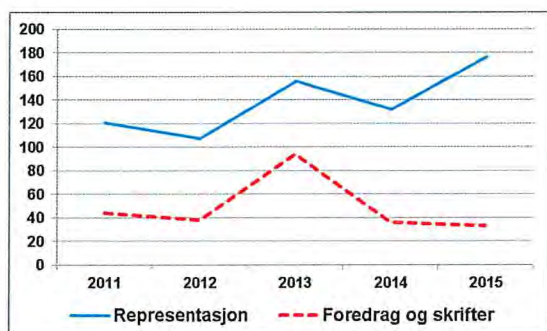
I 2015 hadde vi 9196 utstillingsgjester, mot 8125 året før. 6238 personar gjesta utstillingane i Aasen-tunet, mot 5928 året før. Hauge-senteret hadde 2958 utstillingsgjester, mot 1519 året før.

Aasen-tunet laga éi ny temautstilling i 2015: *Språk til sals! Ei utstilling om reklamespråket*. I tillegg utvida Aasen-tunet utstillinga om nynorske julehefte frå 2014 med nye plansjar og eit større innlån av julehefte.

I alt viste Hauge-senteret og Aasen-tunet sju temautstillingar i 2015, mot tre året før.

Dokumentasjons- og formidlingsarbeidet var svært utoverretta også i 2015. Tilsette stod for 33 bøker, artiklar, skrifter og foredrag, mot 36 året før. Tilsette representerte ved 176 møte og tilstellingar, mot 132 året før (figur 8). Aktivitet knytt til Språkåret 2013 er ikkje med i tala.

Figur 8. Representasjon og publisering 2011–15
Absolutte tal

9.1 Basisutstillinger

Aasen-tunet og Hauge-senteret fullførte kvar sine basisutstillinger – ei revidert og ei ny i 2014. Mindre juterings blei utførte i 2015.

I basisutstillinga i Aasen-tunet kom det på plass fire nye store plansjar om nynorsken i kyrkja og i skulen, og dessutan oppdaterte plansjar om korleis skriftspråk har blitt til ved medviten styring. I tillegg har vi oppdatert trykkskjermene om språk med endå fleire tekstar på engelsk.

I *Forfattarrommet* i basisutstillinga presenterer Aasen-tunet heile tida ni forfattarar. Kvart år blir nokre av dei skifta ut, og til no har vi presentert 45 forfattarar. Presentasjonar av Lars Petter Sveen, Jan Roar Leikvoll, Arvid Hanssen, Brit Bildøen og Ruth Lillegraven kom på plass 1.4.2015.

På *aktualitetshylla* la vi ut avisklipp sporadisk gjennom året.

9.2 Temautstillinger

Aasen-tunet laga ei ny temautstilling i 2015: *Språk til sals! Ei utstilling om reklamespråket*. Til denne utstillinga fekk vi laga to videonuttar i samarbeid med Atle Remmereit ved Volda kulturnæringshage.

I tillegg fekk vi laga to store vegger til å hengje utstillingsbanner på til erstatning for rullebanner.

Dette året viste Aasen-tunet fem temautstillinger:

- *Med blick for republikk* 1.9.–31.12.
- *Askerkretsen*. 3.3.–24.6.
- *Språk til sals! Ei utstilling om reklamespråket* 25.6.–30.9.
- *Den leiken, den ville han sjå. 15 år med temautstillinger i Ivar Aasen-tunet*. 1.10.–24.11.
- *Ei utstilling om nynorske julehefte*. 1.12.–31.12

Hauge-senteret viste to temautstillinger i det nye rommet for slike utstillinger:

- *Nye sting i gamal duk – gamle ord vert nye dikt med ord frå Jon Fosse, plukka ut av skodespelar Arnhild Litleré og kunstnar Åse Ljones*. 13.6.–28.9.
- *Me byrja med A og enda med Å med originaleikningane til ABC av Olav H. Hauge og Bodil Cappelen*. 2.10.–28.2.2016

9.3 Vandreutstillinger

Aasen-tunet hadde tre utlån av vandreutstillinger, mot seks året før (tabell 1).

Tabell 1. Utlån vandreutstillinger 2010–2015

	Tal	Stader
2010	4	10
2011	6	9
2012	6	6
2013	12	16
2014	6	3
2015	3	3

Det usynlege språket: Petter Dass-museet, Alstadhaug, Sandnessjøen, Nordland

Songen om kysten: Helgeland Museum, avd. Bindal, Nordland

Diktarens utvegar. Olav H. Hauge 1908–1994. Brakanes skule, Ulvik, Hordaland

Sidan 2000 har vi hatt 170 utlån av 26 ulike utstillinger i 18 fylke.

Som før har det vist seg vanskeleg å føre påliteleg statistikk for gjestetalt på vandreutstillinger.

I 2015 kunne vi tilby bibliotek, museum og andre interesserte 31 vandreutstillinger. Truleg har få museum eit liknande tilbod.

9.4 Foredrag og samtalar

Tilsette heldt i 2015 15 større foredrag og presentasjonar, mot 27 året før. Dei fleste foredrag har vore tilgjengelege som manuskript.

Ottar Grepstad: Orientering om språksamlingane og Norsk Ordbok i fagråd ved Forskingssenter for skriftkultur i Volda 26.1.

–: «Strategiske perspektiv på nynorskforskning», innleiing på møte i Nettverk for nynorskforskning i Volda 27.1.

–: «Ti mytar om nynorsk – og ei avsløring», foredrag på årsmøtet i Haram mållag, Brattvåg 12.2.

–: «Morsmål, språk og identitet», foredrag for Møre folkehøgskule i Aasen-tunet 21.2.

–: «Ivar Aasen den moderne». Kåseri på kulturkveld i regi av Det norske oljeselskap på Stord 20.4.

–: «Kaffikoppens kulturelle moderniseringskraft». Foredrag på seminar i regi av Riksantikvarens utviklingsnett, Stavanger 23.4.

–: «Ti mytar om nynorsk – og ei avsløring». Foredrag på språkseminar, Vårsøghelga i Surnadal 30.5.

–: «Skriftkulturelle perspektiv på Språkfakta 2015», seminar i samarbeid med Forskingssenter for skriftkultur i Aasen-tunet 28.9.

–: «Språkfakta 2015: alt vi no veit». Foredrag i Aasen-tunet 15.10.

Laila Walseth Lid: «To festivalar, ein kommunikasjonsplan», seminaret «Nynorske scener» i Aasen-tunet 21.11.

Stein A. Hevrøy: «'Ein gneiste i den store eld'. Subjekt og natur i nokre dikt av Olav H. Hauge og Kjartan Hatløy». Foredrag på filosofiseminar med forskingsgruppa for subjektivering og seinmodernitet ved Universitetet i Bergen på Olav H. Hauge-senteret 22.8.

–: «Tenkarar i dikt», presentasjon av Kjartan Hatløy si dikting. Diktardagen på Utne 23.8.

–: Innleiing og litterær samtale med Steinar Opstad på Drøs kafé 31.10.

–: «'Eg er berre ein gneiste av den store eld'. Om åtskilnad og immanens hjå Olav H. Hauge og Kjartan Hatløy». Foredrag på lyrikkseminar på Hauge-senteret 9.11.

–: «Olav H. Hauge og evangeliet». Foredrag på Hauge-senteret 5.12.

Per M. F. Sandsmark: «Inspirasjon, interesse og samarbeid. Om korleis kunstnar skapa vart prega av kunstnarparet Bodil Cappelen og Olav H. Hauge». Foredrag på Hauge-senteret 19.12.

9.5 Bøker og andre skrifter

Tilsette publiserte 18 bøker og lengre signerte artiklar i aviser, tidsskrift og bøker, mot 21 året før. Av dette var fem større utgivingar, mot fire året før.

Ottar Grepstad: *Bibliografi over Ivar Aasens publiserte skrifter*. 3. utgåva 2015

–: *A world of languages and written culture*, e-bok 2015

–: *Skjønnlitterære debutantar på nynorsk og dialekt*, e-bok 2015

–: *Språkfakta 2015. Ei forteljing om språk i Noreg og verda gjennom 850 tabellar*, e-bok 2015

–: *Språkfakta 2015. Ei forteljing om språk i Noreg og verda gjennom 850 tabellar*, Ørsta 2015

–: «Den norske røynsla», i Arild Holt-Jensen og Ståle Dyrvik (red.): *Likeverd. Grunnlaget for demokrati*, Res Publica 2015, s. 131–145

–: «Over alle tindar av ord», forord i Jostein Fet: *Den glymde litteraturen. Gamle bøker og skrifter i privat eige på Sunnmøre*, Oslo 2015, s. 11–16

–: «Kaffikruset», *Mål og Makt* nr. 162, s. 24–25

–: «Blindern-skandalen», *Klassekampen* 20.4.

–: «Vitskap på opphøyrssal», *Aftenposten* 9.6.

–: «Språkplakat for Noreg og Norge», *Dag og Tid* 25.9.

- : «Dialektane tek over Noreg», Firda 5.10.
- : «Alternativ til Språkfakta 2015», Dag og Tid 9.10.
- : «Hegna på repetisjonsøving», Dag og Tid 23.10.
- : «Tre kulturpolitiske vinnarar», Dag og Tid 30.10.
- : «Det stemmer ikkje, Hegna», Dag og Tid 13.11.

Lodve Solholm: «Språksamlingar for folk flest», Bergens Tidende 25.2.

Stein A. Hevrøy: «To dikt av Olav H. Hauge i Norsk salmebok». *Kyrkjeblad for Granvin og Ulvik*, nr. 1 2015

9.6 Fagleg representasjon

Representantar for Nynorsk kultursentrum deltok på 176 eksterne tilstellingar, mot 132 året før.

Møta blei haldne mange stader, flest i Oslo, Ulvik og Ørsta (tabell 2).

Tabell 2. Møtestader 2015

	Møte
Oslo	30
Ulvik	29
Ørsta	24
Bergen	12
Telefon eller video	12
Vinje	10
Volda	9
Ålesund	7
Molde	4
Andre stader	29
Sum	176

Komplett møteliste ligg ved.

9.7 Publikumssørvis

Som før om åra fekk tilsette jamleg spørsmål frå publikum på telefon, i e-post, via sosiale medium og ein hende gong i vanlege brev. Ofte er det skuleelevar som treng hjelp til heimeoppgåver. Det er også vanleg at vi får spørsmål frå folk som leiter etter dikt eller tekstar der dei berre har nokre få ord eller verselinjer. Ein del førespurnader kom frå akademiske og andre fagmiljø.

I Aasen-tunet svara bibliotekaren og dokumentasjonsleiaren på dei fleste spørsmåla frå eksterne brukarar. I Hauge-senteret svara

formidlaren og dokumentasjonsansvarleg på spørsmål.

Skriftlege svar blir tekne vare på slik at det er lett å hente dei fram når det trengst.

10 Tilbod til born og unge

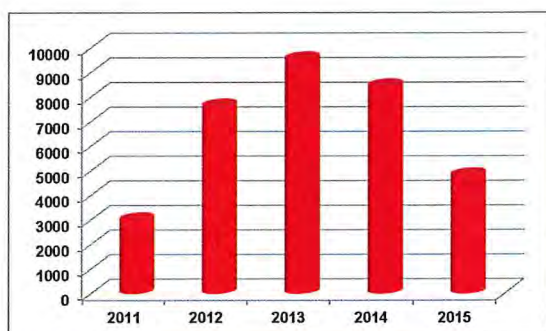
8053 born og skuleelevar gjeista arrangement og utstillingar, mot 11 159 året før. Dette var 33 prosent av alle gjestene våre, mot 38 prosent året før.

4797 elevar og lærarar var med på turnear i regi av Den kulturelle skulesekken, mot 8422 året før (figur 9). 2187 elevar gjeista utstillingane våre, mot 2631 året før. Framsyninga *Tenk om eg var ein tanke* for 3.-6. steg hadde premiere januar 2015. Dette var den første skulesekkproduksjonen frå Hauge-senteret.

Hauge-senteret lanserte i 2015 to nye formidlingstilbod: *Ein tanke slog meg her um dagen* for 8. steg og *ABC, kva er no det?* for fem-åringane i barnehagar.

Til saman har vi til no gjennomført 1521 turnéframsyningar av seks produksjonar i Den kulturelle skulesekken for 46 246 elevar og lærarar i seks fylke.

Figur 9. Gjester skulesekkturnear 2011–2015
Absolutte tal

10.1 Nye tilbod

Ved utgangen av 2015 kunne Nynorsk kultursentrum tilby i alt seks produksjonar i Den kulturelle skulesekken. To av dei var nye dette året.

Hausten 2015 laga Aasen-tunet en ny og revidert versjon av *Snakk om språk!* med utøvarane Richard Olsen og Idun Losnegård. Produksjonen hadde premiere på Osterøy 21.10.

Hauge-senteret utvikla sin første skulesekkproduksjon i 2014. *Tenk om eg var ein tanke* for 3.-6. steg byggjer på tekstar frå barnediktboka *Når morgonfrosken syng* av Per Olav Kaldestad som Annlaug Børsheim har sett melodiar til. Produksjonen hadde premiere i Hordaland i 2015.

I 2015 utvikla Hauge-senteret det nye tilbod *Ein nordmann vil ikkje vera våpenlaus*. I samarbeid med rapparane Per Olav Hoff Mydske og André Jarnvig Jensen kan senteret tilby ei framsyning som tek opp tvilen ved å utlevere seg sjølve. Framsyninga har premiere i 2016 og er alt kjøpt inn av Oppland fylkeskommune.

Våren 2015 fekk Aasen-tunet støtte frå Litteraturbruket til å lage ein ny produksjon med Lurivar. Lars Mæhle skreiv manus til «Lurivar og det hemmelege skrinet», og Beate Lech skreiv musikken. Maria Halseth skal spele Lurivar og Vegar Hoel skal spele kunstmålar. Produksjonen får premiere i skuleåret 2016/2017.

10.2 Tunkatten Lurivar

Etter premieren i november 2006 er tunkatten Lurivar blitt det fremste verkemidlet vårt for å nå dei yngste borna. I 2015 var han på fire arenaer: Aasen-tunet, turnear i Den kulturelle skulesekken, Tunkatten.no og gjennom dei sju utebiblioteka i kommunane i området. Nettstaden er omtalt i kap. 15.

I Aasen-tunet var det påskefest med Lurivar for 184 born og vaksne over tre dagar, 205 born var med på åtte Lurivar-omvisingar i sommarsesongen, utebiblioteket på Høgetua og dei andre utebiblioteka blei brukt av 1597 gjester.

Skulesekkproduksjonen *Lurivar og kjærleiken* for 1.-4. trinn blei ikkje vist i 2015. Den nye produksjonen «*Oppdrag alfabet!*» blei vist for 624 born i sju kommunar.

10.3 Born og småbarnsfamiliar

Vi gjennomførte 14 arrangement for born og småbarnsfamiliar. Av desse var 13 i Aasen-tunet og eitt i Hauge-senteret.

I Aasen-tunet var det fire barneprogram i vårprogrammet, fire under Dei nynorske festspela tre i haustprogrammet. I tillegg hadde vi tre arrangement i samband med barnekunstutstillinga i desember. Familiedagen med adventsstund og juleverkstad samla 225 gjester.

Hauge-senteret hadde eitt barnearrangement under Ulvik poesifestival og etablerte tradisjonen familiedag med juleverkstad. Det var også eigne tilbod for borna på open dag 6.9.

Med basisutstillinga i Hauge-senteret har dei yngste fått eit nytt aktivitetstilbod i Kattejakta. Katten til Olav H. Hauge har gøymt seg fleire stader i utstillinga, og ved å følgje spora finn ungane katten og får oppdage meir om både dikteren og katten.

10.4 Barnehagar

Aasen-tunet har hatt omvisingstilbod for barnehagar frå 2009. I 2015 var 56 barnehageborn med på slike omvisingar, mot 46 året før.

Dei som kjem får forteljarstund om Ivar Aasen i Gamletunet, lesestund på hemsan til Lurivar i basisutstillinga og ymse formingsaktivitetar, mellom anna animasjonsverkstad. Nokre barnehagar nytta også høvet til å vitje Høgetua.

Under Dei nynorske festspela var barnehagar inviterte til bokarrangement med Bjørn Sortland.

Også i 2015 arrangerte Aasen-tunet barnekunstutstilling for born frå barnehagane i regionen. Born tok utgangspunkt i *Jakob og Neikob og det tomme rommet* av Kari Stai. Born frå barnehagar i Ørsta, Volda, Stryn, Hornindal og Ulstein las boka og laga verk til utstillinga. Til saman 256 born var med på tre opningar.

6.-10.5. hadde barnehagane i Ulvik og Granvin barnekunstutstilling på Hauge-senteret med utgangspunkt i *Morgonfrosken syng*

av Per Olav Kaldestad. 45 ungar laga kunst til utstillinga.

20 barnehageborn var med på omvisinga *ABC, kva er no det?* Med det hadde alle fem-åringane i barnehagar i Ulvik og Eidfjord vore på omvising på Hauge-senteret i 2015.

10.5 Skular

Utanom skulesekkturnear på eksterne arenaer gjesta 2245 elevar utstillingane våre, mot 2187 året før. Av dette var 1647 i Aasen-tunet, mot 2157 året før, og 598 i Hauge-senteret, mot 2157 året før.

Like sidan hausten 2000 har Aasen-tunet hatt program for ulike alderssteg i skulen. Tilboda blir alltid tilpassa det skulane ønsker. I 2015 var dette dei sju standardtilboda, tilpassa gjeldande læreplan:

- *Oppvekståra til Ivar Aasen*: barnesteget
- *Ivar Aasens verk med Ivar Aasens ordtak*: barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande
- *Arkitektur*: barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande
- *Dialektar*: barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande
- *Nynorske teikneseriar*: barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande
- *Nynorske dikt*: barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande

I 2015 gjesta 596 elevar utstillingane i Hauge-senteret, mot 30 året før.

Alt i 2014 hadde Hauge-senteret klar tre ulike omvisingar for elevar i grunnskulen. Desse blei bygde ut i 2015, og ved årsskiftet kunne dermed Hauge-senteret tilby fire elevprogram:

- *ABC, kva er no det?* og *kattejakta*, 1.-2. steg
- *Ein tanke slog meg her um dagen*, 8. steg
- *Handverkar og poet*, yrkesførebuande i vidaregåande opplæring
- *Kjærleiksdikt og zombiepoesi*, studieførebuande i vidaregåande opplæring

10.6 Den kulturelle skulesekken

I 2015 gjennomførte vi 175 framsyningar av fire produksjonar for 4719velevar og lærarar, mot 274 framsyningar av tre produksjonar for 8422 elevar og lærarar året før.

Aasen-tunet hadde framsyningar av fire produksjonar i Rogaland, Hordaland og Møre og Romsdal (tabell 3):

- *Oppdrag alfabet!* (barnehage)
- *Snakk om språk!* (to produksjonar, ungdomsskule)
- *Mine språk* (vidaregåande)

Hauge-senteret hadde framsyning av ein produksjon i Hordaland (tabell 3):

- *Tenk om eg var ein tanke* (3.–6. steg)

Tabell 3. Den kulturelle skulesekken etter fylke 2015

Produksjon	Kommunar	Visingar	Gjester
<u>Møre og Romsdal</u>			
Oppdrag alfabet!	7	31	799
<u>Sogn og Fjordane</u>			
Snakk om språk!	10	83	1965
<u>Hordaland</u>			
Snakk om språk!	2	23	693
Tenk om eg var ...	2	40	1191
<u>Rogaland</u>			
Mine språk	2	13	320

Vi hentar systematisk inn brukarevaluering for desse produksjonane. 52 svara i 2015, mot 83 året før, då det var fleire framsyningar. Vurderinga var eintydig positiv:

- *Oppdrag alfabet*: 5,8 av 6,0
- *Snakk om språk* (Gudnason og Digernes): 5,3 av 6,0
- *Snakk om språk* (Losnegård og Olsen): 5,8 av 6,0
- *Mine språk*: 5,5 av 6,0
- *Tenk om eg var ein tanke*: 5,5 av 6,0

Frå og med skuleåret 2009/2010 har Aasen-tunet samarbeidd med vertskommunane om årlege program innanfor Den kulturelle skulesekken til alle elevane på 3., 6., 8. og 10 steg.

I 2015 kom 992 elevar og 69 lærarar på 29 arrangement med desse tilboda, mot 965 elevar og 72 lærarar på 37 arrangement året før:

- 3. klasse: *Bli kjend med Ivar Aasen*. 269 elevar på tre arrangement
- 6. klasse: *Det ligg mellom linjene*. 221 elevar på fem arrangement

- 8. klasse: *Forfatterbesøk*. Festspeldiktaren Gunnhild Øyehaug møtte 273 elevar på 13 arrangement
- 10. klasse: *Snakk om språk!* 229 elevar på 8 arrangement

I tillegg gav Ørsta Mållag og Ørsta kommune *Oppdrag alfabet!* i gåve til alle fem- og seksåringane i barnehagane i Ørsta. Det blei seks framsyningar for 138 for born og 32 barnehagetilsette, mot seks framsyningar for 127 born og 46 barnehagetilsette året før.

Det gode samarbeidet med Nettbuss Møre og vertskommunane om transport av elevane til og frå Aasen-tunet heldt fram.

11 Festivalar

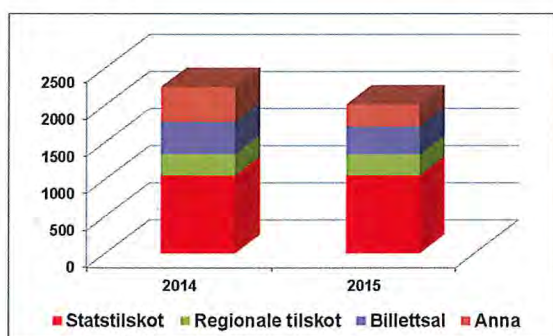
I 2015 gjennomførte Nynorsk kultursentrum ein festival – Dei nynorske festspela 25.–28.6. Ulvik poesifestival blir arrangert annakvart år, neste gong 7.–9.9.2016.

Festspela skal vere ei feiring av den nynorsk skriftkulturen, og er ein sjangeroverskridande festival med hovudvekt på språk og litteratur, som også femner om konsertar, biletkunst og andre kunstartar.

Dei nynorske festspela hadde 4899 gjester. Inntektsprofilen endra seg ein del frå 2014 til 2015 (figur 10). Overføring frå statstilskotet utgjorde 52 prosent, mot 47 prosent året før. Marknadsinntektene utgjorde 34 prosent av alle inntekter, mot 40 prosent i 2014.

Arbeidet med programmet for Ulvik poesifestival 2016 kom godt i gang i 2015.

Figur 10. Inntektsprofil Festspela 2014–2015
Absolutte tal

Dei nynorske festspela blei avvikla på 14 ulike scener i Ørsta og Volda utanom Ivar Aasen-tunet. På den måten kom innbyggjarane i dei to vertskommunane tettare på festivalane enn om alt blei gjennomført på hovudarenaen Ivar Aasen-tunet.

Komplett festivalprogram ligg ved.

11.1 Dei nynorske festspela

Dei nynorske festspela er ei årleg feiring av den nynorske skriftkulturen. I 2015 blei festivalen arrangert for 24. gong.

Driftsinntektene minka med 11 prosent frå 2 247 000 i 2014 til 2 009 000 i 2015. Festspela gav eit underskot på 161 000, mot eit overskot på 237 000 året før.

Billettinntektene enda på 380 000, mot 437 000 året før. Medrekna fribillettar utgjorde førehandssalet 42 prosent, mot 46 prosent året før. Den sosiale profilen er styrkt ved at 29 prosent av arrangementa var utan inngangsbillett, mot 25 prosent året før, og billettprisane varierte mykje.

I 2015 var det ikkje sal frå festspelutstillinga, som i 2014 gav ei nettoinntekt på 119 000.

Medrekna internsal utløyste Festspela ei bruttoomsetning på 361 000 i kafeen og butikken dei fire festspeldagane, mot 382 000 året før. Då er internomsetninga rekna med.

Festspela blei gjennomførte med 35 eigne arrangement og 7 arrangement med eksterne arrangørar, til saman 42, mot 42 og 6 året før. Fordelen med mange eigne arrangement er at vi då styrer innhald og økonomi, men ulempa er at færre eig i festivalen. I 2015 hadde festivalen tre sponsorar som året før, og 29 samarbeidspartnarar mot 25 året før.

I alt gjennomførte vi arrangement på 14 scener utanfor Aasen-tunet, mot 13 året før.

4899 gjesta Dei nynorske festspela, mot 6081 året før. Det var færre arrangement enn året før, og fleire litteraturarrangement enn elles, og det har vist seg at desse gir færre gjester.

Temaet *Tillit* opna for å formidle nye perspektiv. Publikum fekk møte temaet mellom anna i festspelutstillinga «Tillit?» og på arrangementet «Litterær gullrekkje» på

utescena i «beste sendetid» fredagskvelden. Temaet gav oss spennande utfordringar, utøvarane gav publikum store festivalopplevingar. Gjestene kunne også ta med seg ny kunnskap og uventa innsikt om sentrale emne, både gjennom kulturhistorikaren og litteraturvitaren Jostein Fets bok *Den gløynde litteraturen* til eit breitt utval av den nynorske samtidslitteraturen.

Festspeldiktar Gunnhild Øyehaug sette sitt tydelege preg på programmet. Den plas-sen skiftande festspeldiktarar har i programmet, er ein føresetnad for at Festspela skal kunne endre karakter frå år til og unngå å kopiere seg sjølv. Dette legg truleg vi større vekt på enn mange andre festivalar.

Programmet strekte seg frå urframføring av ein nyskriven festspelsong av Hilde Myklebust og Ola Bremnes til filmframsyning og store kunstopplevingar. I 2015 gjennomførte vi eit stort arrangement i uteamfiet kvar festspeldag. Dette var to reine konsertar, eit litteraturarrangement og ein poesikonsert.

Det nynorske mangfaldet viste denne gongen att i fleire titals arrangement om språk og litteratur, og konsertar med fleire ulike musikalske uttrykk. Nytt av året var program på Målbar i gymsalen på Møre folkehøgskule som siste arrangement kvar kveld. Målbar er blitt møtestaden for gjester, utøvarar, frivillige og tilsette, og gjennom arrangementa der når vi nye publikumsgrupper.

Festspela greier frå år til år både å halde på ein klar nynorskprofil og å fornye seg innanfor denne tydelege ramma. Profesjonelle, men ikkje alltid særleg profilerte kunstnarar er ein av spesialitetane våre, og vi gjer mykje for å unngå påfallande gjentakning frå år til år. Her er nok vi ein strengare arrangør enn mange andre.

Dei nynorske festspela hadde også i 2015 eit variert tilbod for barn og unge. Skrivekonkurranse for ungdom vart arrangert i samarbeid med Sunnmørsposten, og ein annan viktig programpost var «Festspelbøker for born» i alderen 8–12 år som vi no reknar som fast post i programmet.

Festspelutstillinga var ved Astrid Runde Saxegaard, tekstilkunstnar som stilte ut i Galleriet. Med sin måte å kombinere ulike materiale har ho funne eit kunstuttrykk som fornyar tekstilkunsten og utnyttar mediet på nye måtar. Fram til 15.8. gjesta 504 gjester utstillinga, mot 819 året før.

Mange faste postar blei førte vidare, som «Verda den vide» om språk i andre land. Dette året fekk publikum eit foredrag om framvoksteren av nye språk i Europa på 1800-talet, på Ivar Aasens tid.

Avviklinga baud på få vanskar, og Festspela var ein trygg stad å vere for både store og små. Organiseringa av festivalen blei utvikla vidare i 2015 med eigen koordinator for dei frivillige. Vi utvida staben med 18 deltidstilsette, og 30 frivillige var i aksjon festspeldagane, mot 40 året før.

Programmet blei lansert 29.4. og blei gjennomført utan større endringar. For å sikre god framdrift og kunne ha ferdig program seinastv15.3. kvart år, fastsette leinga hausten 2015 milepålar for arbeidet med festivalprogrammet for seinare år.

Vi brukte 337 000 i marknadsføring, om lag det same som året før. I stor grad marknadsførte vi Festspela gjennom dei faste kanalane, men utvikla bruken av sosiale medium, både før og etter arrangementet. FestspelsYMRA blei som dei to åra før laga berre til opningsdagen.

Riksmedia gjorde som før diverre lite ut av det som skjedde.

11.2 Ulvik poesifestival

Med Olav H. Hauges forfattarskap som grunnlag skal Ulvik poesifestival fremje denne forfattarskapen og lyrikk i mange former på tvers av språkgrenser, med eit særleg ansvar for lyrikk på nynorsk og dialekt.

Festivalen blir arrangert annakvart år, neste gong 7.–9.9.2016. Styret vedtok i 2015 at festivalen skal arrangerast andre helga i september annakvart år etter 2016.

Arbeidet med programmet til neste festival blei sett i gang vinteren 2015, og fleire avtalar var på plass før årsskiftet. Programrådet for festivalen hadde to møte.

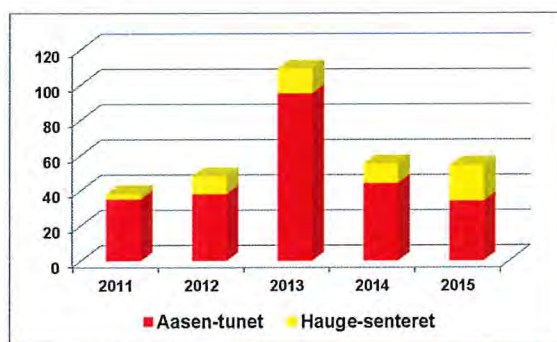
Samla inntekter i 2015 var 75 000, og dette gav eit underskot på 2000 kroner.

12 Kulturprogram

I alt gjennomførte Nynorsk kultursentrum 301 eigne arrangement i 34 kommunar i 2015, mot 411 arrangement i 46 kommunar året før. I tillegg stod eksterne aktørar for 87 arrangement, mot 99 året før (figur 11).

Vi gjennomførte 54 arrangement i eigen regi utanom festivalane, mot 55 året før. Aasen-tunet stod for 34 arrangement, Hauge-senteret for 20, mot 44 og 11 året før.

Figur 11. Arrangement kulturprogram 2011–2015
Absolutte tal

Kulturprogrammet inneheldt arrangement for ulike målgrupper, alt frå små born til dei vaksne med ulike interesser. 2891 gjester var til stades på desse arrangementa, mot 2820 året før.

194 utøvarar stod for det faglege og kunstnarlege innhaldet. Av desse var 140 i Aasen-tunet og 54 i Hauge-senteret.

Begge avdelingane hadde open dag 6.9. for å markere at Nynorsk kultursentrum var nominert til prisen Årets museum 23015.

Komplette kulturprogram ligg ved.

12.1 Arrangement Ivar Aasen-tunet

Kulturprogrammet inneheldt 34 arrangement mot 44 året før. Desse samla 2075 gjester, mot 2432 året før. I tillegg stod eksterne arrangørar for 15 opne arrangement, mot 12 året før.

Aasen.-tunet har kvart år arrangement med festspeldiktaren på besøk i 8. klassane, og på fødselsdagen til Ivar Aasen 5.8.

Som før om åra var målet eit variert program som viser nynorsk i bruk i ulike samanhengar.

Vårprogrammet i eigen regi blei gjennomført frå 5.2. til 1.4. Som vanleg gjesta festspeldiktaren alle 8.-klassingane i Ørsta og Volda, linja til Telemark blei styrkt med konsert av Ingvild Lilletvedt Nordstoga, Alfred Fidjestøl fortalde om Askerkretsen og Edvard Hoem om utvandrarar til Amerika, og vi vitja fleire omsorgs- og eldreinstitusjonar med programmet «På besøk med Ivar Aasen».

Ivar Aasens 202. fødselsdag 5.8. blei feira med kake og eit fagleg program der eit av innslaga var foredrag av boksamlaren Cato Schiøtz om det å samle på nynorske førsteutgåver.

Hautprogrammet i eigen regi blei gjennomført frå 5.9. til 6.12. Programmet var prega av språk og litteratur, mellom anna med lansering av *Språkfakta 2015*, 100-årsarrangement om forfattaren Alfred Hauge, samarbeid med Forskingsdagane ved Høgskulen i Volda og boknatt med jazz og fire forfattarar.

Seminar *Nynorske scener* blei arrangert for første gong, for festivalar, sogespel, museum, kulturhus og andre kulturarrangørar med nynorskprofil.

12.2 Arrangement Hauge-senteret

Hauge-senteret hadde 20 eigne arrangement mot 11 året før. Desse samla 816 gjestar, mot 400 året før.

Hauge-senteret har kvart år arrangement knytt til Verdas poesidag 21.3., Sidersleppet i mai og Olav H. Hauges fødselsdag 18.8.

Vårprogrammet blei gjennomført frå 29.1. til 22.5. Blant gjestene var Odveig Klyve, Erlend O. Nodtvedt og framsyninga «Soga om Seselja» med Ruth Lillegraven og musikarar, og Neil Young på nynorsk.

Sommarprogrammet var avgrensa til eit arrangement på matfestivalen Terra Madre i Ulvik i juni.

Hauptprogrammet blei gjennomført frå 18.8. til 19.12. Her var det både Patti Smith på nynorsk, forfattarmøte med Steinar Opstad og ein Hauge-konsert.

I desember hadde Hauge-senteret eit eget førjulsprogram med foredrag og omvisingar om tema som dei tilsette hadde arbeidd med i året som gjekk.

I november arrangerte Hauge-senteret fagseminaret «Poetisk tenking og diktarrolla: tysk poesi og Olav H. Hauge» i samarbeid med Universitetet i Bergen og Høgskulen i Hedmark. Dette samla leiande litteraturvitarar i tillegg til litteraturkritikarar og lærarar.

12.3 Program andre stader

Utanom festivalane og skulesekkturneane gjennomførte vi åleine eller i samarbeid med andre 27 opne arrangement utanfor Aasen-tunet og Hauge-senteret med 1210 gjester. Året før hadde vi 11 opne arrangement med 476 gjester.

Administrasjonen stod for eitt arrangement med 50 gjester, Aasen-tunet hadde 16 med 629 gjester og Hauge-senteret 10 arrangement med 531 gjester.

For fjerde år på rad arrangerte Aasen-tunet i samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret det som no er kalla «Klart vi les! Nynorsk barnebokturné». Saman med forfattaren Atle Hansen konsentrerte vi oss om litteratur for dei litt større borna. Sju arrangement i fire kommunar samla 281 gjester, mot fire arrangement med 376 gjester året før.

Hauge-senteret var medarrangør for Diktardagen på Hardanger folkemuseum. I 2015 blei Diktartavla tildelt Kjartan Hatløy.

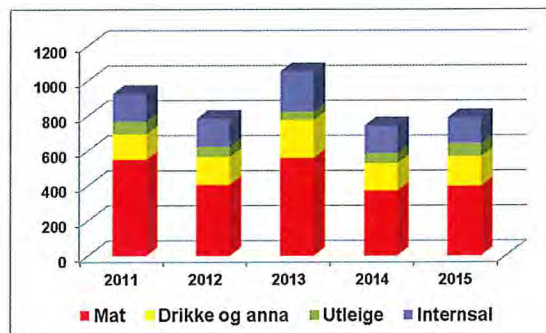
I Friluftsåret 2015 samarbeidde Hauge-senteret med turlaget, sogelaget, bygdekvinnelaget og turistkontoret om friluftaktivitetar. Med støtte frå Hordaland fylkeskommune blei det plassert dikt og litterære tekstar på stølane i Stølstrimmen i Ulvik. Vi laga kart og brosjyret tekst om stølane, arrangerte Stølstreffet for familiar og vandringsa «I Hauge fotefar» frå Hallingskeid til Osa. Det var også bygdevandringar for turistar med omvising i Hauge-senteret.

13 Kafé og utleige

Kafeen i Aasen-tunet hadde ei samla omsetning på 790 000, mot 793 000 året før. Drifta gav eit underskot på 118 000, mot eit overskot på 110 000 året før.

Matsal utgjorde 50 prosent av omsetninga, som året før. Kvar femte krone kom frå internomsetning, som året før (figur 12).

Figur 12. Inntektsprofil kafé 2011-2015
1000 kroner

13.1 Kafédrift

Kafeen er ein integrert del av det samla publikumstilbodet i Aasen-tunet, skal drive kommersielt og har mykje å seie for eigeninntektene våre.

Som vanleg var juni den beste salsmånaden med 34 prosent av årsomsetninga, mot 35 prosent året før. Festspeldagane gav kafeen eit sal på 147 000, mot 127 000 året før. Då er internomsetninga ikkje rekna med.

Kostnadsfaktoren er forholdet mellom sal og varekostnad. I 2015 var kostnadsfaktoren 34 prosent, mot 33 prosent året før. Denne faktoren har vore ganske låg og stabil over mange år.

Også i 2015 tilbød vi ein variert meny med mat av høg kvalitet, laga av gode råvarer og minst mogleg halvfabrikata. Kafeen bygde på det tradisjonelle og det moderne, med eigen gruppemeny og meny med to- og trerettarsmiddagar for ulike typar selskap.

I samsvar med pålegg frå Mattilsynet merkar vi frå 2015 alle rettane på a la carte-menyen for allergen.

I 2015 va kafé- og kjøkkenleiaren ein studietur til Petter Dass-museet på Helgeland.

Samarbeidet med Ole Ringdal AS på Hellesylt om produksjon av *Tunpølse frå Åsen* frå 2013 heldt fram i 2015. Pølsa blei brukt i mange rettar i kafeen og var til sals i tunet, nettbutikken og i daglegvarebutikkar i det området som Ringdal leverer varer til. I 2015 selde Ringdal 273 kg tunpølse, av dette 220 kg til butikkar utanom Aasen-tunet.

I 2015 signerte vi avtale med Westre bakeri i Ørsta om *Tunbrød frå Åsen*, som vi utvikla saman året før. Brødet blei brukt på menyen i tunet og var til sals i Westre-butikkane, og bakeriet selde om lag 9000 brød i 2015. Brødet gav profilering, og kafeen fekk ein god del brød til eigen bruk, men salet gav ingen provisjon.

Som før samarbeidde programansvarleg og kafé- og kjøkkenleiar om serveringstilboda ved arrangement, men tilboda blei lite brukte.

13.2 Utleige

Inntektene frå utleige av lokale til lukka og opne arrangement auka frå 46 000 i 2014 til 73 000 i 2015.

Talet på utleigearrangement gjekk derimot ned frå 99 i 2014 til 87 i 2015. Gjestetalet auka med 30 prosent frå 2836 i 2014 til 3680 i 2015.

For omsetninga, og ikkje minst for resultatet for kafeen spela utleigegjestene likevel ei sentral rolle også i 2015. Utleigearrangementa er føreseielege og lette å planleggje både for innkjøp, bemanning og tidsbruk. Tilstellingane var dessutan nyttige i den allmenne marknadsføringa av Aasen-tunet.

Også i 2015 var Aasen-tunet ein møte- og kursstad som skilde seg ut frå andre tilbod i nærområdet. Både offentlege og private institusjonar og bedrifter nytta tilboda våre.

Galleriet var frå siste del av 2014 til rådvelde for utleigegjester. I 2015 hadde vi ein del mindre utleigegrupper i Galleriet, men vi hadde venta meir.

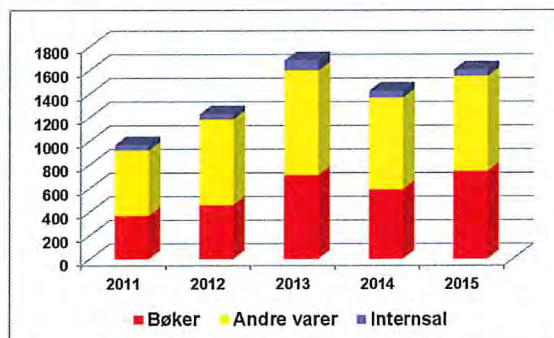
14 Butikkar

Dei tre butikkane i Aasen-tunet, Hauge-senteret og nettbutikken Handlenett.no omsette til saman for 1 599 000, mot 1 423 000 året før. Butikkdrifta gav eit underskot på 153 000, mot eit overskot på 51 000 året før.

Nettbutikken Handlenett.no stod for 14 prosent av brutto butikkasal, mot 16 prosent året før. Nettbutikken hadde 1312 adresser, mot 849 året før.

Boksar utgjorde 46 prosent av omsetninga i butikkane, mot 43 prosent året før (figur 13).

Figur 13. Inntektsprofil butikkar 2011-2015
1000 kroner

Varekjøp utgjorde 69 prosent av alle kostnader, mot 62 prosent året før. Dette kjem av at butikken i Hauge-senteret måtte etablere varelager for full drift.

Butikkane er ein integrert del av det samla publikumstilbodet i Aasen-tunet og Hauge-senteret og hadde mykje å seie for eigeninntektene våre.

I desember godkjende styret *Langtidsplan for butikkar nr. 5 2016–2019*. Planen gjeld for alle tre butikkane, og det blei arbeidd særleg mykje med vidare utvikling av nettbutikken.

14.1 Butikk Aasen-tunet

Omsetninga auka med 3 prosent frå 1 216 000 i 2014 til 1 254 000 i 2015. Drifta gav eit underskot på 52 000, mot eit overskot på 63 000 året før.

Butikken selde bøker for 533 000, mot 457 000 året før. Dette utgjorde 43 prosent av alt sal, mot 38 prosent året før.

Som før om åra var *Aasen-boksaren* bestseljaren i butikken (tabell 4). Fleire av dei andre varene på bestseljarlista var bestseljarar også året før.

Tabell 4. Bestseljarar Aasen-tunet 2015
Sal eksemplar

Aasen-boksar	1304
Speledåse Blåmann	409
Aasen-magnetar med ordtak	396
Oppvaskklut med ord	378
Festspelkrus	296
Hulda-forkle	233

Generelt sel butikken i Aasen-tunet meir barnebøker enn vaksenbøker. Nynorsk barnebokveke utløyser ein del sal, likeins den profileringa Nynorsksenteret driv for nynorske barnebøker. I fjor hadde butikken ein svært vellukka salsstand i samband med Barnelitterær formidlingsfest i Ålesund, der vi selde bøker for over 30 000.

For vaksenbøker konkurrerer særleg vi med Haugenbok.no, og nye skjønnlitterære bøker sel vi svært lite av. Unntaket er når forfattarane er til stades og signerer bøker. Mange set pris på at dei finn andre typar bøker her enn andre stader.

14.2 Butikk Hauge-senteret

I det første fulle driftsåret auka omsetninga frå 207 000 i 2014 til 345 000 i 2015. Drifta gav eit underskot på 101 000, mot eit underskot på 10 000 i 2014.

Butikken selde bøker for 210 000, mot 130 000 året før. Dette utgjorde 61 prosent av alt sal, mot 63 prosent året før.

Hauge-senteret selde 125 eksemplar berre av Hauges *Dikt i samling* i 2015, og har fleire bøker høgt oppe på lista si (tabell 5).

Tabell 5. Bestseljarar Hauge-butikken 2015
Sal eksemplar

Olav H. Hauge: Dikt i samling	125
Hauge/Cappelen: ABC	113
Magnetpoesi Aasen og Hauge	108
Designbokstavar	101
Smekke «So lærer me å snakka..»	97
Aasen-boksar	96

I det første fulle driftsåret var omsetninga som venta best i sommarmånadane juli og

august, medan salet var dårlegare enn venta i lågsesongen. Då er salet mest avhengig av gruppebesøk, og desse blei det få av då Brakanes Hotel var ute av drift januar-mars.

14.3 Handlenett.no

Bruttoomsetninga i nettbutikken Handlenett.no fall frå 225 000 i 2014 til 217 000 i 2015. Nettbutikken stod for 16 prosent av det samla butikksalet, mot 14 prosent året før. Sal via telefon og e-post blir rekna med i den vanlege butikkdrifta.

Nettbutikken hadde 1312 adresser, mot 849 året før. Ordretalet minka frå 431 til 395, men omsetninga per ordre gjekk opp frå 523 i 2014 til 549 i 2015.

I 2015 selde nettbutikken mest av Aasen-boksarar, oppvaskklut med ord og magnetpoesi.

Ved årsskiftet kunne nettkundane velje mellom 1574 varer, mot 1306 varer ved utgangen av 2014. Kvar månad var i gjennomsnitt 1543 gjester innoom nettbutikken, mot 1117 året før. Førjulssalet stod for ein stor del av omsetninga – november 26 prosent og desember 14 prosent av årsumsetninga.

I 2015 kom (med tal for fjoråret i parentes) 46 (45) prosent av kundane gjennom peikarar frå andre nettstadar, 30 (26) prosent gjennom søk, 5 (11) prosent gjennom sosiale medium, og 20 (18) prosent var direkte trafikk. Av kundane som kom via peikarar, kom 61 prosent frå nettstadar Nynorsk kultursentrum driv, av dette kom 49 prosent frå aasentunet.no. Kundane som kom via andre nettstadar i konsernet stod i 2015 for 53 prosent av omsetninga i nettbutikken.

I nettbutikkar har det mykje å seie kor mange som går vidare frå å kome inn på nettbutikken til å gjennomføre kjøp. Denne kjøpsfrekvensen var i 2015 på 2,13 prosent i Handlenett.no, mot 3,21 prosent året før.

Ved slutten av 2015 tok vi i bruk MailChimp, eit program for administrering og utsending av nyheitsbrev. Vi omsette all synleg tekst i programmet til nynorsk før vi tok i bruk programmet.

14.4 Nye varer

Butikkane i Aasen-tunet og Hauge-senteret utvikle nye varer, og bestseljarane var til sals begge stader.

2525 nye Aasen-boksarar blei leverte i 2015. Dermed har vi produsert 15 825 eksemplar frå og med 2010.

Både Aasen- og Hauge-butikken utvikla fleire nye eigenproduserte varer i 2015.

For Aasen-butikken var det mest vellykka speledåsen *Blåmann*. Også ei bokstøtte i stål med Aasen-silhuett, produsert vav Vik Ørsta, var vellykka. Vi tok også inn fleire nye varer i Arne Jacobsen-serien. I 2015 overtok vi retten til å produsere og selje stjernekart utvikla av Torbjørn Urke.

Hauge-butikken laga ei rekkje eigne varer knytt til Olav H. Hauge; kopp, handlenett, babysmikke, kjøleskåpmagnetar og postkort. I tillegg samarbeidde butikken med lokale kunsthåndverkarar om Hauge-produkt som puter og glas.

14.5 Varelager

Etter nedskriving for ukurans var verdien av varelageret ved utgangen av 2015 på 930 000, mot 851 000 året før.

Vi har jamleg skrive ned varelageret for ukurans for å indre at fiktive verdier bygde seg opp. I 2015 blei butikklageret bygd om, og hele lageret blei då rydda. Dette førte til at vi skreiv ned lagerverdien med heile 187 000, mot 93 000 i 2014.

Ved årsskiftet hadde butikken i Aasen-tunet dermed 971 kurante varer på lager, mot 1037 året før. Butikken i Hauge-senteret hadde 368 kurante varer på lager, mot 329 året før.

Etter dette utgjorde verdien av butikklageret 58 prosent av nettoomsetninga i butikkane i 2015, mot 59 prosent året før.

15 Nettstader

I 2015 dreiv Nynorsk kultursentrum sju nettstade medrekna Allkunne, og vi hadde 11 kontoar i sosiale medium.

Talet på unike brukarar auka med 58 prosent frå 133 227 i 2014 til 210 331 i 2015.

Desse såg på 775 561 sider, mot 529 959 året før (figur 14). Vi la om nettstadene og endra statistikkverktøy i 2013 og fekk ein venta nedgang, som no har snudd.

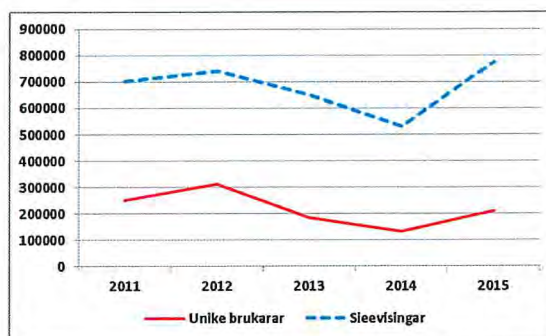
Nytt viktig innhald i 2015 var *Språkfakta 2015*, som inneheld 867 tabellar med kommentarar og analysar, om bruk og utbreiing av språk i Noreg og verda.

Det vi digitaliserer og publiserer, overlappar ikkje det arbeidet Nasjonalbiblioteket gjer.

Vi tek mål av oss til at alle nettstadene skal vere betre enn gjengs offentleg standard.

Allkunne.no er omtalt i kap. 6 og Handlenett.no i kap. 14.

Figur 14. Bruk av nettstadene 2011–2015
Absolutte tal

15.1 Aasentunet.no

Aasentunet.no blei opna 26.4.2000 og ny-opna med ny grafisk form 26.6.2013.

År for år har vi bygt ut Aasentunet.no i retning av å bli den sentrale nettstaden for påliteleg og oppdatert informasjon om nynorsk skriftkultur. Litteratursidene som blei opna i 2001, skal vere den mest omfattande dokumentasjonen på Internett av tekstar på nynorsk.

Språkfakta 2015 var det største nettprosjektet i 2015. Frå 24.9. til 15.10. publiserte vi eitt kapittel kvar dag med tilhøyrande pressemelding og innlegg i sosiale medium.

Det meste frå Ivar Aasens hand er tilgjengeleg. Rekna som enkeltokument hadde vi publisert over 600 digitale tekstar av Ivar Aasen ved årsskiftet. Til no har vi

også publisert 15 artiklar og dikt om Aasens liv og verk, 173 brev skrivne til Ivar Aasen, tre nekrologar om han, *Bibliografi over Ivar Aasens publiserte skrifter* og *Bibliografi over skrifter om Ivar Aasen*.

Digital publisering av Fedraheimen 1877-91 er det største enkeltprosjektet på nettstaden. Ved utgangen av 2015 var 11 av 15 årgangar publiserte. Totalt er om lag 7717 artiklar publiserte.

I 2015 heldt vi fram med innlegg på bloggen «Siste ytring» kvar veke, mot annakvar veke før. Framtida.no kan publisere innlegga utan kostnad så lenge dei lenkjer til Aasentunet.no.

Aasentunet.no fekk ein engelsk versjon til sommarsesongen 2015 og den tekniske plattformen blei justert slik at alle nettstader enkelt kan omsetjast til fleire språk.

Gjennom prosjektet *Alfa – inngangar til norsk litteratur* får også litteratursidene tekstar frå fleire nolevande eller nyare forfattarar.

15.2 Festspela.no

Nettstaden for Dei nynorske festspela blei lansert 3.6.2013 etter å ha vore eit meny-punkt under Aasentunet.no.

Her er informasjon om utøvarar og program, billettsal, praktisk informasjon til publikum, presse og frivillige, og arkiv med dokument frå tidlegare festspel.

15.3 Tunkatten.no

Tunkatten.no blei opna 12.9.2006 og nyopna med ny grafisk form i 2012.

Nettstaden er eit aktiviserande formidlingstilbod for born i alderen 5–12 år om nynorsk språk og litteratur.

Nettstaden inneheldt ved utgangen av 2015 mellom anna 12 originaltekstar om Lurivar av ti forfattarar, blogg, lydbøker med utdrag frå 15 nynorske barnebøker, ordliste og ulike språkaktivitetar. Der var 73 songar med lydfiler og notar i «Tunkattens songbok». Publikum kunne laste ned og spele av lydfiler gratis, og vi dekte som før Tono-avgifta.

I desember hadde tunkatten sin eigen adventskalender med 942 gjester.

Born sende også inn spørsmål og eigne tekstar til nettstaden.

15.4 Haguesenteret.no

Haguesenteret.no blei opna 22.9.2011.

Presentasjonen av Hauge-senteret på Haguesenteret.no fekk med profesjonelle bilete og nye tekstar eit løft i 2015.

På Hauge-senteret.no publiserte vi mange fleire formidlingsartiklar om lyrikk, under kategoriane «Månadens bok» og «10 låtar frå Hauge-senteret». Kategorien «Lyrikkfagleg» var ei anna nyvinning frå 2015, konsentrert om akademiske arbeid og seminarverksemd.

I hovudsak blei nettstaden framleis nytta til marknadsføring av utstilling, arrangement og butikkvarer.

15.5 Poesifestivalen.no

Nettstaden for Ulvikpoesifestival blei opna 20.6.2014.

Nettstaden er forma etter same mal som Festspela.no med informasjon om utøvarar og program, billettsal, praktisk informasjon til publikum, presse og frivillige.

I 2015 arrangerte vi ikkje poesifestival, og dermed var det også avgrensa aktivitet på nettstaden.

15.6 Diktkammeret.no

Nettstaden Diktkammeret.no blei opna på Dagbladet.no i 2001. Til og med 2014 var det publisert over ein million innlegg på denne interaktive nettstaden for og om lyrikk.

Nynorsk kultursentrum gjorde i mai intensjonsavtale med Dagbladet og Helge Torvund om å ta over og utvikle vidare denne nettstaden.

Frå og med 1.9. var Dagbladet ute av drifta. Ei privat, mellombels publiseringssløyse blei etablert medan Nynorsk kultursentrum arbeidde med å finansiere og planlegge den nye nettstaden, der det beste frå den gamle kal vere med vidare.

Kulturrådet løyvde 250 000 i utviklingsstøtte som blir brukt i 2016. Etter planen oppnar den nye nettstaden våren 2016 som ein del av det samla tilbodet frå Hauge-senteret.

15.7 Bruk

Aasentunet.no hadde 108 855 unike brukarar og 272 968 sidevisingar, mot 74 180 og 212 878 i 2014.

Haugesenteret.no hadde 23 231 unike brukarar og 53 776 sidevisingar, mot 16 013 og 41 743 i 2014.

47 prosent av alle brukarane på nettstadene kom til nettstadene gjennom søkjemotorar som Google, Startsidene og Bing. 20 prosent kom direkte inn på nettstadene, medan 33 prosent kom via peikarar frå andre, t.d. Facebook. Tilsvarende tal for 2014 var 50 prosent, 23 prosent og 27 prosent.

Det skil seg mykje kvar brukarane til ulike nettstader kjem frå. Det er høvesvis mange fleire som går direkte inn på festivalnettstadene, nettbutikken og tunkatten enn via søkemotorane, medan Aasentunet.no og Haugesenteret.no får fleire via søkemotorar.

Kvar nettbrukar såg i gjennomsnitt på 3,5 sider per økt i 2015, mot 3,9 sider året før. Det var store skilnader mellom dei ulike nettstadene (tabell 6).

Tabell 6. Sidevisingar etter nettstad 2013-2015
Gjennomsnitt per brukar

	2013	2014	2015
Handlenett.no	8,4	6,8	4,9
Tunkatten.no	6,2	5,4	8,3
Festspela.mo	3,3	2,4	2,4
Aasentunet.no	3,0	2,4	2,2
Haugesenteret.no	2,4	2,3	2,0
Poesifestivalen.no		4,3	1,3

Godt og tilgjengeleg fagstoff er ein del av grunnlaget for nettstadene. Dei største brukarane er skular over heile landet. Mange elevar, studentar, lærarar og andre fagfolk finn tilbod på nettstadene våre som dei ikkje finn andre stader. Det er også grunnen til at sidene om Ivar Aasen var ei av dei mest populære på nettstadene i 2015 med 9585 gjester på opningssida.

Det mest besøkte menyunktet på alle nettstadene våre i 2015 var Tunkattens songbok med 10 177 gjester. Frå denne songboka registrerte vi 56 534 avspelingar og nedlastingar i 2015, mot 39 457 året før.

For festivalane skilde programsidene seg ut, på Haugesenteret.no Bodil Cappelen's utvalde dikt og på Aasentunet.no ei temaside om «Nordmannen».

16 Kommunikasjon

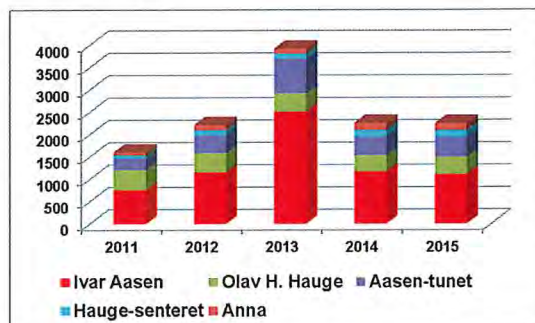
Kommunikasjonskostnadene minka med 25 prosent frå 1 332 000 i 2014 til 994 000 i 2015. Dette utgjorde 4,3 prosent av samla kostnader, mot 5,9 prosent året før.

Vi sende ut 115 pressemeldingar, mot 87 i 2014. Ulike sider av verksemda vår blei omtalt i 2884 registrerte artiklar og oppslag i norske massemedium, mot 2967 året før.

Vi praktiserte også i 2015 open informasjon og svara på alle dei spørsmåla som kom. Sidan 2004 har vi praktisert meiroffentlegheit.

Det samla opplaget for trykksaker var 127 000 eksemplar, mot 140 700 året før. Av dette stod Hauge-senteret for 34 000 eksemplar og Aasentunet for 93 000. Haugesenteret produserte ny publikumsbrosjyre i 2015.

Figur 15. Medieomtale 2011-2015
Tal medieklipp

Styret godkjende i desember 2015 *Langtidsplan for kommunikasjon nr. 9 2016–2019*.

16.1 Mediedekning

Ulike sider av verksemda vår blei omtalt i 2884 registrerte artiklar og oppslag i norske massemedium, mot 2967 året før. Desse tala skil ikkje mellom riks- og lokalmedium eller mellom store og små oppslag.

Mest omtalt av institusjonane våre var Aasen-tunet, før Nynorsk kultursentrum, Dei nynorske festspela og Hauge-senteret.

Av norske litteraturfestivalar vi undersøkte, var berre Bjørnsonfestivalen meir omtalt enn Dei nynorske festspela. Aasen-tunet var omtalt om lag tre gonger meir enn Hamsunsenteret og noko meir enn både Prøysenhuset og Noregs Mållag.

Ivar Aasen blei omtalt 1111 gonger, mot 1174 året før og 2514 i 2013. Olav H. Hauge blei omtalt meir i 2015 enn i 2014, då Hauge-senteret opna.

Over tid viser omtalane at *poesi* blir mykje meir brukt enn *lyrikk*, og *nynorsk* blir omtalt dobbelt så mange gonger som *dialekt*. I 2015 registrerte vi 3444 oppslag om nynorsk, mot 3812 året før. Tilsvarende tal for dialekt var 2050 og 1930.

16.2 Presse og kringkasting

Vi sende ut 115 pressemeldingar, mot 87 i 2014. Dei aller fleste blei også publiserte på nettstadene og i sosiale medium.

59 av meldingane var frå Aasen-tunet og 17 frå Hauge-senteret. Av 39 meldingar frå Nynorsk kultursentrum gjaldt 22 *Språkfakta 2015*, der vi sende ut ei pressemelding kvar dag i publiseringsperioden.

Som tidlegare år førte vi ein aktiv informasjonspolitikk med pressemeldingar og annonsar for alle arrangement. Vi sende også ut pressemeldingar om sentrale kulturpolitiske spørsmål og fagartiklar til dagspresse og tidsskrift.

I samarbeid med Noregs Mållag og LNK abonnerte vi på medieklipp frå Retriever.

16.3 Trykksaker

I 2015 gav Aasen-tunet ut to utgåver av meldingsbladet *Symra*, i januar og september. Begge utgåvene blei trykte i 20 000 eksemplar,

som året før, og spreidde etter faste adresselister og til alle husstandane i Hornindal, Stryn, Eid, Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven, Volda og Ørsta. Nytt av året var ein avtale med Hotell Ivar Aasen om å leggje *Symra* på kvart hotellrom.

Dei nynorske festspela hadde i 2015 same grafiske profilen på alle trykksakene. Festspelutstillar Astrid Runde Saxegaard skapte motivet saman med grafikar Ulf Verner Carlsson. Dette blei også nytta til brosjyre, programavis og festspelbanner.

Festspelavisa var som tidlegare år ei eigenprodusert avis på 32 sider i fire fargar i tabloidformat, som i 2014. Avisa blei trykt i 26 000 eksemplar, mot 33 000 året før. Den blei spreidd som innstikk i heile opplaget til Sunnmørsposten 11.6. og lagd ut i butikkar og andre samlingsstader i regionen.

Programfaldar blei sendt til alle husstandane i dei ti nærmaste kommunane, dei same som *Symra*.

Festspelplakaten blei trykt i 1500 eksemplar i fleire format og send til mellom andre bibliotek, kulturhus og rådhus i utvalde kommunar.

Hauge-senteret gav ut to utgåver av meldingsbladet *Onen*, i januar og august. Januarutgåva blei trykt i 14 000 eksemplar og sendt ut som uadressert reklame til alle husstandane i Ulvik, Granvin, Eidfjord, Jondal, Ullensvang, Odda, Kvam og Voss. I august reduserte vi opplaget til 10 000 og distribuerte som innstikk i Avisa Hordaland.

Salssekretæren i Hauge-senteret formgav ny brosjyre for Hauge-senteret etter mal frå brosjyren for Aasen-tunet. Brosjyren blei trykt i 10 000 eksemplar på nynorsk og i ei enklare utgåve på engelsk i 5000 eksemplar.

Brosjyrane blei spreidde til alle reiselivsaktørar i Hordaland, dessutan destinasjonsselskap og turistkontor i Rogaland, Sogn og fjordane og Telemark. I tillegg ligg brosjyren framme på alle hotellrom på Brakanes hotell og konferansesenter.

16.4 Annonsering

Alle arrangementa i Aasen-tunet blei annonserte i lokalavisene Møre, Møre-Nytt, Vikebladet, Vestlandsnytt og Fjordingen, og vi hadde annonse for sesongane i Regionavisa.

For Dei nynorske festspela brukte vi om lag 2/3 av annonsebudsjettet lokalt og 1/3 i riksmidium.

Aasen-tunet var også i 2015 med i Ørsta Reiselivslag og Destinasjon Ålesund & Sunnmøre si marknadsføring av regionen.

I heile 2015 hadde Aasen-tunet fast reklameplass til ein plakat i lyskasse på ferja Volda-Folkestad og på begge ferjene Festøya-Solevågen.

Hauge-senteret var i 2015 med i Destinasjon Hardanger. Til arrangementa trykte vi opp plakatar som blei spreidde i nærmiljøet. Arrangementa blei annonserte i Avisa Hordaland og på gratissida «Det skjer» i Bergens Tidende.

16.5 Sosiale medium og strøyming

Talet på følgjarar i sosiale medium auka med 21 prosent frå 7171 i 2014 til 8660 ved utgangen av 2015. Desse fordelte seg med 6766 følgjarar på fem Facebook-kontoar og 1522 likarar på to Twitter-kontoar.

Både Aasen-tunet og Hauge-senteret brukte Facebook og Twitter (og YouTube) aktivt i marknadsføringa. Sidene på Facebook blei mellom anna brukte til å spreie informasjon om og frå dei fleste arrangementa.

Meldingskanalen Twitter blei i 2015 mest brukt til å spreie pressemeldingar med politisk innhald, siste ytring, utdrag frå talar, innlegg, debattar og foredrag under Festspela.

Hauge-senteret publiserte kvar veke frå og med 10.10. ei speleliste med songlyrikk innanfor ulike tema på strøymetenesta Spotify.

16.6 Reiselivssamarbeid

Som medlem i Ørsta reiselivslag og i Destinasjon Ålesund og Sunnmøre var Aasen-tunet mellom anna vore med i reisemålskatalogar frå FjordNorge. I tillegg blei Aasen-tunet

nemnt som reisemål i brosjyrar og anna trykt materiell frå reiselivslaga.

Styret i destinasjonsselskapet hadde i 2015 stort fleirtal for å endre marknadsføringsspråk frå bokmål til nynorsk. Saka blir avgjort på årsmøtet i april 2016.

Aasen-tunet var med på Bygdeturismekampanjen, ein del av Norgeskampanjen til Innovasjon Norge, for å profilere Noreg som feriemål for folk busett i Noreg.

Hauge-senteret er medlem i Reisemål Destinasjon Hardanger Fjord og Ulvik destinasjon med omtale i Hardanger Guiden 2015.

16.7 Logo- og profilprogram

Arbeidet med logo og profilprogram til Vinje-senteret tok til på tampen av 2015 og blir avslutta ultimo februar 2016.

17 Gjester

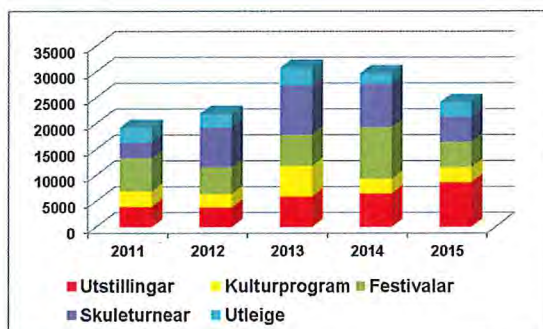
Utan poesifestival og færre skulesekkturnear minka gjestetallet som venta med 19 prosent frå 29 679 i 2014 til 24 102 i 2015.

Aasen-tunet hadde 19 031 gjester mot 24 133 året før, og Hauge-senteret hadde 5051 gjester mot 5546 året før.

Vi hadde fleire gjester på eigne arrangement, utleigearrangement og i utstillingane enn året før, men færre gjester på skuleturnear (figur 16).

Truleg er vi eit av musea i Noreg med størst del born og unge blant gjestene.

Figur 16. Gjesteprofil 2011-2015
Absolutte tal

17.1 Gjesteprofil

I 2015 kom 78 prosent av gjestene til festival, utstillinger eller skulesekkframsyningar, mot 83 prosent året før. Dei nynorske festspela stod for 20 prosent av gjestene, skulesekkframsyningane for 20 prosent og utstillingane for 38 prosent.

Gjestene fordelte seg annleis utover året i 2015 enn i 2014 (tabell 7). Sommarsesongen har tidlegare vore dominerande, og dominerer igjen, mellom anna grunna mindre aktivitet på turnear og at det var pauseår for Ulvik poesifestival. Aktivitetsprofilen vår gjer at gjestene likevel kjem meir jamt gjennom året enn tilfellet er for mange andre museum.

Tabell 7. Prosentfordeling gjester etter sesong 2010–2015

	Vår	Sommar	Haust
2010	31	49	20
2011	26	45	29
2012	22	35	43
2013	32	37	31
2014	18	31	51
2015	27	46	27

17.2 Marknadsposisjon

Barn og unge utgjør ein noko større del av gjestene våre enn for musea i Møre og Romsdal og Hordaland, og mykje meir enn for heile landet. Vår prosentdel av alle museumsgjester i Møre og Romsdal er stabil, men den minkar for unike brukarar på museumsnettstader.

Statistikk for museum frå Kulturrådet for 2014 er den nyaste tilgjengelege.

I 2014 hadde seks museumseiningar i Møre og Romsdal 415 219 gjester. Av dette stod vi for 5,8 prosent, mot 7,7 prosent i 2013 og 5,8 prosent i 2012. 12 museumseiningar i Hordaland hadde 974 824 gjester. Av dette stod vi for 0,5 prosent i 2014.

Musea i Møre og Romsdal hadde 450 695 gjester på eigne nettstader i 2014. Av dette stod vi for 25 prosent mot 41 prosent i 2013 og 67 prosent i 2012. Musea i Hordaland hadde 940 384 gjester på eigne nettstader. Av dette stod vi for 2,1 prosent.

Tabell 8. Pedagogisk verksemd for barn og unge
Prosent av alle gjester

	2011	2012	2013	2014
Nynorsk kultursentrum	20	38	38	36
Møre og Romsdal	9	13	7	11
Hordaland				12
Noreg	10	10	12	9

Vi gir pedagogiske tilbod til ein mykje større del av gjestene våre enn musea elles i fylket og landet (tabell 8). I 2014 tok 36 prosent av gjestene våre del i pedagogisk verksemd for barn og unge, mot 11 prosent i Møre og Romsdal og 9 prosent i heile landet.

Barn og unge utgjorde i 2014 39 prosent av alle gjestene våre, mot 36 prosent i Møre og Romsdal, 32 prosent i Hordaland og 27 prosent i heile landet.

17.3 Gjestundersøking

I 2015 gjennomførte vi ei publikumsundersøking for Dei nynorske festspela med i alt 115 respondentar.

Tala viser at kvinnene er i fleirtal, som før, med 54 prosent. Meir enn halvparten av gjestene (52 prosent) var over 60 år. Halvparten av gjestene kom frå Volda og Ørsta, 21 prosent frå andre delar av Møre og Romsdal, medan 30 prosent kom frå andre fylke, flest frå Oslo.

Heile 84 prosent av gjestene hadde vore på Festspela før, dei får jamt over informasjon om Festspela frå media eller slekt og verner, og 75 prosent av dei var svært eller godt nøgd med programtilbodet på Festspela. Slik har det vore i mange år.

17.4 Opningstider

Opningstidene for Aasen-tunet har, med små justeringar, vore dei same sidan opningssesongen, med utvida opningstider under Dei nynorske festspela, og ope enkelte dagar i dei store høgtidene.

16.6.–14.8.: måndag–fredag 10–16, søndag 12–17

15.8.–15.6.: måndag–fredag 10–17, laurdag og søndag 12–17

4.–7.9.: torsdag – søndag 10–21

9.9.–31.10.: tysdag – fredag 10–16, søndag 12–17

1.11.–21.12.: tysdag–fredag 10–16, laurdag og søndag 12–17

Hauge-senteret hadde desse opningstidene:

- 6.1.–22.12.: tysdag–fredag 10–16
- 11.1.–30.4. og 6.9.–20.12.: søndag 12–17
- 3.5.–30.8.: laurdag og søndag 11–17
- 21.11.–12.12.: laurdag 12–15

17.5 Billettsystem og prisar

Den etablerte prismodellen blei ført vidare med uendra prisar i 2014. Aasen-tunet og Hauge-senteret hadde dei same prisane:

- Vaksne 75,00
- Born og unge 6–16, og studentar 35,00
- Honnør 50,00
- Familie (inntil to vaksne) 150,00
- Grupper (minst 15 personar) 50,00
- Skuleklassar 20,00
- Utstillingar i Galleriet 30,00
- Tillegg utanom opningstid 25,00

Alle festivalgjester hadde fritt tilgjenge til basisutstillingane.

Vi har like sidan opningssesongen lagt vekt på å venje publikum til at kvalitet kostar og at dei skal få valuta for pengane. Samstundes skal tilbodet vårt romme høveleg mange arrangement som er gratis eller kostar svært lite. For enkeltarrangement varierte prisane i 2015 frå 0 til 375 kroner, som året før.

Dei nynorske festspela hadde både gratis-tilbod, svært rimelege arrangement og nokre dyrare. Publikum kunne løyse festspelpass til 1450 kroner som gav tilgjenge til alle arrangement.

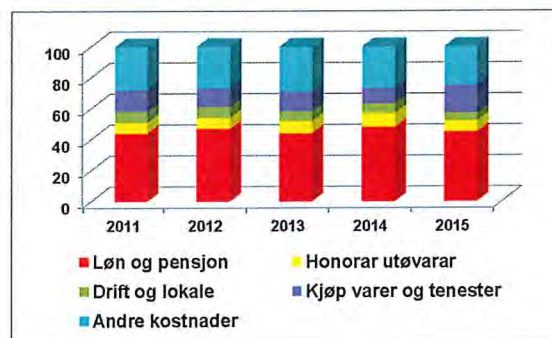
Festivalgjester handlar jamt meir billetter via Internett, men ikkje andre arrangementsgjester på kulturprogrammet.

18 Økonomi

Medrekna finansinntekter mink inntektene med 1 prosent frå 22 087 000 i 2014 til 23 216 000 i 2015. Driftskostnadene auka med 2 prosent frå 22 265 000 i 2014 til 22 683 000 i 2014.

Aasen-tunet stod for 63 prosent av inntektene, Hauge-senteret for 20 prosent, Vinje-senteret med Vinje-fondet 5 prosent og Administrasjonen 12 prosent. Dei tilsvarende tala året før var 64 prosent, 22 prosent, 0 prosent og 12 prosent.

Figur 17. Kostnadsprofil 2011–2015
Prosent

18.1 Konsern

Konsernet Nynorsk kultursentrum inkluderer dotterselskapet Allkunne AS.

For konsernet auka driftsinntektene med 1 prosent frå 25 568 000 i 2014 til 25 744 000 i 2015. Dette gav eit overskot på 499 000 mot 942 000 året før.

18.2 Investeringar

I 2015 investerte vi til saman 368 000 i to større prosjekt. Av dette dekte vi 332 000 av egne midlar, mot 1 307 000 året før.

Begge prosjekta blei gjennomførte innanfor fastsette planar og budsjett.

Vi brukte 267 000 til ombygging av gjenstandsmagasin og butikklager i Aasen-tunet. Vi brukte også 103 000 til utvikling av rom for temautstillingar i Hauge-senteret.

Dei vedlikehaldsoppgåvene vi meinte var nødvendige, blei gjennomførte i 2015.

Avskrivingskostnadene auka frå 430 000 i 2014 til 476 000 i 2015.

Frå og med den første fornyinga av basisutstillinga i Aasen-tunet frå 2006 hadde vi ved utgangen av 2015 investert 12,8 millionar i større utbetringar av bygningar og anlegg. Av dette har vi dekt 5,4 millionar ved egne midlar utan å ta opp lån.

Alle prosjekta er fullførte innanfor budsjett.

18.3 Driftsinntekter

Inntektene flata ut i 2014 og blei verande på same nivået i 2015.

Rekneskapsført driftstilskot frå Kulturdepartementet auka med 6 prosent frå 14 725 000 i 2014 til 15 565 000 i 2015.

Offentlege prosjekt- og driftstilskot frå fylkeskommunar og kommunar minka med 12 prosent frå 2 938 000 i 2014 til 2 536 000 i 2015.

Billettsal, sal av varer og tenester, utleige og sponsoravtarar m.m. utgjør marknadsinntektene. Desse gjekk ned med 6 prosent frå 5 364 000 i 2014 til 5 055 000 i 2015.

Medrekna midlar til Vinje-fondet utgjorde ordinært driftstilskot frå Kulturdepartementet 67 prosent i 2015, mot 64 prosent året før (tabell 9). Marknadsinntektene utgjør kvart år 22–23 prosent. For kvar krone vi får ekstra i offentlege tilskot, skaffar vi over tid ei krone sjølv.

Tabell 9. Profil driftsinntekter 2011–2015
Prosent

	Stat	Fylke	Kommunar	Marknad
2011	70	3	3	24
2012	71	3	3	23
2013	59	3	4	34
2014	64	4	9	23
2015	67	4	7	22

Utan poesifestival minka billettinntektene med 25 prosent frå 1 060 000 i 2014 til 789 000 i 2015. Dei utgjorde 3,4 prosent av driftsinntektene, mot 4,6 prosent året før.

Bruttoomsetninga over kassa inkl. mva gjekk ned frå 3 273 000 i 2014 til 3 158 000 i 2015. Denne pengestraumen er med og sikrar likviditeten vår.

18.4 Driftskostnader

Kostnadene auka kontrollert noko meir enn inntektene frå 2014 til 2015.

Samla lønskostnader auka med 8,1 prosent frå 10 891 000 i 2014 til 10 891 000 i 2014. Dette utgjorde 51 prosent av alle kostnader, mot 49 prosent i 2014.

Vi kjøpte varer og tenester for 4 006 000, mot 3 841 000 året før. Dette utgjorde 18 prosent av kostnadene, mot 17 prosent året før.

Reisekostnadene auka med 3 prosent frå 1 242 000 i 2014 til 1 280 000 i 2015. Dette utgjorde 6 prosent av kostnadene, som året før.

18.5 Drifts- og prosjekttilskot

Kulturdepartementet løyvde i alt 17 781 000 til drifta i 2014. Dette inkluderer 577 416 til Vinje-fondet og 2 528 000 til Allkunne. Av løyvinga til Vinje-fondet blei 2000 overført til 2016.

Til Hauge-senteret og fellesfunksjonar for Hauge-senteret gjekk 3 450 000 av løyvinga frå Kulturdepartementet. Hordaland fylkeskommune løyvde 761 000 og Ulvik herad 975 000 medrekna verdien av husleige på 132 000.

Til Ulvik poesifestival løyvde Ulvik herad 512 500 i 2015. Av dette blei 500 000 inntektsført i 2014. For 2016 løyvde Ulvik herad 525 000. Av dette blei 62 500 inntektsført i 2015.

Vi inntektsførte til saman 3 028 500 i prosjekttilskot mot 3 028 500 året før:

- Kulturdepartementet: 61 000 til interaktiv utgåve av *Språkfakta 2015*
- Kulturdepartementet: 25 000 i gåveforsterkingsmidlar til Hauge-senteret
- Norsk kulturråd: 34 900 til forskings- og dokumentasjonsprosjektet «Museum som minnepolitiske aktørar»
- Møre og Romsdal fylkeskommune: 131 000 til Dei nynorske festspela
- Volda kommune: 75 000 til Dei nynorske festspela
- Ørsta kommune: 75 000 til Dei nynorske festspela

Kulturrådet løyvde i alt 200 000 i 2015 til forskings- og dokumentasjonsprosjektet «Museum som minnepolitiske aktørar». Ubrukte midlar på 165 000 blei overførte til 2016.

18.6 Samarbeidspartnarar

Vi hadde i 2015 gode og langsiktige sponsoravtarar med tre samarbeidspartnarar: Det norske oljeselskap, Sunnmørsposten og Sparebank1 Søre Sunnmøre. Rekneskapsførte inntekter frå desse avtalane utgjorde 346 000, mot 392 000 året før.

Vi hadde også eit givande og innhaldsrikt samarbeid med Sparebankstiftinga Hardanger og Sparebanken Vest.

Alt i alt hadde vi 92 samarbeidspartnarar i 2015, mot 103 året før. Også desse var med:

Amfi Ørsta, Bertel O. Steen Volda, Bibliotekalliansen Hardangerbiblioteka, Bil & Gummiservice, Bokmagasinet i Klassekampen, Brakanes barne- og ungdomsskule, Brakanes hotell og kurs- og konferansesenter, Den grønne kafé, Det Norske Samlaget, Drøs bakeri og kafé, Fjord 1 Buss Møre, Forlaget Skald, Forskingsdagane, Forskingssenter for skriftkultur, Frivilligsentralen i Volda, Fru Svendsen kunst- og kulturkafé, Furene AS, Hardanger og Voss Museum, Hardanger åtgau, Helgeland museum, Hordaland fylkeskommune, Hotell Ivar Aasen, Hovdebygda soge- og velferdslag, Høgskolen i Hedmark, Høgskulen i Volda, Jazzklubben Volda Ørsta, Kolon forlag, Kontaktpunktet, Lydkjelleren, Mangschou forlag, Møre folkehøgskule, Møreforskning, Møre og Romsdal fylkesbibliotek, Møre og Romsdal fylkeskommune, Nettbuss, Norsk Botanisk Forening, Norsk Forfattersentrum, Norsk kulturråd, NRK Nynorsk mediesenter, Nynorsksenteret, Nyttevekstforeningen i Ålesund, Olav H. Hauge-stiftinga, Ole Ringdal as, Petter Dass-museet, Rogaland fylkeskommune, Selja forlag, Sjustjerna, Slowfood Hardanger, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Sogn og Fjordane Teater, Sparebank1 Søre Sunnmøre, Spinneriet kjøpesenter, Studenthuset Rokken, Sula bibliotek, Sunnmøre kultur næringshage, Sunnmørsposten, Teaterfestivalen i Ålesund, Terra Madre, Tine Meierier Ørsta, Torgdagen i Ulvik, Ulvik barnehage, Ulvik herad, Ulvik næringslag, Ulvik pensjonistlag, Ulvik Sogelag, Ulvik Turlag, Universitetet i Bergen, Venelaget Olav H. Hauge, Vinje kommune, Volda Bil, Volda handelsforeining, Volda husflidslag, Volda kommune, Volda læringssenter, Volda og Ørsta kyrkjeakademi, Volda omsorgssenter, Volda sokneråd, Volda vidaregåande skule, Westre bakeri, Ørsta Bil, Ørsta folkebibliotek, Ørsta frivilligsentral, Ørsta husflidslag,

Ørsta kommune, Ørsta Mållag, Ørsta næringskontor, Ørsta sokneråd, Ørsta sykkelklubb, Ålesund bibliotek.

Nynorsk kultursentrum takkar alle!

19 Retning 2018

Nynorsk kultursentrum førte vidare det omfattande kulturpolitiske arbeidet sitt i 2015. Med grunnlag i *Visjon og strategi 2016–2019* heldt vi fast ved posisjonen vår som ein sjølvstendig kulturinstitusjon.

Å bli kåra til *Årets museum 2015* gav ein sjanse til å ta nye steg i posisjonering og strategisk arbeid. Prisen var ein inspirasjon for råd, syre og tilsette, den gav oss ei visse om korleis fagmiljøet ser på arbeidet vårt, og prisen gir legitimitet til vidare satsingar.

Mykje av vår forståing av den norske språk- og kultursituasjonen låg til grunn for den språkmeldinga frå regjeringa Stoltenberg som eit breitt fleirtal i Stortinget slutta seg til våren 2009. Gjennom årstalan 2001–2012, høyringsfråsegner, og språkleg, litterær og språkpolitisk dokumentasjon har vi arbeidd målretta for å fremje dialog med mange land og kulturar, følgje opp språkmeldinga, styrkje bruken av nynorsk for born, auke bruken av nynorsk i digitale medium, fornye opplæringspolitikken for nynorsk og forme ein ny og moderne argumentasjon for nynorsk.

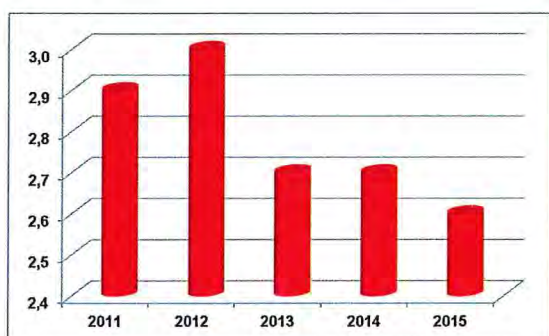
I 2015 heldt vi fast ved tanken om at Språkåret 2013 skulle vere året som aldri sluttar. Vi utvikla vidare den språkfaglege tenkinga som prega Språkåret, og i åra som kjem, går vi også djupare inn i litteraturfaglege spørsmål.

Som leiar for Nynorsk Forum har vi sidan 2000 dokumentert utviklinga i løyvingar til nasjonale og regionale kulturinstitusjonar over statsbudsjettet. Desse løyvingane frå ulike departement summerer vi og reknar ut i prosent av den samla løyvinga frå Kulturdepartementet. Dette resulterer i ein nynorskindeks. I dei åra vi har dokumentert,

var denne aldri lågare enn i 2015 – 2,6 prosent mot 2,7 prosent året før (figur 18).

Skal nynorskindeksen bli betre, må det utviklast nye og større nynorskprosjekt. Styret i Nynorsk kultursentrum inviterte difor leiinga i utvalde nynorskinstitusjonar til strategisk framtidsdrøfting på styreseminaret i juni 2015. Dette blir følgt opp med nye drøftingar i åra som kjem.

Figur 18. Nynorskindeksen 2011-2015
Prosent

Nynorsk kultursentrum er ein institusjon prega av engasjement. Det viser også at i det private engasjementet til dei tilsette. Ved kommune- og fylkestingvalet 2015 stilte sju av 17 tilsette til val på lister i Ulvik, Volda, Ørsta og Møre og Romsdal fylkeskommune. I 2011 stilte seks personar til val, i 2007 fire.

19.1 Strategisk utvikling og nye oppgåver

Både formelt med sine 24 stiftarar og gjennom ein brei praksis er Nynorsk kultursentrum *ein nasjonal institusjon*. Fagleg, økonomisk og praktisk er det krevjande å drive ein nasjonal institusjon utanfor hovudstaden. Så vel publikum som massemedium har lett for å oppfatte slike institusjonar som lokale, sjølv om ein nasjonal institusjon i Oslo kan ha eit like avgrensa nedslagsfelt.

Vi legg til grunn at *kulturelt mangfald* inkluderer det tradisjonelle norske kulturelle mangfaldet, og at bokmål og nynorsk er to norske språk.

Kvalitet i alle ledd skal vere kjennemerket for verksemd i regi av Nynorsk kultursentrum. Vi måler alltid verdien av publikums-tilbodet i meir enn gjestetel, og vekst kan

dreie seg om noko anna enn fleire kroner eller fleire gjester.

Nye tiltak vi går inn i, skal *styrkje det vi alt gjer* og ikkje svekkje noko av dette. Alt no ser vi at Aasen-tunet og Hauge-senteret styrkjer kvarandre, likeins Dei nynorske festspela og Ulvik poesifestival.

Rådet har streka under at vidare utbygging i *Aasen-tunet* bør vere ei av dei nynorske hovudsakene det komande tiåret. Aasen-tunet er generelt i god stand. Etter spurnaden og aktiviteten er alt mykje større enn det ein rekna med då institusjonen blei planlagd. Presset er difor stort i mange ledd. Alt dette gjer det nødvendig å avklare ei rekke spørsmål i åra frametter:

- Ny, eigen bygning som gir oss meir plass
- Noko meir utbetring av Gamlevegen
- Garasje og reiskapshus

Vedlikehald av natur- og kulturlandskapet er ei kontinuerleg oppgåve. Styret vedtok i juni 2014 ein første framdriftsplan for arbeidet. Arbeidet held fram i 2016.

Hauge-senteret nådde alle prioriterte mål for drifta i det første fulle driftsåret 2015. Vi er avhengige av eit vidare godt samarbeid med Ulvik herad, styrkt innsats frå Hordaland fylkeskommune og tillitsfullt samarbeid med lokale miljø for å utvikle senteret vidare.

Nynorsk kultursentrum er ein av få kulturinstitusjonar som også driv festivalar. Etablerte støtteordningar for festivalar tek ikkje omsyn til dette, og vi held fram arbeidet for å få endra desse. *Dei nynorske festspela* og *Ulvik poesifestival* skal bli verande ulike i programprofil, men drivast mest mogleg likt.

Involvering i interne prosessar har vore grunnlaget for arbeidet med både daglege oppgåver og større prosjekt. Med driftsavdelingar fleire stader i landet blei dette systemet utvida frå 2011. Frå 2015 har vi tre fellesgrupper i tillegg til leiargruppa: programgruppe, nettredaksjon og salsgruppe.

Nynorsk kultursentrum ønskjer å *bli ein større organisasjon*, men etablerte tiltak må ha passert sine milepålar før nye større tiltak

blir ein del av porteføljen. Det er strategisk bra for oss å få fotteste fleire stader i landet. Vi er no organiserte slik at det etter måten er lett å integrere nye einingar i drifta. Dette føreset:

- Sikker grunnfinansiering av nye drifts-avdelingar frå stat, fylkeskommunar og kommunar
- Ein eigenkapital på minst 4 millionar kroner innan utgangen av 2017
- Større kapasitet i Administrasjonen for å handtere dei mange fellesfunksjonane godt nok
- Vidareutvikling av dei systema vi har etablert for erfaringsutveksling og kunnskapsutvikling mellom avdelingane

Arbeidet med å realisere intensjonsavtalen om *Vinje-senteret* for diktning og journalistikk heldt fram i 2015 og går over i ein ny fase når prosjektplanen ligg føre vinteren 2016.

Kommunane Vågå, Lom og Skjåk godkjende i 2015 intensjonsavtale med Nynorsk kultursentrum om å lage *Diktarhuset* i Lom. Kommunane løyvde også 350 000 til eit utviklingsprosjekt. Dette må fullfinansierast før arbeidet kan setjast i gang

Begge desse tiltaka blir planlagde som nye driftsavdelingar i Nynorsk kultursentrum. I alle samanhengar går Vinje-senteret føre frå vår side.

Som andre museum utviklar vi *forskning og dokumentasjon*, og vi driv kunnskapsbasert formidling. Vi legg som før vår eigen definisjon av slik verksemd til grunn:

«Dokumentasjon kan forståast som systematisk og kjeldekritisk bearbeiding av informasjon frå eigne samlingar eller innanfor dei emna ein abm-institusjon konsentrerer seg om. Denne bearbeidinga kan omfatte omtale, fagleg beskriving og analyse».

Dokumentasjon omfattar dermed også systematisk arbeid med immaterielle data, til dømes statistikk eller analysar. I eit slikt perspektiv blir skiljet mellom dokumentasjon og forskning lite skarpt. Eit museum som arbeider med dokumentasjon vil bruke forskarens metodar, men presenterer sjeldan

materialet sitt i forskarens sjangrar, som avhandlingar eller vitenskaplege artiklar.

Det vi dokumenterer, skal helst kunne brukast til noko, anten av oss sjølve eller av utanforståande. Nynorsk kultursentrum har over tid utvikla mykje kunnskap som ikkje var der frå før. Denne har vi brukt til å opne nye inngangar som aktør og skape nye forteljingar som formidlar.

Nynorsk kultursentrum er blitt ein svært utoverretta organisasjon. Dei neste åra må vi prioritere *samlingsforvaltning*. Relativt meir arbeidstid vil gå med til interne oppgåver som registrering, katalogisering og konservering. Frå og med 2015 har vi ei liste over forfattarar som skal prioriterast ved innkjøp av førsteutgåver.

Immateriell kulturarv er frå og med 2015 ein meir integrert del av arbeidet vårt enn før. Det blei raskt tydeleg at vi sjølve må arbeide for å fremje språklege perspektiv i arbeidet med denne kulturarven både i Norges Museumsforbund og i andre samanhengar..

I *det kulturfaglege arbeidet* vil vi i større grad enn før kombinere det språk- og litteraturfaglege med resultatretta tilbod og tenester til prioriterte målgrupper.

Ein vesentleg større del av gjestene våre er *born og unge* enn hos museum flest. Den kunnskapen og dei erfaringane dette har gitt oss, vil vi utvikle vidare. Både for Aasen-tunet og Hauge-senteret blir Den kulturelle sulesekken ei hovudscene i åra som kjem.

Aasen-tunet har dessutan snart ti års røynsle med figuren Lurivar, som er språkleg nysgjerrig og stolt av språket sitt, og ein døropnar til nynorsk litteratur og undring over språk. Dette er ein av få ikkje-kommerielle barnefigurar i Noreg. Vi kombinerer nokre få lisensprodukt med læring og aktivisering, og desse varene marknadsfører vi ikkje på Tunkatten.no. Innanfor rimelege grenser gjer vi møta med tunkatten til ei kjøpefri sone.

For Hauge-senteret blir barnelyrikk og barnesong prioriterte arbeidsområde overfor den same målgruppa.

Vi arbeider heile tida med å *auke marknadsinntektene våre*. For kvar krone vi får

ekstra i offentlege tilskot, skal vi skaffe ei krone sjølv. Dei tre viktigaste verkemidla er kafeen i Aasen-tunet og dei to museums-butikkane.

Nynorsk kultursentrum prioriterte *digitale tenester* tidlegare enn mange museum og er no kanskje det einaste museet i Noreg med fleire nettstader enn bygningar. På nettstadene legg vi vekt på å publisere både nytt, opphavsverna materiale og stoff som har falle i det fri – i 2016 vil det seie tekstar av forfattarar som døyddde før utgangen av 1945.

Nettportalen Digitaltmuseum.no har gitt oss meir kontakt med publikum, som også lett kan gi oss eventuell tilleggsinformasjon om gjenstandane vi presenterer der.

19.2 Utvikling av samarbeid og nettverk

Nynorsk kultursentrum har leidd arbeidet i *Nynorsk Forum* sidan 2000 og held fram i denne rolla. Nynorsk skriftkultur har mange handlekraftige miljø og mange institusjonar, som alltid manglar pengar til å realisere dei beste ideane. Nynorskinstitusjonar samarbeider betre enn nokon gong og prøver å utnytte den nynorske marknadsmakta som finst. Også i framtida vil likevel nynorsk skriftkultur vere avhengig av målretta, offentleg støtte og favorisering.

Nyvinningane til fordel for nynorskbrukarane og nynorsk skriftkultur generelt er nesten alltid resultatet av samordna og målretta innsats frå mange hald. Vi legg vekt på samarbeid og samordning med både den organiserte målrørsla og sentrale nynorsk-institusjonar om oppgåver som kan gi resultat.

Det siste tiåret har det kome til mange nye institusjonar, både i norsk kulturliv generelt og i nynorskmiljøet. Dette set jamleg evna til samarbeid på prøve. Vi tek svært gjerne del i prosjekt som samsvarar med forretningsideen vår. Der vi er med, ønskjer vi å vere aktive, ikkje eit namn til utlån.

Internasjonalt følgjer vi opp den kontakten med *Summer Institute of Linguistics* i Dallas, USA, som vi etablerte i 2011. Dette er

største språksenteret i verda, og samarbeidet vil vise att over fleire år.

I 2016 etablerer vi formelt *International network of language museums*. Grunnlaget er dokumentasjonen *Museums of languages and written culture* med informasjon om mellom anna 59 språkmuseum i 31 land. Den internasjonale samarbeidsflata blir også utvida gjennom Litteraturnettverket, ICLM og ICOM.

Vinje-fondet er eit lite, men målretta tiltak som kjem i tillegg til dei store støtteordningane. Med midlar frå Vinje-fondet kan jamt fleire medieverksemdar vere med og auke bruken av nynorsk.

Utanom Vinje-fondet utøver vi ikkje forvaltningsansvar for det offentlege på arbeidsfelta våre. Tvert om øver vi press mot dei som har det ansvaret. Samstundes stiller vi gjerne kompetansen vår til rådvelde for arbeid og tiltak som kan gjere det lettare å vere nynorskbrukar.

19.3 Språk- og litteraturpolitisk aktør

Vi spelar ei sjølvstendig og kritisk rolle overfor styresmaktene. I dette ligg at vi er ein aktør i den norske offentlegheita både nasjonalt, regionalt og lokalt. Kritisk og konstruktivt er vi med og styrkjer den nynorske skriftkulturens plass i det norske samfunnet.

Sidan 2004 var det uttrykt politikk frå eit breitt fleirtal i Stortinget at nynorsk skriftkultur skulle styrkjast systematisk fram mot 200-årsjubileet for Ivar Aasen i 2013. Det såg vi nok lite til i praksis.

Nynorsk kultursentrum har forplikta seg til å forvalte det ansvaret det er å få ført vidare prosjekt frå Språkåret i regi av ulike institusjonar og organisasjonar. Dette inneber at vi i tida framover arbeider både med nynorsk skriftkultur og andre delar av det norske språklege mangfaldet.

Kulturdepartementet sette i 2014 i gang eit arbeid som truleg vil munne ut i framlegg til *språklov*. Intensjonen er at den nye lova skal erstatte mellom anna lov om målbruk i offentleg teneste. Styret sende i februar 2015 innspel til dette arbeidet, og vi vil

følgje opp dette fram til saka vonleg er avslutta med godt resultat.

Nynorsk kultursentrum har følgd nøye med på prosessane om *samanslåing av kommunar*.

Styret har ikkje drøfta eller teke stilling til dei overordna spørsmåla i denne saka, men det har vore peikt på at blir det samanslåingar, trengst det sterke og store nynorsk-kommunar også i dei områda der nynorsk-brukarane er i fleirtal.

Med driftsavdelingar fleire stader i landet har saka også med kommunane som vertskap å gjere. Dei ordningane og avtalane som er etablerte for samarbeid og støtte, må eventuelle nye storkommunar overta utan negative endringar. Ulvik herad har i så måte gjort det klart at vidare satsing på Hauge-senteret og Ulvik poesifestival er eit sentralt element i deira portefølje.

Aasen-tunet er eit av fleire fellesprosjekt mellom Ørsta og Volda kommunar, og innbyggjarane tek stilling til ei eventuell samanslåing i folkerøysting i mai 2016. Kommunane Ulvik, Eidfjord og Granvin var på veg mot ein intensjonsavtale, og i Ulvik låg det an til folkerøysting i april. Heller ikkje i Vest-Telemark var posisjonane avklara ved årsskiftet, men mykje låg til rette for at Vinje kommune held fram som eigen kommune. Sulle dei tre kommunane i Hardanger gå saman og seinare fusjonere med Ullensvang, ville Hauge-senteret og Vinje-senteret bli kommunale naboar.

Dei siste åra har vi arbeidd sporadisk med prosjektet *Den norske røynsla* om det å kunne løyse kulturelle konflikter utan vald. I 2015 følgde vi opp dette med ei prøvande drøfting av emnet «museum i den nye folkevandringstida».

Med Hauge-senteret i full drift blir *rammevilkåra for lyrikk* i Noreg eit nytt arbeidsfelt for oss. Dette gjeld både skriftleg poesi, songlyrikk og brukslyrikk.

De nynorske skriftkulturen er 150 år gammal og byggjer på ein tusenårslang skrifttradisjon. Eit mindretal av all verdas språk kan vise til noko liknande. Å forstå denne tradi-

sjonen, og vere med og utvikle denne skriftkulturen vidare, er den lange oppgåva for oss.

Eit handfast tiltak er å vere med og leggje grunnlaget for ei *nynorsk litteraturhistorie* som dekkjer skjønnlitteratur og sakprosa, nynorsk og dialekt. Vi tok første gongen til orde for eit slikt prosjekt i årstale nr. 9 i 2009. Dokumentasjonen i *Språkfakta* er saman med den nynorske pressehistoria og omfattande bibliografiske studiar noko av kunnskapsgrunnlaget. Det Norske Samlaget gjorde i 2015 avtale med ein forfattar om å skrive dette verket, som skal liggje føre til 150-årsjubileet i 2018.

Arbeidet held fram i retning av 2018 som rommar både 200-årsjubileet for A.O. Vinje og 150-årsjubileet for Det Norske Samlaget. Retning og prioriteringar følgjer av *Visjon og strategi* og av hundreårserklæringa frå 2013.

19.4 Nynorskpolitikk for det 21. hundreåret

Til 200-årsdagen for Ivar Aasen 5.8.2013 la Noregs Mållag og Nynorsk kultursentrum fram erklæringa «Nynorskpolitikk for det 21. hundreåret». Saman med strategiplanen er denne erklæringa eit grunndokument for det politiske arbeidet vårt.

Frå denne erklæringa har vi forma ti bodord for nynorsk i det 21. hundreåret:

1 Hald oppe Noreg som ein stat med to jamstilte norske språk.

2 Bruk konsekvent prinsippet nynorsk om at nynorsk alltid skal reknast med og vurderast der språk blir tematisert eller brukt.

3 Driv språkvern i praksis gjennom ei ny og utvida språkløve.

4 Gi born og unge meir nærkontakt med nynorsk.

5 Gjer nynorsk til eit språk også for innvandrarar.

6 Utvid den lokale offentlege språkpolitikken.

7 Hald oppe skulen som arena for språkleg jamstilling.

8 Bruk nynorsk i tenking og forskning.

9 Gjer digitale tenester på nynorsk sjølv-sagde.

10 Meir nynorsk i fritidsindustri, under-haldning og idrett.

To perspektiv blir overordna i arbeidet.

Vi vil dele *den norske røynsla* med andre.

Nordmenn er meir interesserte i språkspørsmål enn dei fleste. Gjennom språkstrid og andre motsetnader utvikla nordmenn på 1900-talet ein tradisjon for å dempe eller løyse kulturelle konflikhtar utan bruk av vald. Denne norske røynsla er verdifull i dagens internasjonale samfunn og noko vi ønskjer å formidle til andre samfunn og statar.

Vi vil dokumentere og drøfte *kvifor mange nynorskbrukarar blir verande nynorskbrukarar*. I årstale nr. 4 i 2004 la vi fram den første systematiske dokumentasjonen av det vi kalla den språklege lekkasjen og som elles gjerne blir drøfta som språkskifte. Denne sida av saka er etter kvart ganse godt kartlagd. Derimot har knapt nokon studert dei mekanismane og faktorane som gjer at mange nynorskbrukarar faktisk blir verande nynorskbrukarar. Denne kunnskapen er nødvendig for at ein heilskapleg språkpolitikk for nynorsk skriftkultur skal kunne verke.

(Framhald neste år)

Statistikk 2000-2015

	2000-2010	2011	2012	2013	2014	2015	I alt
ARSVERK	133,5	15,9	16,5	20,5	20,1	17,6	224,1
Fast tilsette	104,4	11,0	11,9	13,5	16,1	14,1	171,0
Engasjement	25,6	4,5	4,2	6,3	3,6	3,1	47,3
Arbeidstiltak	2,3	0,2	0,2	0,5	0	0,1	3,3
Frivillige	1,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,2	2,4
GJENSTANDAR	109 848	56 535	57 044	57459	7081	7 081	64 540
Tilfredsstillande registrert	32338	17 109	17 654	18 372	7 002	7 002	25 374
FORMIDLING	337	56	38	95	35	35	596
Bøker og småskrifter	16	1	2	5	4	4	32
Artiklar	184	11	9	16	4	4	228
Talar og foredrag	137	44	27	74	27	27	336
0	0						
GJESTER OG BRUKARAR	2 760 978	269 300	334 275	217 567	162 956	234 433	3 979 509
Vanlege gjester	201 701	19 206	21 854	30 743	29 679	24 102	327 285
Vår	52 230	4 988	4 806	9 815	5 071	7 667	84 577
Sommar	34 937	1 902	2 540	5 128	3 243	4 918	52 668
Haut	51 085	5 935	9 340	9 852	11 394	6 618	94 224
Dei nynorske festspela	63 449	6 381	5 168	5 948	6 081	4 899	91 926
Ulvik poesifestioval	0				3890	0	3 890
Nettstadbrukarar	2 559 277	250 094	312 421	186 824	133 277	210 331	3 652 224
Vår	1 125 746	105 213	138 598	101 427	50 971	88 149	1 610 104
Sommar	565 634	46 803	55 624	34 298	25 641	41 977	769 977
Haut	867 897	98 078	118 199	51 099	56 528	80 205	1 272 006
Gjester etter tilbod							
Utstillingar	58 107	3 902	3 792	5 902	6 471	8 630	86 804
Kulturprogram i eigen regi	39 166	3 044	2 601	5 918	2 820	2 891	56 440
Festivalar	63 305	6 366	5 168	5 948	9 971	4 899	95 657
Elevprogram turnear	13 297	2 966	7 613	9 526	8 422	4 797	46 621
Utleige	27 826	2 928	2 680	3 449	1 995	2 885	41 763
Gjester etter alder							
Barn og unge	48 182	5 605	9 963	12 779	11 159	11 159	98 847
Vaksne	153 519	13 601	11 891	17 964	18 520	18 520	234 015
Tilastellingar	2513	300	408	554	510	301	4 586
Kulturprogram i eigen regi	630	33	48	109	55	75	950
Festivalar	542	53	48	47	76	42	808
Utlån tematutstillingar	130	9	6	16	6	3	170
Elevprogram turnear	474	119	214	265	274	181	1 527
Utleige	740	86	92	117	99	87	1 221
UTØVARAR	7 559	598	495	723	698	361	10 434
Kulturprogram	4 769	418	350	546	443	194	6 720
Festivalar	2 790	180	145	177	255	167	3 714

Fagleg representasjon 2015

Styremøte i Ulvik Næringslag 6.1.: Geir S. Netland

Møte i referansegruppa for Leseland i Det Norske Samlaget i Oslo 7.1.: Gaute Øvereng

Møte med Hordaland fylkeskommune, avd. kulturminnevern og museum 9.1.: Geir S. Netland

Prosjektmøte Friluftsåret 2015 med Ulvik Turlag, Ulvik Sogelag og Ulvik turistkontor 19.1.: Geir S. Netland, Guro Ljone

Telefonmøte i ordbokgruppa 22.1.: Ottar Grepstad

Møte med styret i Venelaget Olav H. Hauge i Ulvik 23.1.: Geir S. Netland

Møte om konserveringsressursar og kompetansebehov for musea i Bergen og Hordaland i Bergen 23.1.: Stein A. Hevrøy

Møte i arrangørnettverket for Hardanger, Åtgaum i Agatunet 23.1.: Guro Ljone

Møte i fagrådet ved Forskingssenter for skriftkultur i Volda 26.1.: Ottar Grepstad

Møte i Nettverk for nynorskforsking i Volda 27.1.: Ottar Grepstad

Styremøte i Ulvik næringslag 27.1.: Geir S. Netland

Møte med Ulvik herad v/ teknisk sjef om oppfølging husleigeavtale 29.1.: Geir S. Netland

Sponsormøte med Sunnmørsposten i Ålesund 2.3.: Gaute Øvereng, Laila Walseth Lid

Møte med Den grønne kafé om samarbeidsavtale 2015 3.2.: Geir S. Netland, Jorid Lekve Eide, Guro Ljone

Møte med Sogn og Fjordane fylkeskommune om samarbeidstiltak i Førde 5.2.: Ottar Grepstad

Møte om ein nynorsk leselyststrategi i Førde 6.2.: Gaute Øvereng

Møte i Nynorsk Forum i Oslo 11.2.: Ottar Grepstad

Møte med NFF om Allkunne i Oslo 11.1.: Ottar Grepstad

Ope møte og årsmøte i Haram mållag i Brattvåg 12.2.: Ottar Grepstad

Møte med næringsutviklar i Ulvik herad om gjestekunstnar 13.2.: Geir S. Netland, Guro Ljone

Møte om felles samlingsforvaltningsplan for musea i Hordaland i Bergen 13.2.: Stein A. Hevrøy

Telefonmøte i ordbokgruppa 17.2.: Ottar Grepstad

Branntilsyn Hauge-senteret med brannsjefen i Ulvik 23.2.: Geir S. Netland, Jorid Lekve Eide

Møte med skuleleiarar i Ulvik, Granvin og Eidfjord 24.2.: Geir S. Netland, Guro Ljone

Møte om cruiseskip 2015 i Ulvik turistinformasjon 3.3.: Geir S. Netland, Guro Ljone

Telefonmøte i ordbokgruppa 9.3.: Ottar Grepstad

Styremøte i Ulvik næringslag 11.3.: Geir S. Netland

Møte med direktør Sigurd Sandmo i Kode i Bergen 16.3.: Geir S. Netland

Møte med Ørsta Sykkelklubb om festspelarrangement i Aasen-tunet 12.3.: Gaute Øvereng, Kjetil Myklebust, Åshild Widerøe, Laila Walseth Lid

Fagdag for NRK Nynorsk mediesenter og Nynorsk avissenter i Aasen-tunet 16.3.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Anders Aanes, Laila W. Lid

Museumsleiarmøte Hordaland i Bergen 17.3.: Geir S. Netland

50-årsjubileet for Kulturrådet i Oslo 17.3.: Lodve Solholm, Ottar Grepstad

Møte med komitéleiar Svein Harberg i Oslo 17.3.: Lodve Solholm, Ottar Grepstad

Møte i den nasjonale komiteen for Vinje-jubileet 2018 i Oslo 18.3.: Ottar Grepstad

Møte om digital infrastruktur og utviklingsmidlar for musea i regi av Norsk kulturråd i Oslo 18.3.: Gaute Øvereng

Møte i Det Norske Samlaget om nynorsk litteraturhistorie i Oslo 19.3.: Ottar Grepstad

Møte med statsråd Thorhild Widvey i Oslo 19.3.: Lodve Solholm, Grete Riise, Ottar Grepstad

Arbeidsmøte om nynorsk digital skriftkultur i regi av Nynorsk Forum i Oslo 19.3.: Laila Walseth Lid

Samling i Litteraturnettverket på Asker museum 19.–20.3.: Geir S. Netland, Stein A. Hevrøy

Oppfølgingsmøte med handelsstanden i Ørsta på Amfi Ørsta 26.3.: Åshild Widerøe, Laila Walseth Lid

Avtalefesta evalueringsmøte med Ulvik herad om Ulvik poesifestival i Hauge-senteret 27.3.: Geir S. Netland

Styremøte i Ulvik næringslag 8.4.: Geir S. Netland

Telefonmøte i ordbokgruppa 8.4.: Ottar Grepstad

Kjeldeintervju til doktorgradsarbeid om språkpolitikk tre land ved Vuk Vukotic frå Estland i Oslo 8.4.: Ottar Grepstad

Reiselivskonferanse i Møre og Romsdal i Molde 9.–10.4.: Laila Walseth Lid

197-årsdagen for A.O. Vinje i Vinje 11.4.: Ottar Grepstad

Årsmøte i Destinasjon Ålesund & Sunnmøre i Ålesund 13.4.: Gaute Øvereng

Møte i referansegruppe for nettløysinga ASP hos Tussa i Ørsta 14.4.: Gaute Øvereng

Årsmøte og fagdag for Musea i Møre og Romsdal i Molde 15.4.: Gaute Øvereng

Møte med Brakanes hotell i Ulvik 16.4.: Geir S. Netland, Guro Ljone

Årsmøte i Olav H. Hauge stiftinga i Ulvik 17.4.: Ottar Grepstad, Geir S. Netland

Møte om Diktkammeret.no med Helge Torvund på Bryne 20.4.: Geir S. Netland

Ivar Aasen-kveld på Stord i regi av Det norske oljeselskap 20.4.: Ottar Grepstad

Prosjektmøte om immateriell kulturarv i regi av Norges Museumsforbund i Oslo 21.4.: Geir S. Netland

Møte med Spinneriet i Volda i Aasen-tunet 22.4.: Åshild Widerøe, Laila Walseth Lid

Seminar om motkulturens bygningar i regi av Riksantikvaren i Stavanger 23.4.: Ottar Grepstad

Telefonmøte i ordbokgruppa 24.4.: Ottar Grepstad

Møte med Volda Næringsforum og Volda frivilligsentral i Volda 24.4.: Åshild Widerøe, Laila Walseth Lid

Styremøte i Ulvik næringslag 28.4.: Geir S. Netland

Møte i referansegruppa for Leseland i Det Norske Samlaget i Oslo 28.4.: Gaute Øvereng

Møte med nettleverandøren Idium i Oslo 28.4.: Laila Walseth Lid og Gaute Øvereng

Rådsmøte i Norsk Barneblad i Oslo 28.4.: Laila Walseth Lid

Sponsormøte med Sparebank1 Søre Sunnmøre i Volda 6.5.: Gaute Øvereng, Laila Walseth Lid

Frukostforum i Volda i Aasen-tunet 7.5.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng

Samling i Virke reiselivsnettverk for museum i Oslo 11.–12.5.: Laila Walseth Lid

Møte med Brynzeel om arkivløysing i Aasen-tunet 12.5.: Anders Aanes og Gaute Øvereng

Telefonmøte i ordbokgruppa 13.5.: Ottar Grepstad

Orienteringsmøte med rådmann og ordfører i Ulvik herad 18.5.: Geir S. Netland

Møte om felles samlingsforvaltning for dei konsoliderte musea i Hordaland i Bergen 20.5.: Stein A. Hevrøy

Styremøte i Ulvik næringslag 27.5.: Geir S. Netland

Idémyldringsmøte med Torgeir Skorgen førsteamanuensis i tysk ved Universitetet i Bergen 29.5.: Stein A. Hevrøy

Vårsøg-helga i Surnadal 30.–31.5.: Ottar Grepstad

Møte med fagsjef Øivind Skjerve i Virke Kultur i Aasen-tunet 4.6.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Laila Walseth Lid

Styremøte i Musea i Møre og Romsdal i Molde 5.6.: Gaute Øvereng

Telefonmøte i ordbokgruppa 8.6.: Ottar Grepstad

Synfaring for Vinje-senteret i Vinje 16.6.: Ottar Grepstad

Styremøte i Ulvik næringslag 16.6.: Geir S. Netland

Møte i Nynorsk Forum i Ørsta 25.6.:
Ottar Grepstad

Møte med statssekretær Bjørgulv Vinje
Borgundvaag i Aasen-tunet 25.6.: Lodve
Solholm, Ottar Grepstad, Gaute Øvereng

Møte i Nynorsk barnelitteraturnettverk
under Dei nynorske festspela 26.6.: Siri Beate
Gjerde

Førde-konferansen under Førde
Internasjonale Folkemusikkfestival 2.7.:
Åshild Widerøe

Presentasjon av Hauge-senteret for
delegasjon frå Arbeiderpartiet i Ulvik 9.7.:
Geir S. Netland

NRK Sommarbåten i Ulvik 22.7.: Geir S.
Netland

Markering ved grava til A.O. Vinje på
Gran på Hadeland 30.7.: Ottar Grepstad

Møte og presentasjon av Hauge-senteret
for Hordaland fylkeskommune 31.7.: Geir S.
Netland og Stein A. Hevrøy

Møte med styreleiar og direktør i
Jugendstilsenteret i Aasen-tunet 11.8.: Ottar
Grepstad, Gaute Øvereng, Laila W. Lid

Møte med Torgeir Skorgen og Eirik
Vassenden om lyrikkseminar i Bergen 17.8.:
Stein A. Hevrøy

Opning av studieåret ved Høgskulen i
Volda 18.8.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng

Filosofiseminar på Hauge-senteret 21.–
22.8.: Stein A. Hevrøy

Diktardagen på Hardanger folkemuseum
på Utne 23.8.: Geir S. Netland, Stein A.
Hevrøy

Møte i styringsgruppa for Diktarhuset i
Lom i Geiranger 24.8.: Lodve Solholm, Ottar
Grepstad

Møte med Bokbasen i Oslo 25.8.: Ottar
Grepstad

Møte med Den norske Forleggerforening
i Oslo 26.8.: Ottar Grepstad

Fellesmøte for den nasjonale og regionale
jubileumskomiteen for Vinje-jubileet 2018 på
Rauland 27.8.: Ottar Grepstad

Litteraturdagane i Vinje 28.8.: Ottar
Grepstad

Møte med Høgskulen i Volda om
studentpraksis i Aasen-tunet 1.9. Liv Astrid
Langnes

Nordisk museumsmøte og Det nasjonale
museumsmøtet på Hamar 9.–11.9.: Lodve
Solholm, Ottar Grepstad, Geir S. Netland og
Gaute Øvereng

Årsmøte i Norsk ICOM på Hamar 10.9.:
Ottar Grepstad

Møte med Brakanes skule om utstillingar
10.9.: Per M.F. Sandsmark

Møte med Brakanes hotell- og
konferansesenter 10.9.: Per M.F. Sandsmark

Møte med Drøs kafé 11.9.: Per M.F.
Sandsmark

Seminar «Flatbrød og sirkus» i regi av
Kulturrådet i Oslo 14.–15.9: Liv Astrid
Langnes

Møte med Den grønne kafé 14.9.: Per M.F.
Sandsmark

Møte med Ateco om økonomisystem og
nettbutikk i Aasen-tunet 14.9.: Ottar
Grepstad, Gaute Øvereng Ingrid I. Opedal,
Stina Aasen Lødemel

Avtalemøte om husleigeavtale med Ulvik
herad 15.9.: Geir S. Netland

Frukostforum i Volda på Høgskulen i
Volda 16.9.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng

Møte om «Klart vi les!» i Aasen-tunet
16.9.: Liv Astrid Skåre Langnes og Siri Beate
Gjerde

Oslo barnebokfestival 17.–19.9.: Gaute
Øvereng

Arbeidsmøte om kultursekkprogrammet
«Snakk om språk» i Aasen-tunet 21.–22.9.:
Gaute Øvereng, Liv Astrid Skåre Langnes

Styremøte i Ulvik næringslag 22.9.: Geir
S. Netland

Seminar i samarbeid med
Forskingssenter for skriftkultur i Aasen-
tunet 28.9.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng,
Anders Aanes

Presentasjon i Volda kommunestyre i
Volda 1.10.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng,
Laila W. Lid

Møte i Kulturrådet for prosjektleiarar i
Oslo 11.10.: Ottar Grepstad

Samling nr. 1 i forskingsprosjektet
«Museum som minnepolitiske aktørar» i
Bergen 12.10.: Ottar Grepstad, Per M.F.
Sandsmark, Anders Aanes

Samling i Litteraturnettverket hos KODE i Bergen 13.–14.10.: Geir S. Netland, Anders Aanes, Per M.F. Sandsmark

«Klart vi les! Nynorsk barnebokturné» på Sykkylven bibliotek og Aure skule 14.10.:

Liv Astrid Skåre Langnes

Telefonmøte ordbokgruppa 14.10.: Ottar Grepstad

Møte i Nynorsk Forum i Oslo 15.10.: Ottar Grepstad

«Klart vi les! Barnelitterær formidlingsfest» i Ålesund bibliotek 15.10.: Åshild Widerøe, Siri Beate Gjerde, Ingrid Opedal, Liv Astrid Skåre Langnes

Møte om Jakob Sande-tunet i Dale 16.10.: Ottar Grepstad

Budsjetthøyering i familie- og kulturkomiteen i Stortinget 20.10.: Ottar Grepstad

Budsjetthøyering i kyrkje, utdannings- og forskingskomiteen i Stortinget 21.10.: Ottar Grepstad

Synfaring med Kulturdepartementet i Vinje 22.10.: Ottar Grepstad

Møte med Voss bibliotek om samarbeid 20.10.: Per M.F. Sandsmark

Møte med «Snakk om språk»-utøvarane på Voss 20.10.: Per M.F. Sandsmark

Nynorskkonferansen 2015 i regi av Nynorsksenteret i Bergen 21.–22.10.: Per M.F. Sandsmark, Siri Beate Gjerde

Samling i Musea i Møre og Romsdal i Ålesund 21.–22.10.: Liv Astrid Skråe Langnes

Styremøte i Ulvik næringslag 22.10.: Geir S. Netland

Møte med Voss ungdomsskule 28.10.: Per M.F. Sandsmark

Møte med utøvarar «Snakk om språk!» på Voss 28.10.: Liv Astrid Skåre Langnes og Per M.F. Sandsmark

Møte med studantar frå Høgskulen i Volda om studentpraksis 28.10.: Liv Astrid Skåre Langnes

Møte med Ulvik skule 29.10.: Per M.F. Sandsmark

Møte om Vinje-senteret med fylkeskulturavdelinga i Telemark fylkeskommune i Skien 29.10.: Ottar Grepstad

Møte om Vinje-senteret med fylkesordførar Sven Tore Løkshid og leiar Tone Berge Hansen i hovudutvalet for kultur i Telemark fylkeskommune i Skien 29.10.: Ottar Grepstad

Møte om Festspela 2016 med Ørsta næringskontor, Volda næringsforum og Kontaktpunktet Ørsta og Volda i Aasen-tunet 29.10.: Laila Walseth Lid, Åshild Widerøe

Styremøte i Olav H. Hauge stiftinga i Ulvik 31.10.: Geir S. Netland

Møte med Fritt Ord v/direktør Knut Olav Åmås i Oslo 2.11.: Ottar Grepstad

Kulturrådets årskonferanse i Harstad 4.–5.11.: Gaute Øvereng

Kurs i strategisk kommunikasjon i regi av Kommunikasjonsforeningen i Ålesund 4.11.: Laila Walseth Lid

Møte i Tysvær mållag i Aksdal 5.11.: Ottar Grepstad

Møte om Peter Hognestad-jubileet på Bryne 6.11.: Ottar Grepstad

Evaluerings av «Klart vi les!» i Aasen-tunet 6.11.: Liv Astrid Skåre Langnes og Siri Beate Gjerde

Lyrikkseminaret «Poetisk tenking og diktarrolla» i Hauge-senteret 9.–10.11.: Geir S. Netland, Stein A. Hevrøy, Per M.F. Sandsmark, Elisabeth Tveite

Møte med Arild Fjukstad om julehefte-utstilling 6.11.: Anders Aanes

Kurs i WebDewey i Molde 10.11.: Siri Beate Gjerde

Møte med Ulvik herad om samarbeid om «poesi og stadutvikling» 10.11.: Per M.F. Sandsmark

Møte i Virke reiselivsnettverk for museum i Oslo 10.–11.11.: Laila Walseth Lid

Presentasjon av Festspela 2016 for Ørsta handelsforeining og Amfi Ørsta på Hotell Ivar Aasen 12.11.: Laila Walseth Lid, Åshild Widerøe

Møte i Frukostforum i Volda i Aasen-tunet 12.11.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng

Fagdag for NRK Nynorsk mediesenter og Nynorsk avissenter i Aasen-tunet 16.11.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Laila W. Lid

Møte om Vinje-senteret med Landslaget for lokalaviser i Oslo 17.11.: Ottar Grepstad

Møte i interimstyret for Jon Fosse-arkivet i Oslo 17.11.: Ottar Grepstad

Møte med Destinasjon Ålesund og Sunnmøre om marknadsføringsspråk i Ålesund 17.11.: Laila W. Lid, Gaute Øvereng

Møte med Sunnmørsposten om sponsoravtale i Ålesund 17.11.: Laila W. Lid, Gaute Øvereng

Telefonmøte i ordbokgruppa 19.11.: Ottar Grepstad

Møte i seminarnettverket «Poetisk tenking» i Bergen 19.11.: Stein A. Hevrøy

Seminaret «Nynorske scener» i Aasen-tunet 19.–20.11.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Geir S. Netland, Liv Astrid S. Langnes, Laila W. Lid, Per M.F. Sandsmark, Åshild Widerøe, Anders Aanes

Møte om Vinje-senteret med Ottar M. Skare om bord i WF 182 24.11.: Ottar Grepstad

Møte med Tinde trykk i Aasen-tunet 24.11.: Laila Walseth Lid, Gaute Øvereng

Møte om Vinje-senteret med Vest-Telemarkrådet i Kviteseid 25.11.: Ottar Grepstad

Møte om Vinje-senteret med Vinje kommune i Åmot 25.11.: Ottar Grepstad

Møte om Vinje-senteret med styret i Litteraturdagane i Vinje i Åmot 25.11.: Ottar Grepstad

Møte om Vinje-senteret med rektorane i Vinje kommune i Åmot 26.11.: Ottar Grepstad

Møte om Vinje-senteret med Ragnvald Christenson på Edland 26.11.: Ottar Grepstad

Møte i ASP-forum med Tussa i Ålesund 26.11.: Gaute Øvereng

Møte om Vinje-senteret med Vinje kommune i Åmot 27.11.: Ottar Grepstad

Møte med Lopex om samarbeid med asylmottaket i Ulvik 30.11.: Per M.F. Sandsmark

Telefonmøte med Idium om eventuell overgang til Wordpress 30.11.: Laila Walseth Lid

Styremøte i Ulvik næringslag 1.12.: Geir S. Netland

Møte i juryen for Årets nynorskkommune i Oslo 1.12.: Ottar Grepstad

Representasjon ved 70-årsdagen til Terje Aarset i Aasen-tunet 5.12.: Ottar Grepstad

Avtalemøte Diktardagen 2016–2019 med Hardanger folkemuseum i Ulvik 7.12.: Stein A. Hevrøy, Geir S. Netland

Møte med Ulvik og Granvin folkebibliotek om samarbeid under Ulvik poesifestival 8.12.: Per M.F. Sandsmark, Geir S. Netland

Telefonmøte i ordbokgruppa 16.12.: Ottar Grepstad

Videomøte med utøvarar i skulesekk-produksjonen «Ein nordmann skal ikkje vera våpenlaus» 16.12.: Per M.F. Sandsmark

Møte med Ulvik herad om organisering av Den kulturelle spasserstokken i Ulvik 21.12.: Per M.F. Sandsmark

Møte med Drøs kafé om samarbeid og arrangement på kafeen, 21.12.: Per M.F. Sandsmark

Kulturprogram 2015

Billetter

Ivar Aasen-tunet

Tlf. 70 04 75 85 eller billett@asentunet.no

Olav H. Hauge-senteret

Tlf. 56 52 70 70 eller admin@haugesenteret.no

Halv pris til born der det ikkje er eigen
barnebillett

Vår januar-mai

FREDAG 2. JANUAR-SØNDAG 14. JUNI

Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Askerkretsen

Det intellektuelle kunstnarmiljøet rundt Arne
og Hulda Garborg

Reprise

TORSDAG 22. JANUAR

19.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Ope møte om mat og nord-sør-problematikk

Arrangør: Volda og Ørsta Bonde- og
småbrukarlag

Gratis

TORSDAG 29. JANUAR

19.00 Olav H. Hauge-senteret

Frå Asker til Eden

Foredrag ved Alfred Fidjestøl om Askerkretsen

Kr 150 / medlem i Ulvik Mållag 100

MÅNDAG 2.-TORSDAG 5. FEBRUAR

Festspela ut i skulane!

Alle 8. klassane i Volda og Ørsta kommunar
fekk besøk av festspeldiktar Gunnhild

Øyehaug

I samarbeid med Volda kommune og Ørsta
kommune

TORSDAG 5. FEBRUAR

20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Ingvild Lilletvedt Nordstoga

Ingvild Lilletvedt Nordstoga (song) og Helge
Lilletvedt (piano)

Kr 250 / student kr 150

FREDAG 6. FEBRUAR

11.00 Volda omsorgssenter

12.00 Volda omsorgssenter

På besøk med Ivar Aasen

Formidlaren i Ivar Aasen-tunet besøker
eldresenter og fortel om Ivar Aasen

I samarbeid med Sjustjerna

SØNDAG 8. FEBRUAR

15.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Draumar

Ei interaktiv framsyning med songar og
skodespelar Karina Opdal, Audun Humberstet
(perkusjon) og Roy Ole Førland (tangentar)

Bilete av John Cunningham

Høver for born 5–10 år

Kr 100 / familie 250

MÅNDAG 9. FEBRUAR

20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Ope møte om grøn mat

Gratis

Arrangør: Framtiden i våre hender Volda og
Ørsta

TORSDAG 12. FEBRUAR

14.00–17.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Nynorsk litteratur for vaksenopplæringa

Seminar

Påmelding

I samarbeid med Volda læringssenter og
Nynorsksenteret

LAURDAG 14. FEBRUAR

20.00 Drøs kafé og bakeri, Ulvik

Kjærleikens geometri

Odveig Klyve les frå *Kjærleikens geometri* til
musikk av Eva Pfitzenmaier

Kr 150

Arrangør: Olav H. Hauge-senteret

MÅNDAG 16. FEBRUAR

11.00 Folkestad sjukeheim, Volda

På besøk med Ivar Aasen

Formidlaren i Ivar Aasen-tunet besøker
eldresenter og fortel om Ivar Aasen

TYSDAG 17. FEBRUAR

11.00 Mork sjukeheim, Volda

På besøk med Ivar Aasen

Formidlaren i Ivar Aasen-tunet besøker
eldresenter og fortel om Ivar Aasen

SØNDAG 1. MARS

15.00– Kafeen, Ivar Aasen-tunet

Søndagsmiddag

18.00–19.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Edvard Hoem: Slåttekar i himmelen

Forfatteren les og fortel frå romanen frå 2014
Kr 100 / student 50

TYSDAG 3. MARS

20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Frå Asker til Eden. Om dei som endra Noreg

Foredrag ved Alfred Fidjestøl om Askerkretsen
Studentane ved Ivar Aasen-instituttet er
inviterte til kveldsmat og drøs i kafeen etterpå,
med påmelding
Kr 100 / student 50

ONSDAG 4. MARS

19.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Levande hav, kyst og vassdrag

Gratis

Arrangør: Naturvernforbundet i Volda og
Ørsta

SØNDAG 8. MARS

15.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Kor attraktivt er fylket vårt for kvinner?

Anne Marta Myklebust les frå *Undis Brekke* av
festspeldiktar Gunnhild Øyehaug

Marte Fanneløb Giskeødegård, Møreforskning,
innleier om rapporten *Kjønnsperspektiv på
rekruttering av innbyggjarar*

Fylkesvaraordførar Gunn Berit Gjerde, Marte
Fanneløb Giskeødegård og rektor May Kristin
Bolli ved Møre folkehøgskule i samtale med
journalist Maria Dyrhol Sandvik

I samarbeid med Møreforskning

Gratis

MÅNDAG 16. MARS

19.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Ope møte

Arrangør: Ørsta kyrkjeakademi

LAURDAG 21. MARS

18.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Tett på. Ein intim kabaret

Ei framsyning frå Sogn og Fjordane Teater
med Linda Øvrebø og Kyrre Eikås Ottersen
Kr 230 / student, honnør, gruppe 180 per
person

Arrangør: Sogn og Fjordane Teater

LAURDAG 21. MARS

20.00 Den grønne kafé, Ulvik

Verdas poesidag med lyrikk og vin

Dikt ved Erlend O. Nødtvedt til vinfølgje av
vinkjennaren Ove Svendsen

Utdrag frå *Trollsuiten* ved Erlend O. Nødtvedt
med Øyvind Hegg-Lunde (perkusjon) og
Erlend Apneseth (fele)

Kr 350 for vinsmaking og opplesing / kr 150 for
opplesing

Arrangør: Olav H. Hauge-senteret

TORSDAG 26. MARS

20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Egil Olsen

Konsert med lansering av albumet *ooo what
happened*

Egil Olsen (vokal, gitar og piano), Paal Solhaug
(gitar og bass), Erlend Slettevoll (tangentar)

Gjest: Stig Ulv

Egil Olsen i samtale med Gunnar Strøm

Kr 200 / student 150

MÅNDAG 30. MARS

13.00 Ivar Aasen-tunet

Påskejakt med Lurivar

Skodespelar Maria Halseth og medhjelpar

Anna Elise Vadset

Kr 50 / familie 150

Høver for born frå 5 år og oppover

TYSDAG 31. MARS

13.00 Ivar Aasen-tunet

Påskejakt med Lurivar

Skodespelar Maria Halseth og medhjelpar

Anna Elise Vadset

Kr 50 / familie 150

Høver for born frå 5 år og oppover

ONSDAG 1. APRIL

13.00 Ivar Aasen-tunet

Påskejakt med Lurivar

Skodespelar Maria Halseth og medhjelpar

Anna Elise Vadset

Kr 50 / familie 150

Høver for born frå 5 år og oppover

SØNDAG 19. APRIL

18.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Berg og bære – songar frå nord

Kr 150

Arrangør: faSong

TORSDAG 23. APRIL

19.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Tid for hage

Arrangør: Volda hagelag

Kr 100

LAURDAG 25. APRIL

19.00 Elvatun, Ulvik

Soga om Seselja

Eit portrett i tonar og ord

Ruth Lillegraven les frå *Urd* saman med

Rannveig Djønne (toradar, vokal) og Tuva

Syvertsen (fele, vokal)

Kr. 250

Arrangør: Olav H. Hauge-senteret

ONSDAG 29. APRIL

10.00 Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Programslepp Dei nynorske festspela 2015

Gratis

LAURDAG 11. APRIL

12.00–16.30 Vinjar, Vinje

Feiring av 197-årsfødedagen til A.O. Vinje

12.00 Velkomen med song

12.10 Bjørn Bø: Journalistiske historier

12.45 Matpause

13.45 Blomar ved bauta: ordførar Arne Vinje

legg blomar ved statuen av A.O. Vinje

14.00 Arne Vinje og Ottar Grepstad presenterer

ideen om Vinje-senteret

14.30 Idédugnad i grupper med ambulerande

servering av Ottar Grepstad

15.15 Samling i plenum med rapportar frå

gruppene

15.45 Ottar Grepstad: Arbeidet vidare

16.00 Dei første bileta frå filmen *Fuglane*

Regissør Anders T. Andersen presenterer og kommenterer

16.30 Takk med slutt song

Gratis

TYSDAG 14. APRIL

13.00–15.00 Ivar Aasen-tunet

Fagsamling Norsk Kulturhusnettverk

Velkomen ved programansvarleg Åshild

Widerøe

Om Ivar Aasen ved formidlar Liv Astrid Skåre

Langnes

Lunsj

Telemarkforsking, kulturhusa og kulturindeksen

Forskar Bård Kleppe, Telemarkforsking

ONSDAG 6. MAI

11.00 Olav H. Hauge-senteret

Barnekunstutstilling

Kunstverk bygd på *Når morgonfrosken syng* av

Per Olav Kaldestad, laga av born i

barnehagane i Ulvik og Granvin

Annlaug Børsheim (gitar, fele, vokal)

Gratis

LAURDAG 8. MAI

14.00 Olav H. Hauge-senteret

Tenk om eg var ein tanke

Familiekonsert bygd på *Når morgonfrosken syng*

av Per Olav Kaldestad med musikk av

Annlaug Børsheim

Annlaug Børsheim (gitar, fele, vokal) og Mari

Skeie Ljones (fele, vokal)

Kr. 150 / 50

FREDAG 22. MAI

20.00 Den grønne kafé, Ulvik

ReHarvest

Det legendariske albumet *Harvest* av Neil

Young gjendikta til nynorsk

Terje Hjartnes (bass), Hanne Li (tangentar,

vokal), Rolf Tore Djønne (gitar), Alis Lund-

Johansen (vokal), Lars Magnus Nordtveit

(perkusjon), Tor Hellesnes (vokal, gitar)

Kr 150

Arrangør: Olav H. Hauge-senteret

22.00 Den grønne kafé, Ulvik EKSTRA
ReHarvest

Det legendariske albumet *Harvest* av Neil Young gjendikta til nynorsk
Terje Hjartnes (bass), Hanne Li (tangentar, vokal), Rolf Tore Djørne (gitar), Alis Lund-Johansen (vokal), Lars Magnus Nordtveit (perkusjon), Tor Hellesnes (vokal, gitar)
Kr 150
Arrangør: Olav H. Hauge-senteret

Den kulturelle skulesekken

Oppdrag alfabet!

Barnehageprogram for tre-femåringane om språkleik, bokstavleik litteratur og song
Karoline Isaksen
Ivar Aasen-tunet

TYSDAG 3.–TORSDAG 5. FEBRUAR
6-åringane i barnehagane Barnas Vel, Krokedalen, Liadal, Dalane, Kvitveisen, Rystene, Mosmarka, Farkvamen, Sæbø og Hovdebygda i Ørsta kommune
I samarbeid med Ørsta Mållag og Ørsta kommune

MÅNDAG 23. MARS
10.00 Gneist barnehage, Hareid
Framsying for 6-åringane i barnehagane i Hareid
I samarbeid med Nynorsksenteret

LAURDAG 25. APRIL
12.00 Ålesund bibliotek, avdeling Spjelkavik
14.00 Ålesund bibliotek, avdeling Ålesund
I samarbeid med Ålesund bibliotek

TORSDAG 28. MAI
18.00 Sula bibliotek
Framsying for 6-åringane i barnehagane i Sula
I samarbeid med Sula bibliotek

Snakk om språk!

Eit program om språk og identitet for 8.–10. klasse

Ivar Aasen-tunet i samarbeid med Sogn og Fjordane fylkeskommune

Med Runar Gudnason og Aase Digernes

MÅNDAG 12.–TORSDAG 15. JANUAR
Elevar ved ungdomsskular i Jølster og Stryn

MÅNDAG 19. –FREDAG 23. JANUAR
Elevar ved ungdomsskular i Stryn

MÅNDAG 2.–FREDAG 6. FEBRUAR
Elevar ved ungdomsskular i Eid og Hornindal

MÅNDAG 23. – FREDAG 27. FEBRUAR
Elevar ved ungdomsskular i Vågsøy

MÅNDAG 13.–FREDAG 17. APRIL
Elevar ved ungdomsskular i Selje og Bremanger

MÅNDAG 20.–FREDAG 24. APRIL
Elevar ved ungdomsskular i Gloppen

Mine språk

Program for elevar i vidaregåande skule om haldning til språk
Fredrik Brimsø og Grim Moberg
Ivar Aasen-tunet i samarbeid med Rogaland fylkeskommune

MÅNDAG 12.–TYSDAG 13, TORSDAG 15. OG FREDAG 16. JANUAR
Elevar ved vidaregåande skular i Sandnes og Stavanger

MÅNDAG 19., ONSDAG 21. OG FREDAG 23. JANUAR
Elevar ved vidaregåande skular i Sandnes og Stavanger

Det ligg mellom linjene

Arkitekturprogram for 6.-klassane i Ivar Aasen-tunet
Marita Bett Jensen og formidlaren i Ivar Aasen-tunet

Ivar Aasen-tunet i samarbeid med Ørsta kommune og Volda kommune

TYSDAG 10. FEBRUAR
Vikemarka og Øyra skular

ONSDAG 11.FEBRUAR
Dalane, Åmås, Ulvestad og Sæbø skular

TORSDAG 12. FEBRUAR
Bratteberg og Vartdal skular

FREDAG 13. FEBRUAR
Hovden og Velle skular

ONSDAG 11.MARS
Øyra skule

Tenk om eg var ein tanke
Ei reise inn i diktverda

Program for elevar frå 3.–6. klasse
Annlaug Børsheim og Mari Skeie Ljones
Olav H. Hauge-senteret i samarbeid med
Hordaland fylkeskommune

MÅNDAG 26. JANUAR – FREDAG 30.
JANUAR
Elevar i Osterøy

MÅNDAG 9.–FREDAG 13. FEBRUAR
Elevar i Lindås

MÅNDAG 16.–FREDAG 20. FEBRUAR
Elevar i Lindås

Vandreutstillingar

Visingstider blir kunngjorde lokalt

2. JANUAR 2015–31. JANUAR 2015
Store forteljingar for små øyre
Høgskulen i Sogn og Fjordane, biblioteket
I samarbeid med Nynorsksenteret

1. FEBRUAR 2015–1. MARS 2015
Det usynlege språket. Omsetjing og gjendikting
Petter Dass-museet, Alstahaug

Songen om kysten. Kystlivet slik litteraturen skildrar det

20. JANUAR 2015–1. MARS 2015
Helgeland Museum, avdeling Træna
2. MARS 2015–1. JUNI 2015
Helgeland Museum, avdeling Nesna
2. JUNI 2015–15. AUGUST 2015
Helgeland Museum, avdeling Bindal

Sommar juni–august

SØNDAG 13. JUNI
13.00 Basisutstillinga, Hauge-senteret
Nye sting i gamal duk
Opning av temautstilling
Utstillinga står til og med 27. september
Gratis opningsdagen, elles inkludert i billett til basisutstillinga

TYSDAG 16. JUNI
18.00 Salen, Aasen-tunet
Trykk i kabinen
Framsyning med elevar frå dramagruppa
Arrangør: Ørsta kulturskule

LAURDAG 27. JUNI
19.00 Den grønne kafé, Ulvik
Mat i litteraturen
Romanforfattar og matskribent Erling Gjelsvik
fortel om mat i litteraturen frå romarane til
Tomas Espedal
I samarbeid med matfestivalen Terra Madre

ONSDAG 5. AUGUST
12.00–15.00 Ivar Aasen-tunet
Ivar Aasens 202. fødselsdag
12.00–15.00 Kafeen
Fødselsdagskake
12.00–12.45 Salen
**Cato Schiøtz: Å samle på nynorsk
skjønnlitteratur – en samlers gleder og sorger**
13.15–13.45 Basisutstillinga
**Spesialomvising ved dokumentasjonsleiar
Anders Aanes**
14.00–15.00 Frå Utescena
Villblometur og plantesamlarløype
Gratis

TYSDAG 18. AUGUST
11.00 Hauge-senteret

Olav H. Hauges 107. fødselsdag

09.00 Flagghelsing

11.00 Spesialomsyning i boksamlinga.

Gratis.

LAURDAG 22. AUGUST

15.00 Furuset, Ulvik

Stølsdag

Stølsdag med informasjon om stølar og stølsdrift, smaksprøver, aktivitetar og leikar.

En del av Friluftslivets år 2015

I samarbeid med Ulvik bygdekvinnelag, Ulvik

Turlag og Ulvik Sogelag

SØNDAG 23. AUGUST

14.30 Hardanger folkemuseum, Utne

Diktardagen

14.30 Utdeling av Diktartavla til Kjartan

Hatløy

Forfattaren les frå forfattarskapen sin

I samarbeid med Hardanger folkemuseum.

15.00

Konsert for prisvinnaren

Pianist Inger-Kristine Riber og Ekatarina

Kardakova

Kr 200

Haut september–desember

SØNDAG 6. SEPTEMBER

OPEN DAG I AASEN-TUNET

Nynorsk kultursentrum er nominert til

prisen Årets museum 2015

Alt gratis

12.00–17.00

Basisutstillinga

13.00, 14.00 og 16.00 Omvising om Ivar Aasen

13.30 Om reklamespråket

14.30 Forfattar på utstilling

15.00 Omvising om arkitekturen

Kims leik med Aasen-gjenstandar,

kodeknekking med premiar og Lurivars

bokstavjakt

Salen

Film om Ivar Aasen kvar time

Helsing frå Lurivar kvar halvtme

Presentasjon av verksemda mellom dei to

filmene

Høgetua

14.00 og 15.00 Lesestund med Hilde Myklebust

som les frå *Bjørkebokstavar*

Ordløype med premiar

Uteamfiet

13.00 Sopptur med turleiarane Rune Pettersen,

Christofer Bang og Kirsten Døvre Bang

15.00–16.30 Soppkontroll på utescena ved

soppkontrollør Stein Hagala,

Nyttevekstforeningen i Ålesund

Galleriet

Utstillinga «Tillit?» av festspelutstillar Astrid

Runde Saxegaard

Lydstien

«Nordmannen» lese av Anderz Eide

Kafeen

12.00–17.00 Gratis kaffi og vaflar

Haustmeny med trerettars middag

Butikken

12.00–17.00 Gode tilbod og tips om bokhausten

Alle som registrerer seg, er med i trekninga av

eit handlenett med varer frå butikken

OPEN DAG I HAUGE-SENTERET

Nynorsk kultursentrum er nominert til

prisen Årets museum 2015

Alt gratis

12.00–17.00

13.00 Filmvising *Ordmeisteren Olav H. Hauge*

14.00 Omvising i utstillinga

14.00 Filmvising *Olav H. Hauge: Den andre mannen*

15.00 Skriveverkstad for barnefamiliar i poesiverkstaden

15.00 Filmvising *Dropar av eit diktarliv*

16.00 Filmvising *Ordmeisteren Olav H. Hauge*

Loddtrekning med premiar frå butikken til

publikum. Diktkonkurranse med premiar i

kategori junior (under 15) og senior (15+).

LAURDAG 12. SEPTEMBER

19.00 Salen, Aasen-tunet

Berg og bære – songar frå nord

Konsert med koret faSong

Arrangør: faSong

LAURDAG 19. SEPTEMBER

08.00 Frå Ulvik

I Hauge sine fotefar frå Hallingskeid til Osa

Bakgrunn: Hauges artikkel «Fjella kring

Hallingskeid og Uppsete i eldre tid»

Faglege og kunstnarlege innslag undervegs

08.00 Transport frå Ulvik til Voss
09.15 Tog frå Voss til Hallingskeid
Retur-transport frå Osa til Ulvik
I samarbeid med Ulvik Turlag og Ulvik
Sogelag
Kr. 250 for transport (buss og tog)
Påmelding

SØNDAG 20. SEPTEMBER

18.00 Salen, Ivar Aasen-tunet
Mat for sjela. Operaen *Is-slottet* som film
Komponisten Magnar Åm innleier
Samtale med publikum: Kva plantar kunsten i
oss, og kva kan den planten ha å seie i våre
daglege liv?
I samarbeid med Forskingsdagane ved
Høgskulen i Volda
Gratis

MÅNDAG 21. SEPTEMBER

18.00 Salen, Ivar Aasen-tunet
Den gode turen
Foredrag ved stipendiat Helga Synnevåg
Løvoll
I samarbeid med Forskingsdagane ved
Høgskulen i Volda
Gratis

18.45 Oppmøte i Uteamfiet, Ivar Aasen-tunet
Måndagstur i Hovdeåsen
Turen tek til etter foredraget «Den gode turen»
I samarbeid med Forskingsdagane ved
Høgskulen i Volda
Gratis

19.30 Salen, Ivar Aasen-tunet
Mat og religion
Foredrag ved førsteamanuensis Bente Afset
Samling rundt eit enkelt måltid i kafeen etter
foredraget
I samarbeid med Volda og Ørsta
kyrkjeakademi og Forskingsdagane ved
Høgskulen i Volda
Påmelding til måltidet innan 17.9.
Gratis

SØNDAG 27. SEPTEMBER

13.00 og 15.00 Teaterfabrikken, Ålesund
Oppdrag alfabet!
Barneprogram om språkleik, bokstavleik
litteratur og song med Karoline Isaksen

I samarbeid med Teaterfestivalen i Ålesund

TYS DAG 29. SEPTEMBER

20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet
**«Det uvanlege har oppsøkt meg» Alfred
Hauge 100 år**
Foredrag av professor og Hauge-biograf Jan
Inge Sørbo
Volda Vokal med dirigent Magnar Åm
framfører songar med tekstar av Alfred Hauge
I samarbeid med Volda og Ørsta
kyrkjeakademi
Kr 100 / honnør 50

ONSDAG 30. SEPTEMBER

20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet
**Rettskriving i 2015: Gammalmannsfjas eller
teikn på nasjonal danning?**
Dosent Jan Olav Fretland om dei nye bøkene
Norske skrivereglar og *Norske skrivereglar*
Kr 100

FREDAG 2. OKTOBER

11.00 Hauge-senteret
Opning av «Me byrja med A og enda med Å»
Ny temautstilling med originalteikningane til
ABC av Olav H. Hauge og Bodil Cappelen
Opning av 5-åringane i Ulvik barnehage
Utstillinga står til 29.2.2016.
Gratis opningsdagen, seinare inkludert i billett
til basisutstillinga

LAURDAG 3. OKTOBER

14.00 Hauge-senteret
Omsyning i den nye tema utstillinga
I samarbeid med Torgdagen i Ulvik

LAURDAG 10. OKTOBER

21.00 Drøs
Patti Smith på nynorsk
Kari Harneshaug tolkar tekstar av Patti Smith
saman med gitarist Karl Gøsta Klaseie
Patti Smith-tekstar omsetta av Brit Bildøen,
Ragnar Hovland og Agnes Ravatn
Kr. 150

MÅNDAG 12. OKTOBER

09.00 Emblem skule, Ålesund
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Anne Marta V. Vadstein

I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

10.30 Emblem skule, Ålesund
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Anne Marta V. Vadstein
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

12.00 Emblem skule, Ålesund
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Anne Marta V. Vadstein
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

14.00 Spjelkavik folkebibliotek, Ålesund
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Anne Marta V. Vadstein
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

TYSDAG 13. OKTOBER
09.10 Giske bibliotek, Giske
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Liv Kristin Bjørlykke Øvereng
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

10.30 Giske bibliotek, Giske
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Liv Kristin Bjørlykke Øvereng
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

11.30 Giske bibliotek, Giske
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Liv Kristin Bjørlykke Øvereng
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

14.15 Valderøy barneskule, Giske
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Liv Kristin Bjørlykke Øvereng
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret

Gratis

ONSDAG 14. OKTOBER
09.00 Sykkylven bibliotek, Sykkylven
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Liv Astrid Skåre Langnes
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

10.30 Sykkylven bibliotek, Sykkylven
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Liv Astrid Skåre Langnes
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

12.00 Sykkylven bibliotek, Sykkylven
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Liv Astrid Skåre Langnes
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

14.00 Aure skule, Sykkylven
Klart vi les! Nynorsk barnebokturné
Kari Stai og Liv Astrid Skåre Langnes
I samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og Nynorsksenteret
Gratis

TORSDAG 15. OKTOBER
10.00–15.45 Ålesund bibliotek, Ålesund
Klart vi les! Barnelitterær formidlingsfest
Den nynorske barnelesaren ved Ragnfrid Trohaug
Nynorske barnebøker ved Liv Kristin Bjørlykke Øvereng og Anne Marta V. Vadstein
Korleis lese, fortelje og leike barnelitteratur? ved Hege Holmqvist
Små barn, store kvalitetskrav ved Petra Helgesen
Du seier vel ikkje nei til ei biletbok? ved Kari Stai
Verda er vid og vegane mange ved Liv Astrid Skåre Langnes
Kr 400

20.30 Salen, Ivar Aasen-tunet
Språkfakta 2015: alt vi no veit
I dag er heile verket publisert. Ottar Grepstad samanfattar alle tala iblanda snadder og snop

Eli Bjørhusdal, Morten Søberg og Ottar
Grepstad i samtale med Heidi Fagna om språk
i verda og Noreg
Gratis

SØNDAG 18. OKTOBER

13.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Eventyrleg familiedag

Leiken eventyrstund med skodespelar Rune
Sæter bygd over *Barnas store eventyrbok*, omsett
av Maria Parr

Verkstad og aktivitetar

Barnebokutstilling til inspirasjon

Høver for barn i alderen 3–7 år

Kr 50

LAURDAG 31. OKTOBER

19.00 Drøs

Forfattarmøte med Steinar Opstad

Steinar Opstad i samtale med Stein A. Hevrøy.

Opstad les frå *Kjærlighetstapene*

Kr. 150

ONSDAG 4. NOVEMBER

19.00–22.00 Ivar Aasen-tunet

FOLKEDRAKTER OG BRODERI

19.00 Salen

**Frå Versailles til Valdres. Ei drakthistorisk
reise**

Foredrag ved forfattar Magny Karlberg

20.00 Kafeen

Broderikafé

I samarbeid med Skald forlag, Volda

husflidslag og Ørsta husflidslag

Kafeen er open frå kl. 18.00

Kr 100 / medlemer Volda husflidslag og Ørsta
husflidslag 50

SØNDAG 8. NOVEMBER

14.00 Kafeen, Ivar Aasen-tunet

**Steikje te styr – bokpresentasjon ved Selja
forlag**

Dagleg leiar og forleggjar Torkjell Djupedal
presenterer boka *Steikje te styr – 14 forteljingar
om Sunnmøre* og andre titlar frå bokhausten til
Selja forlag

Harald Grytten (Ålesund), Kjetil Tandstad
(Sykkylven) og Øystein Orten (Hareid) les frå
boka

Gratis

MÅNDAG 9.–TYS DAG 10. NOVEMBER

Heradsstyresalen, Hauge-senteret

**Poetisk tenking og diktarrolla: tysk poesi og
Olav H. Hauge**

Måndag 9. november

10.45 Velkomen ved dagleg leiar Geir

Netland

Torgeir Skorgen og Stein A. Hevrøy
om bakgrunnen for seminaret

11.15 Ole Karlsen, Høgskolen i Hedmark:

Poetisk tenking: naturovringer i Kjartan

Hatløys dikting

12.15 Stein A. Hevrøy, Hauge-senteret: ««Eg
er berre ein gneiste av den store eld». O
åtskilnad og immanens hjå Olav H. Hauge og
Kjartan Hatløy

13.00 Lunsj Den grønne kafé

14.00 Hadle Oftedal Andersen, Universitetet
i Helsingfors: Byggja, bu, dikta: Olav H. Hauge
og Martin Heidegger

15.00 Erling Aadland, Universitetet i Bergen:
Poetisk tenkning, er det lytting?

16.00 Trude-Kristin Mjelde Aarvik,
Universitetet i Bergen: «Deres have er verden.
Ruiner er disse blomstrende barns mødre».

Om Novalis' hage- og blomstermetaforikk

17.00 Torgeir Skorgen, Universitetet i
Bergen: Glemselens poetikk: Hölderlins
indiske suvenir

18.00 Omvising i Hauge-senteret

20.00 Middag Drøs kafé og bakeri

Tysdag 10. november

09.00 Jørgen Sejersted, Universitetet i
Bergen: Hauges tider. Tidsoppfatning hos Olav
H. Hauge med Egil A. Wyllers verktøykasse

10.00 Ronny Spaans og Klaus Johan Myrvoll,
begge Universitetet i Oslo: Fornorsking og
tydingsforskuving i Olav H. Hauges
attdiktingar av tyske diktatarar

11.00 Lunsj Den grønne kafé

12.00 Tom Egil Hverven, Bokmagasinet i
Klassekampen: «Ein stad må ein jo vere.» Om
Jon Fosses diktning som forsøk på å finne en
plass i verden

13.00 Eirik Vassenden, Universitetet i
Bergen: Kristofer Uppdals ekspresjo-
nisme *revisited*

14.00 Felles diskusjon om vidare arbeid med
«poetisk tenking og diktarrolla»

15.00 Slutt

I samarbeid med Bokmagasinet i
Klassekampen, Høgskolen i Hedmark,
Universitetet i Bergen, Universitetet i
Helsingfors og Universitetet i Oslo
Kr 750 (honnør/student 250) + middag/lunsj

ONSDAG 11. NOVEMBER

19.00 Salen, Aasen-tunet

Elevkonsert

Elevar frå Ørsta kulturskule
Kr 50

Arrangør: Ørsta kulturskule

TORSDAG 19. NOVEMBER

20.00–24.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Boknatt med jazz

Programleiar Sindre Hovdenakk
Edvard Hoem: *Bror din på prærien* (Oktober)
Tormod Haugland: *Mørk materie* (Oktober)
Debutanten Solveig Mette Tjeltveit: *Songar for menneske og dyr* (Samlaget)
Karl Seglems akustiske kvartett: Karl Seglem (tenorsaksofon og bukkehorn), Andreas Ulvo (flygel), Sigurd Hole (kontrabass) og Jonas H. Sjøvaag (trommer)
I samarbeid med Jazzklubben Volda Ørsta
Kr 200 / medlemmer Jazzklubben Volda Ørsta
150 / student 100

TORSDAG 19.–FREDAG 20. NOVEMBER

Ivar Aasen-tunet

Nynorske scener

Seminar for festivalar, sogespel, museum, kulturhus og andre kulturarrangørar om formidling og bruk av nynorsk

Torsdag 19. november

17.30 Velkomst i kafeen

18.00 Middag

20.00 Boknatt med jazz

Fredag 20. november

09.00 Velkomen v/ Åshild Widerøe, programansvarleg Ivar Aasen-tunet

Presentasjon av deltakarane

09.10 Ottar Grepstad: Nynorsk-aktørane i norsk kulturliv

09.40 Musikk Karl Seglem: Verda rundt med nynorsk i ryggmargen

10.00 Seksjonsleiar Arne Vestbø:

Støtteordningar i Kulturrådet

10.30 Kaffi/te-pause

10.50 Martin Foldal, dagleg leiar Sunnmøre

kulturnæringshage: Eigenart og identitet i kulturnæringane

11.30 Teatersjef Terje Lyngstad, Sogn og Fjordane Teater: Med nynorsk på scena

12.00 Lunsj

13.00 Avdelingsleiar Guri Sørungård

Botheim: Norsk Forfattersentrum i formidlinga av nynorsk litteratur

13.20 Kommunikasjonsrådgivar Laila Walseth Lid: To festivalar. Ein kommunikasjonsplan

13.40 Samtale i plenum: Korleis utvikle det nynorske arrangementet? Ordstyrar: dagleg leiar Geir S. Netland

14.20 Formidlar Liv Astrid Skåre Langnes: Omvising i Aasen-tunet - hovudarenaen for Årets museum 2015

14.50 Dagleg leiar Gaute Øvereng: Vegen vidare og takk for no

15.00 Slutt

Med tilskot frå Språkåret 2013 ved Nynorsk kultursentrum

ONSDAG 25. NOVEMBER

19.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Odd Goksøyr & Red Roosters Blues Band

Lanseringskonsert for CD-en *Grådig engel, trulaus mann*

Arrangør: Odd Goksøyr

TORSDAG 26. NOVEMBER

13.00 Salen, Aasen-tunet

Idenor-forum: Korleis overleve i ein sviaktande marknad

Arrangør: Kreativt forum for Søre Sunnmøre

17.00 Hauge-senteret

Konsert med omvising

17.00 Omsyning i utstillinga

18.00 Konsert med Knut Hamre, Per

Sævalstveit Osa og Lars Helge Ljone med utgangspunkt i Hauge si dikting

I samarbeid med Ulvik herad og Ulvik pensjonistlag

Med støtte frå Ulvik herad v/Den kulturelle spaserstokken

Pensjonistar gratis / andre kr. 150

LAURDAG 28. NOVEMBER

12.00–17.00 Aasen-tunet

JULEBUTIKK I AASEN-TUNET

12.00 Salen

Den første skituren

Harald Thingnes presenterer og signerer boka
Den første skituren

Gratis

13.00 Basisutstillinga

Julehefteutstilling

Opning av julehefteutstilling og open
julebutikk

Arild Fjukstad og Jostein O. Mo stiller ut
julehefte frå sine private samlingar

Utstillinga er gratis denne dagen

14.00 Kafeen

Bokkafé i samarbeid med Ørsta mållag

Ingunn Røyset: *Aldri fred å få*

Joakim Hunnes: *Bøen*

Forfattarane les og signerer

Gratis

MÅNDAG 30. NOVEMBER

19.00 Kafeen, Ivar Aasen-tunet

Ope møte med Yvonne Wold

Arrangør: Ørsta SV

ONSDAG 2. DESEMBER

11.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Barnekunstutstilling

Opning av utstilling med inspirasjon frå boka
Jakob og Neikob og det tomme rommet av Kari Stai

Inviterte barnehagar

I samarbeid med Det Norske Samlaget

Gratis

FREDAG 4. DESEMBER

09.00–16.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Kurs i skatteinnkreving

Arrangør: Nordre Sunnmøre kemnerkontor

LAURDAG 5. DESEMBER

13.00 Hauge-senteret

**Førjolsføredrag: Olav H. Hauge, Evangeliet
og salmeboka**

Stein A. Hevrøy om kva Olav H. Hauge skreiv
og tenkte om Evangeliet

Dikta «Bøn» og «Alltid ventar eg å finna» er
med i *Norsk salmebok*

Inkludert i inngangsbilletten til utstillinga.

SØNDAG 6. DESEMBER

13.00–16.00 Ivar Aasen-tunet

FAMILIEDAG MED JULEVERKSTAD

13.00 Salen

Førjulsstund

Tenning av adventslys og julesongar til
tonefølgje av Steinar Høydal (piano)

Høgtlesing frå *Jakob og Neikob og det tomme
rommet* av Kari Stai

Barnekunstutstilling i Salen

14.00–16.00

Verkstad og barnekunstutstilling

I samarbeid med Det Norske Samlaget

Kr 50

SØNDAG 13. DESEMBER

13.00 Hauge-senteret

Familiedag med juleverkstad

13.00 Salen

Førjulsstund

Martine Grande les frå boka *Dagen opp ned*

14.00–16.00 Poesiverkstaden, basisutstillinga

Juleverkstad

15.00 Den grønne kafé

Julegraut

Kr 50 / familie 150

LAURDAG 19. DESEMBER

13.00 Hauge-senteret

**Førjulsomvising: ABC, kunstnarsamarbeid og
kunstnarpåverknad i forholdet mellom Olav**

H. Hauge og Bodil Cappelen

Formidlar Per Magnus F. Sandmark

Gratis

Den kulturelle skulesekken

Bli kjend med Ivar Aasen

Elevprogram om Ivar Aasen for 3. klasse

Guro Kristin Gjøsdaal Grønbech og formidlar

Marita Bett Aakre

I samarbeid med Ørsta og Volda kommunar

TYSDAG 15. SEPTEMBER

Ivar Aasen-tunet

Vikebygda skule, Volda kommune

Dalane, Åmås, Sæbø og Hovden skular i Ørsta
kommune

ONSDAG 16. SEPTEMBER

Ivar Aasen-tunet

Mork skule, Volda kommune

Vikemarka og Velle skular i Ørsta kommune

TORSDAG 17. SEPTEMBER

Ivar Aasen-tunet

Bratteberg, Øyra, Austefjord, Folkestad,
Ulvestad og Dalsfjord skular i Volda
kommune

Den kulturelle skulesekken

Oppdrag alfabet!

Barnehageprogram for tre-femåringane om
språkleik, bokstavleik litteratur og song

Karoline Isaksen

Ivar Aasen-tunet

MÅNDAG 24.–FREDAG 28. AUGUST

Born ved barnehagar og skular i Sunndal og
Neset

MÅNDAG 31. AUGUST–TYSDAG 1.
SEPTEMBER

Born ved skular og barnehagar i Neset og
Gjemnes

Snakk om språk!

Eit program om språk og identitet for 8.–10.
klasse

Runar Gudnason og Martin Årseth

Ivar Aasen-tunet i samarbeid med Sogn og
Fjordane fylkeskommune

MÅNDAG 2.–ONSDAG 4. NOVEMBER

Elevar ved ungdomsskular i Førde

MÅNDAG 16.–FREDAG 20. NOVEMBER

Elevar ved ungdomsskular i Førde

Snakk om språk!

Eit program om språk og identitet for 8.–10.
klasse

Richard Olsen og Idun Losnegård

Ivar Aasen-tunet i samarbeid med Hordaland
fylkeskommune

ONSDAG 21.–FREDAG 23. OKTOBER

Elevar ved ungdomsskular på Voss

MÅNDAG 26.–FREDAG 30. OKTOBER

Elevar ved ungdomsskular på Voss

TYSDAG 3.–FREDAG 6. NOVEMBER

Elevar ved ungdomsskular på Voss og i
Vaksdal

Vandreutstillingar

Visingstider blir kunngjorde lokalt

1. OKTOBER–1. MARS

Poetens andlet

Utstilling om Olav H. Hauges dikting
Skulebiblioteket ved Brakanes skule, Ulvik

20. AUGUST–27. SEPTEMBER

Songen om kysten. Kystlivet slik litteraturen skildrar det

Helgeland Museum, avdeling Rødøy

1. OKTOBER–1. MARS 2016

Diktarens utvegar. Olav H. Hauge 1908–1994
Brakanes skule, Ulvik

Temautstillingar 2000–2015

Premieredatoar for utstillingar som også er vandreutstillingar

22.6.2000	<i>Diktaren et marsipan.</i> Rune Belsvik, festspeldiktar 2000
19.11.2000	<i>Songen om kysten.</i> Livet langs havkanten slik det er skildra i litteraturen
25.1.2001	<i>Askerkretsen.</i> Miljøet rundt Hulda og Arne Garborg på Labråten
21.6.2001	<i>Den som diktar, byggjer bruer.</i> Brit Bildøen, festspeldiktar 2001
26.9.2001	<i>Kaffikoppens kulturelle kraft.</i> Kaffistovene hundre år
9.11.2001	<i>Diktarens litterære liv.</i> Olav Duun 125 år
20.1.2002	<i>Mannen som kristna landsmålet.</i> Elias Blix
16.3.2002	<i>Tre forfattarar – mange fantasiar.</i> Ragnar Hovland, Torvald Sund og Lars Amund Vaage 50 år
20.6.2002	<i>Ei røyst som er mi.</i> Einar Økland, festspeldiktar 2002
13.2.2003	<i>Striper, ruter, bobler.</i> Nynorske teikneseriar frå Smørbukk til Margarin
26.6.2003	<i>Utbrytaren Marie Takoam.</i> Festspeldiktar 2003
24.6.2004	<i>Musikken i språket.</i> Frode Grytten, festspeldiktar 2004
4.11.2004	<i>Klassisk kulturarv.</i> Liner frå Europa til den norske bokheimen
23.6.2005	<i>I Edvard Hoems tid.</i> Festspeldiktar 2005
11.11.2005	<i>Med blick for republikk.</i> Republikanarar i Noreg gjennom 100 år
29.1.2006	<i>Viljen til språk.</i> Noregs Mållag 100 år
22.6.2006	<i>Olaug Nilssens basar.</i> Festspeldiktar 2006
28.6.2007	<i>Store forteljingar for små øyre.</i> Barne- og ungdomsbøker frå Løland til Osland
25.9.2007	<i>Halldis i livet.</i> Halldis Moren Vesaas 1907–1995
3.2.2008	<i>Diktarens utvegar.</i> Olav H. Hauge 1908–1994
26.6.2008	<i>Stille musikk.</i> Språk, litteratur, musikk
26.6.2009	<i>Det usynlege språket.</i> Omsetjing og gjendikting
15.8.2009	<i>Kunsten i livet.</i> Diktaren Jon Fosse
21.8.2009	<i>Undrande og skapande.</i> Rasmus Løland og nynorsk barnelitteratur
24.6.2010	<i>Kort sagt: stort tenkt.</i> Ei utstilling om noveller
20.2.2011	<i>Elias Blix.</i> Ordets sølvsmedkunstnar
24.6.2011	<i>Hjarteklapp.</i> Ung forelsking og kjærleik
29.6.2012	<i>Kryssord og magi.</i> Songlyrikk frå Bob Dylan til Arne Moslåtten
1.3.2013	<i>Språksamlaren Ivar Aasen</i>
26.6.2014	<i>Makta i språket</i>
26.6.2015	<i>Språk til sals!</i> Ei utstilling om reklamespråket

Årets nynorskbrukar 2000–2015

Nynorsk kultursentrum deler kvart år ut prisen *Årets nynorskbrukar* til personar eller institusjonar som har synt evne til å bryte med språklege og kulturelle konvensjonar om bruk av nynorsk, som gjennom sitt føredøme eller praktisk arbeid gjer det lettare å vere nynorskbrukar, eller som skaper større allmenn forståing for nynorsk.

Frå og med 2015 blir prisen lyst ut med høve for alle til å føreslå kandidatar. Styret i Nynorsk kultursentrum er jury.

Til no har desse fått prisen:

2000	Høgsterettsdomar Karl Arne Utgård
2001	Hotelldirektør og visepresident i NHO Gerd Kjellaug Berge
2002	Ringstabekk skole
2003	Redaktør Martin Toft
2004	Musikkgruppa Side Brøk
2005	Forfattar Kjartan Fløgstad
2006	Forretningskvinne og toppidrettsutøvar Kari Traa
2007	Forlagsredaktør Guri Vesaas
2008	ÅmliAvisa v/Inger Stavelin
2009	Seksjonsoverlege Ottar Rekkedal
2010	Forfattar Maria Parr
2011	Bloggar Linda Sæbø
2012	Journalistane Arild Riise og Ingvild Bryn
2013	Professor Gunnar Skirbekk
2014	Artistane Aasmund Nordstoga og Odd Nordstoga
2015	Forfattar og kunsthistorikar Jorunn Veiteberg

Nynorsk kultursentrum

Festspelsongen

Tekst: Hilde Myklebust

Melodi: Lars Bremnes

Urframført av Lars Bremnes under opningshøgtida 25. juni 2015

Kvelden faldar ut eit gullvevd laken.
Eit som vinden grip og breier vårt
over fjorden, over fjella. Hald deg vaken,
sommarnatta stig, ho når oss snart.

Høyr trasta synge hjarta ut i kvelden
Doggfall kjem og faldar vekstar inn
Kjenn molda ange tungt i solfallselden
Sjå perlene i vevkjerringa sitt spinn

Sit med meg i nattas lyse timar
Drikk med meg frå rømdas djupe skål
Syng med meg når fuglekoret kimar
og sola syr sin saum med gulltredd nål

Refreng

Kven vil vel sove ei midtsommarsnatt
når røynda spring til og tek draumen att?
Lat oss vere her saman til morgonen renn.
Lat oss dele dei tankar som gløder og brenn.
Finne fram til dei verdfulle orda,
heilt til dagen slår lyskrans kring jorda.

Framsida: Bronseplakett av Nils Aas